

Erlanne Vahter

**TEABE AVALIKUSTAMINE JA
KASUTUSMUGAVUS LÄÄNE-VIRUMAA
KOHALIKE OMAVALITSUSTE
VEEBILEHTEDEL**

LÕPUTÖÖ

Teenusmajanduse instituut
Teabehalduse ja infosüsteemide korraldamise õppekava
Juhendaja: Tiia Murulaid

Mõdriku 2023

Mina, **Erlanne Vahter**, tõendan, et lõputöö on minu kirjutatud. Töö koostamisel kasutatud teiste autorite, sh juhendaja teostele on viidatud õiguspäraselt.

Kõik isiklikud ja varalised autoriõigused käesoleva lõputöö osas kuuluvad autori/te/le ainuisikuliselt ning need on kaitstud autoriõiguse seadusega.

Juhendaja **Tiia Murulaid** /allkirjastatud digitaalselt/

Lõputöö on kaitsmisele lubatud teenusmajanduse instituudi direktori korraldusega nr 1-14/53 kuupäev 03.mai 2023.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **Erlanne Vahter**
sünnikuupäev: 02.06.2000

annan Tallinna Tehnikakõrgkoolile (edaspidi kõrgkool) tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

Teabe avalikustamine ja kasutusmugavus Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtedel

1. reprodutseerimiseks paberkandjal kõrgkooli raamatukogus avaldamise ja säilitamise eesmärgil;
2. elektroonseks avaldamiseks kõrgkooli repositooriumi kaudu;
3. kui lõputöö avaldamisele on instituudi direktori korraldusega kehtestatud tähtajaline piirang, lõputöö avaldada pärast piirangu lõppemist.

Olen teadlik, et nimetatud õigused jäävad alles ka autorile ja kinnitan, et:

1. lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid ega muid õigusi;
2. PDF-failina esitatud töö vastab täielikult kirjalikult esitatud tööle.

Mõdrikul, 03.05.2023 /allkirjastatud digitaalselt/

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1 TEABEHALDUSE TEOREETILISED ALUSED	6
1.1 Avaliku teabe olemus	8
1.2 Juurdepääsupiiranguga teave.....	10
1.3 Teabe avalikustamine veebilehtedel.....	12
2 KASUTAJAMUGAVUS TEABE OTSINGUL	16
2.1 Infoarhitektuuri roll teabe avalikustamisel.....	17
2.2 Veebilehe kasutajamugavuse näitajad.....	20
3 EMPIIRILISE UURINGU METOODIKA.....	25
3.1 Teabe avalikustamine veebilehtedel.....	27
3.2 Kasutajamugavuse analüüs	36
3.3 Parendusettepanekud kohalike omavalitsuste IT-spetsialistidele	48
KOKKUVÕTE.....	52
SUMMARY	53
VIIDATUD ALLIKAD.....	54
LISAD	59
Lisa 1. Vaatlustabel teabe avalikustamisest Lääne-Virumaa KOV veebilehtedel	60
Lisa 2. Lääne-Virumaa KOV veebilehtede kasutajamugavuse küsimustik	77

SISSEJUHATUS

Informatsiooni mahu kiire kasv ning vajadus selle kiireks vahetamiseks ja kättesaadavuse tagamiseks, seab nõuded avalikke teenuseid osutavatele organisatsioonidele, seal hulgas kohalikele omavalitsustele, kes tulenevalt avaliku teabe seadusest peavad ülesannete täitmisel lähtuma elanike huvide kaitsest ning tagama tegevuse läbipaistvuse. Kohalike omavalitsuste ülesanne on avaldada enda tegevuse käigus tekkinud informatsioon vastavalt nõuetele ning teha teave veebilehel kasutajate jaoks võimalikult nähtavaks, et tagada oma tegevuse läbipaistvus.

Eestis on sätestatud täpsed reeglid teabe avalikustamisele, mis on reguleeritud avaliku teabe seadusega. Antud seaduse kohaselt on avaliku sektori asutuse üldiseks kasutamiseks mõeldud teave avalik ning sellele tuleb tagada juurdepääs asutuse veebilehe kaudu. Teabe avalikustamise nõuete täitmise järgimist kontrollib ning nõuandeid paremaks täitmiseks annab Andmekaitse inspeksioon.

Teabe avalikustamise nõude täitmine ei ole alati seotud ainult avaliku sektoriga, vaid sageli on sellest huvitatud ka erasektori esindajad, kes rahastavad avalikke teenuseid osutavaid organisatsioone. Näiteks 2014.aastal viidi läbi uuring, kus keskenduti teabenõuetele, et analüüsida teabe avalikustamist Itaalia ülikoolide veebisaitidel. Ülikooliga seotud rahastajad suurendasid oma nõudlust saada teavet veebisaitide kaudu ning sellest tulenevalt peavad ülikoolid andma usaldusväärset ja ajakohast teavet oma põhitegevuse kohta. Antud uuringu järeldused näitavad, et need muutujad on märkimisväärsed, aidates selgitada ülikoolide veebisaitide avalikustamise taset. (Bisogno, Citro, & Tommasetti, 2014)

Andmekaitse inspeksioon korraldas 2018.aastal seire, kus jälgiti kohalike omavalitsuste veebilehti ja analüüsiti kas ja kui lihtsalt on teave leitav. Kodulehekülgi vaadeldi ametnike poolt kahel korral aastas ning jälgiti kümnet erinevat liiki teabe avalikustamist vastavalt nõuetele. (Adamson, 2018) Aastal 2020 viidi samuti läbi uuring Andmekaitse inspeksiooni poolt, milles keskenduti suuremas osas dokumendiregistris olevate dokumentide avalikustamisele (Adamson, 2020). Antud lõputöös keskendutakse kogu avaliku teabe seaduse §28 toodud teabe avalikustamisele, selle leitavusele ning ka veebilehe kasutajamugavusele lähtuvalt tavakodanike vaatest.

Lõputöö uurimisobjektiks on Lääne- Virumaa kaheksa kohalikku omavalitsusüksust, milleks on Rakvere Linnavalitsus, Haljala Vallavalitsus, Kadrina Vallavalitsus, Rakvere Vallavalitsus, Tapa Vallavalitsus, Vinni Vallavalitsus, Viru-Nigula Vallavalitsus ning Väike- Maarja Vallavalitus.

Lõputöö eesmärk on selgitada välja teabe avalikustamise ning kasutajamugavuse näitajad Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtedel.

Tulenevalt lõputöö eesmärgist püstitati järgmised uurimisülesanded:

- anda teoreetiline ülevaade organisatsiooni tegevuse käigus tekkivast teabest ja selle avalikustamise nõuetest organisatsioonide veebilehtedel ning analüüsida kasutajamugavuse peamisi näitajaid;
- leida sobiv metoodika empiirilise uuringu läbiviimiseks;
- viia läbi Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehete vaatlus, et analüüsida teabe avalikustamise vastavust õigusaktidele;
- selgitada välja Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehete kasutajamugavus;
- sõnastada järeldused ja teha ettepanekud kohalike omavalitsuste IT-spetsialistidele veebilehete parendamiseks.

Lõputöö koosneb kolmest osast. Esimeses osas antakse teoreetiline ülevaade teabehalduse peamistest põhimõtetest, avaliku teabe mõistest ja selle avalikustamise nõuetest ning juurdepääsupiiranguga teabest. Lõputöö teises pooles selgitatakse infoarhitektuuri rolli olemusest teabe avalikustamisel ja veebilehe kasutajamugavuse nõudeid. Kolmandas osas tutvustatakse uurimisobjekte, põhjendatakse metoodika valikut, esitatakse uurimisanalüüsi tulemused ja pakutakse välja vastavalt tulemustele parendusettepanekud.

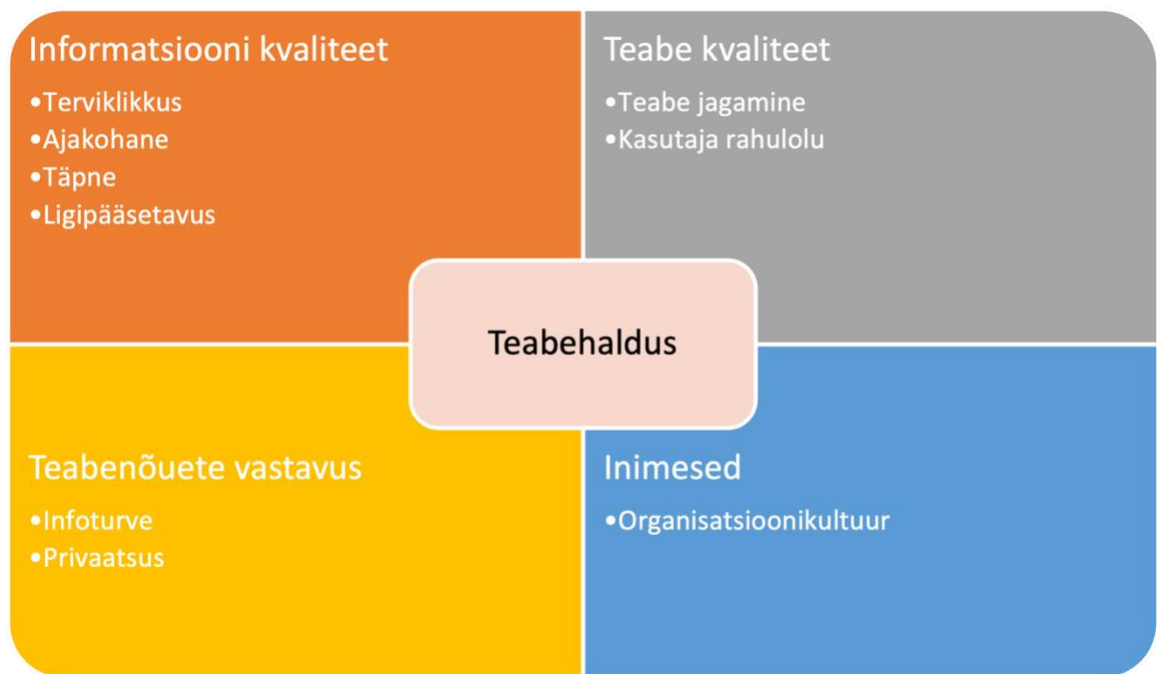
1 TEABEHALDUSE TEOREETILISED ALUSED

Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused (edaspidi TKTA) määruse (2017) § 3 lõige 1 toob välja, et teabehaldus on tegevus, mis toetab asutuste ja avaliku sektori eesmäärke teabe haldamise, jagamise ja vahetamisega kõikides infosüsteemides ja andmekogudes. TKTA kohaselt on teabehaldus lai mõiste, mis alategevustena hõlmab andmehaldust, dokumendihaldust, sisuhaldust sise- ja välisveebis ning teabele juurdepääsu ja teabe kaitse korraldamist. Teabehaldust on määratletud mitmel erineval viisil, kuid selle keskmes on raamistik teabe haldamiseks organisatsiooni tasandil (FAQs on Information Management?).

Teavitamine on vahend eesmärgi saavutamiseks, mida hallatakse kindlustamaks, et see on olemas, kui see vajalikuks osutub – näiteks ülesande täitmiseks (Jones, 2005). Teabehaldus on protsesside ja süsteemide haldamine teabe loomisel, omandamisel, organiseerimisel, talletamisel, levitamisel ning kasutamisel. Teabehalduse eesmärk on aidata inimestel ja organisatsioonidel teabele tõhusalt ligi pääseda, seda kasutada ja töödelda. See aitab organisatsioonidel tegutseda konkurentsivõimelisemalt ja strateegilisemalt ning töötajatel paremini täita oma ülesandeid ja olla paremini informeeritud. (Detlor, 2010)

Teabevajaduse väljaselgitamise ja teabekasutuse tegevusi ei loeta alati teabehalduse komponentideks. Teabevajadused tekivad organisatsiooni eesmärkide ja töörühmade eesmärkide kontekstis ning see ümbritseb teabe kasutamist. (Kirk, 1999) Teabehaldusel on neli mõõdet (Joonis 1) (Isa, Sharif, Ali, & Nordin, 2019):

- 1) teabe kvaliteet- teave on ajakohane, täielik, ligipääsetav ning täpne;
- 2) teabe väärtus- koosneb teabe jagamisest ja kasutajate rahulolust;
- 3) teabenõuete vastavus- koosneb infoturbest ja eraelu puutumatusest;
- 4) inimesed - organisatsioonikultuur koosneb inimestest.

Joonis 1. Infohalduse teoreetiline raamistik (Isa, Sharif, Ali, & Nordin, 2019)

Info süstemaatiline ja vastutustundlik juhtimine peaks toimima nii, et (FAQs on Information Management?):

- teabe loomine ja kasutamine aitaks strateegiliselt kaasa organisatsiooni eesmärkide saavutamisele;
- rühmad ja üksikisikud saaksid tõhusalt ligi oma töö tegemiseks ja enda arendamiseks vajalikule teabele ning seda tõhusalt kasutada.

Organisatsioonidel peavad olema aja- ning asjakohased juhendid ning vajalikud info haldamise tehnoloogiad teabe haldamiseks ja kontrollimiseks. Teabehalduse ülesanne organisatsioonis on pakkuda õiget teavet õigetele inimestele, õigel ajal ning tehes seda turvaliselt. (Smallwood, 2019)

Teabehaldus on organisatsioonidele vajalik tegevus, mille eesmärgiks on aidata tagada teabele ligipääsetavus, seda kasutada ning töödelda. Teave peab olema võimalikult ajakohane, ligipääsetav ning täpne. Töötajatele on teabehalduse korraldamine vajalik, sest siis on neil võimalus olla paremini informeeritud ning seeläbi täita paremini vajalikke tööülesandeid. Teabehalduse korral võib olla osa informatsioonist organisatsiooni riivav, mis tähendab, et tuleb koostada vastavad reeglid, millist teavet tohib avaldada ning millist mitte.

1.1 Avaliku teabe olemus

Avalike kirjete süsteem on olnud demokraatia ja majanduse alustala alates 15.sajandist. Viimase 350 aasta jooksul on see avatud süsteem muutunud sama oluliseks struktuuriks kui maanteed, telefoniliinid ja lennujaamad. Viimase 35 aasta jooksul on aga suurenenud tehnoloogia areng ja laienenud avalike dokumentide maht. Juurdepääsu lihtsus on tekitanud hirmu võimaliku dokumentide väärkasutuse pärast. Oluliseks on vajadus raamistiku järgi, et hinnata, millal ja kuidas peaks seadus kaitsma eraelu puutumatust ja juurdepääsuga seotud huve ning kuidas neid huve konflikti korral tasakaalustada. (Cate & Varn, 1999)

Avalik teave on teave, mida registreerib ja varub valitsus, millele kodanikul on õigus juurde pääseda ja sellega tutvuda. Kirjed võivad olla materiaalses vormides, näiteks paberil, fotodel ja kaartidel või salvestatud elektroonilistele andmekandjatele, nagu CD-d, DVD-d ja arvutiandmebaasid. Teabe olemus on see, mis määrab ära, kas see on avalik teave või mitte. (Grimsley, 2019)

Avaliku teabe seaduse (2001; viimati muudetud 21.03.2022) § 3 lõige 1 järgi on avalik teave: mis tahes viisil ning mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave. See on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Avaliku teabe kättesaadavus avaldab kasulikku mõju vastavalt avaliku teabe seaduse üldjuhendile (2010, viimati muudetud 09.2016) järgnevalt:

- a) ühiskonna tasandil, aidates muuta avaliku võimu teostamist, avalike teenuste osutamist ja eelarveraha kasutamist võimalikult läbipaistvaks;
- b) üksikisiku tasandil, tagades isiku pääsu talle vajaliku teabe juurde.

Eestis reguleerib teabe avalikustamist avaliku teabe seadus ning teisalt on vajalik järgida GDPR-i ehk isikuandmete kaitse üldmäärust, et inimesed ei saaks riivatud seoses teabe avalikustamisega. Käesoleva määruse korral on sätestatud vajalikud õigusnormid, mis käsitlevad füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja isikuandmete vabamat liikumist. (Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus, 2016)

Teabe valdajaks on avaliku teabe seaduse üldjuhendi (2010, viimati muudetud 09.2016) järgi:

- kõik riigi- ja omavalitsusasutused- kogu tegevuse ulatuses ning ka riigi poolt hallatavad asutused;
- kõik avalik-õiguslikud juriidilised isikud-kogu tegevuse ulatuses;

- ühingud, sihtasutused ja füüsilised isikud, kes õigusakti või halduslepingu alusel täidavad avalikke ülesandeid- avalike ülesannete täitmise alase teabe suhtes.

Avaliku asutuse tegevuse läbipaistvuseks ning kontrollimiseks on vajalik, et avalike ülesannete täitmise käigus loodud teave oleks avalik ning kõigile ligipääsetav. Kohalikud omavalitsused peavad kodanikele nõudmiste korral väljastama teavet enda tegemiste kohta, sest kohalikud omavalitsused täidavad avalikke ülesandeid ning seeläbi saab eeldada, et kogu nende käsutuses olev teave on avalik. (Avalik teave kohalikus omavalitsuses: 5 asja, mida tähele panna, 2022)

Olenemata sellest, kas teave on registreeritud dokumendiregistris või mitte on avalik teave avaliku sektori valduses olev info. Avaliku teabe kättesaadavus avaldab kasulikku mõju nii ühiskonna tasandil, aidates muuta avaliku võimu teostamist, avalike teenuste osutamist ja eelarveraha kasutamist võimalikult läbipaistvaks kui ka üksikisiku tasandil, tagades isiku pääsu talle vajaliku teabe juurde. Avaliku teabe seaduse üldjuhendi järgi võib avalikku teavet nimetada teise nimega ka avaliku sektori teabeks. Seda seetõttu, et avalik teave ei ole alati avalik, mis tähendab, et osaliselt võivad kehtida juurdepääsupiirangud. (Avaliku teabe seaduse üldjuhend, 2010, viimati muudetud 09.2016)

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (edaspidi KOKS) (1993, viimati muudetud 23.02.2023) §6 määrab kindlaks, millised on kohaliku omavalitsuse ülesanded ning pädevused. Ülesanneteks on korraldada sotsiaalabi, pensionäride hoolekandeteenuseid, noorsootöoga seonduvat, vee- ning kanalisatsiooni toimimist, prügiteenuseid, bussiliiklust ning teede ja tänavate korrashoidu. Omavalitsuse ülesanne on korraldada enda omandis olevate lasteaedade, põhikoolide, gümnaasiumide, huvikoolide, raamatukogude, rahvamajade, muuseumide, spordihoonete, hooldekodude, tervishoiuasutuste ja muude kohalike asutuste ülalpidamist.

Avalik teave on avalike asutuste tegevuse käigus loodud info, mida peavad kohalikud omavalitsused oma veebilehtedel avalikustama. Kõikidel kodanikel on õigus pääseda ligi avalikule teabele, mis on tema jaoks vajalik. Kohalikud omavalitsused peavad avaldama teavet asutuste kohta, mida KOKS seaduse järgi peavad omavalitsused üleval pidama. Avaliku teabe korral, võib osutuda mõni informatsioon kodanike suhtes riivavaks, mistõttu on vajalik määrata teabele vajalik juurdepääsupiirang.

1.2 Juurdepääsupiiranguga teave

Üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele tuleb võimaldada juurdepääs. Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste dokumentatsioon peaks olema avalik organisatsiooni loomisest alates, seega vajadusel saavad kõik kodanikud antud dokumentidega tutvuda. Arhiiviseaduse ja avaliku teabe seaduse alusel on organisatsioon teabele juurdepääsu võimaldamiseks kohustatud (Kõrven, 2006):

- avalikustama avalikustamisele kuuluva teabe (AvTS);
- täitma teabenõudeid;
- võimaldama tutvumist dokumentidega kohapeal;
- väljastama teatise, väljavõtteid ja ärakirju arhivaalidest.

Dokumentidele võib olla juurdepääs ebapiisav, mis tähendab, et need võivad sisaldada konfidentsiaalseid andmeid, ärisaladusi või delikaatseid isikuandmeid. Organisatsioon peab välja töötama dokumentide avalikustamise, juurdepääsu tagamise ja juurdepääsupiirangute kehtestamise korra, mis tähendab, et tuleb luua organisatsioonisene dokumentidele juurdepääsupiirangute rakendamise süsteem ja moodustada töötajatele kasutajarühmad vastavate õigustega. Juurdepääsupiiranguga dokumentidele on juurdepääs ametiisikul oma ametiülesannete täitmisel. (Kõrven, 2006, lk 184-185)

On mitmeid võimalusi, kus teave võib olla isiklik. Igäihel on erinev seos teabe ja isiku vahel: teave võib olla isiku omanduses, tema kohta, suunatud, saadetud, kogetud või asjakohane isiku kohta (Tabel 1). See määratlus ja mitmed tabelis 1 esitatud seosed moodustavad isikuandmete kaasava määratluse. (Jones , Dinneen, Capra, Diekema, & Perez-Quinones, 2017)

Tabel 1. Isikuandmete kaasav määratlus (Jones , Dinneen, Capra, Diekema, & Perez-Quinones, 2017)

Minuga seoses	Näited	Probleemid
Minu omandis	Kirjad emaili kontol, paberdokumendid kodukontoris, failid kõvakettal või veebipilve teenustes	Turvalisus sissemurdmiste vastu, viirusekaitse, varukoopiad andmete kadumise vältimiseks. Mida jagada ning kellega? Need küsimused kehtivad nii paberkandjal olevate dokumendikappide kui ka selliste teenuste kaustade kohta nagu Dropbox.

Minuga seoses	Näited	Probleemid
Minu kohta käiv	Krediitkaardi/pangakaardi ajalugu, meditsiiniline taust, veebiotsingu ajalugu, raamatukogu laenutuse kirjed	Kes, mida, millal ja millistes tingimustes näeb? Kuidas teavet parandatakse või ajakohastatakse? Kas see info kaob kunagi ära?
Minu poole suunatud	E-kirjad, telefonikõned, reklaamid telekas kui ka veebis, avanevad hüpinkad, kutsumised ühinema pilveteenusega, Facebooki postitused	Kuidas püsida keskendunud piisavalt kaua, et täita ülesanne?
Saadetud/postitatud/jagatud minu poolt	Saadetud e-kirjad, personaalsed veebisaidid, postitatud aruanded ja artiklid, jagatud kaustad pilveteenusest	Kes mida millal näeb? Kas sõnum jõudis kohale? Kas ma jätan "õige" mulje? Kas ma jagan meie meeskonnatöö jaoks õiget teavet?
Minu poolt vaadatav info	Veebiajalugu, pildid (tehtud nii teiste kui ka mu enda poolt), käsitsi kirjutatud kirjad	Kuidas hiljem uuesti teavet saada? Kuidas saada kätte seda, kus pooleli jäin (st ülesande, raamatu või seriaali episoodidega)? Kui palju ajalugu mul tegelikult vaja on?
Potentsiaalselt asjakohane/kasulik minu jaoks	Kusagil interneti avarustes on kindlasti unistuse puhkus, maja, töö. Kui vaid oskaks otsida seda õiget infot.	Kui ma vaid teaksin (oli mingi ettekujutus), mida ma ei tea. Aga kuidas filtreerida välja teavet, mida me ei soovi näha?

Mistahes avaliku teabe puhul peab asutus tagama teabe käideldavuse, terviklikkuse ning konfidentsiaalsuse. Käideldavuse korral peab teave olema õigeaegselt kättesaadav volitatud isikule või tehnilisele vahendile. Terviklikkuse korral peab teave olema õige ning täielik ja seda ei ole muudetud volitamata. Konfidentsiaalsuse korral saavad teavet kasutada ainult selleks volitatud isikud või tehnilised vahendid. Näiteks saab tuua, et kirjavahetus kodanikega on alati piiranguga ning erinevad tundliku osaga materjalid on samuti piiranguga kaetud. (Avaliku teabe seaduse üldjuhend, 2010, viimati muudetud 09.2016)

Avaliku teabe seaduse (2001; viimati muudetud 21.03.2022) § 4 lõige 1 alusel peab teabevaldaja võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Paragrahv 9 lõige 2 alusel on teabele juurdepääsu võimaldamisel teabevaldaja kohustatud (Avaliku teabe seadus):

- tagama juurdepääsu nendele dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus;
- pidama arvestust tema valduses olevate dokumentide üle;
- avalikustama seaduses sätestatud korras avalikustamisele kuuluva teabe;
- andma avalikkusele korrapäraselt teavet avalike ülesannete täitmisest;
- abistama teabenõudjat;
- teavitama teabenõudjat dokumentide suhtes kehtivatest juurdepääsupiirangutest;
- tagama teabe juurdepääsupiirangutest kinnipidamise;
- mitte andma teadvalt eksitavat, mittevastavat või ebaõiget teavet ning kontrollima kahtluse korral väljastatava teabe õigsust ja vastavust tegelikkusele.

Nii nagu avaliku teabe korral on ka juurdepääsupiiranguga teabe korral vajalik lähtuda isikuandmete kaitse üldmäärusest. Antud määrusega kaitstakse isikute põhiõigusi ning vabadusi, seoses isikuandmete kaitsega. Juurdepääsupiiranguga teave peab olema kaitstud, et kodanikke ei oleks võimalik vastava infoga riivata. Asutused peavad looma juurdepääsupiirangute seadmise korra ning enamasti ka vajalikud ligipääsetavuse juhendid organisatsiooni töötajatele. Teabele peab olema tagatus käideldavus, terviklikkus ning konfidentsiaalsus.

1.3 Teabe avalikustamine veebilehtedel

Infotehnoloogia areng on märkimisväärselt muutnud igapäevast elu, sealhulgas seda, kuidas kodanikud saavad teavet oma kohalikelt omavalitsustelt. Infotehnoloogia ja hariduse roll on tänapäeva maailmas ülioluline. Kui riik soovib areneda, siis peaks toetama riigisisest teaduse ja infotehnoloogia arengut. (Nor, Hudaya, & Novriyandana, 2019).

Infosüsteemid ühes või teises vormis on olnud olemas juba aegade algusest, mis tähendab, et infotehnoloogia on suureliselt uustulnuk. On vähe ettevõtteid, kes saavad endale lubada infotehnoloogia ignoreerimise luksust ja vähe inimesi, kes eelistaksid olla ilma selleta. Infotehnoloogia kiire kasv muudab ebakindla keskkonna veelgi ettearvamatumaks. Infotehnoloogia suudab salvestada, sünteesida, analüüsida ja levitada teavet kiiremini kui ühelgi teisel ajal ajaloos. Andmeid saab koguda ettevõtte eriosadest ja väliskeskkonnast ning koondada, et anda asjakohast, õigeaegset, kokkuvõtlikku ja täpset

teavet organisatsiooni kõikidel tasanditel, et aidata sellel muutuda tõhusamaks ja konkurentsivõimelisemaks. (Galliers & Leidner, 2003)

Infotehnoloogia kasutamisega, nagu enamiku asjadega, kaasneb kuritarvitamise võimalus. Andmete terviklus ja turvalisus on ülioluline, et tagada säilitatava teabe kehtivus ja privaatsus. Teabe haldamine hõlmab seda, mida tuleks säilitada, kuidas seda korraldada, kus seda hoida ja kellel peaks sellele juurdepääs olema. Sellise juhtimise kvaliteet näitab ära, tehtavate otsuste kvaliteedi ja lõppkokkuvõttes organisatsiooni ellujäämise. (Galliers & Leidner, 2003)

Avaliku teabe seaduses (2001; viimati muudetud 21.03.2022) § 30 lõige 1 on mainitud, et teabevaldaja on kohustatud teabe avalikustama viisil, mis tagab selle jõudmise võimalikult kiiresti igaüheni, kes teavet vajab, kusjuures teabevaldaja ei ole kohustatud teabe avalikustamiseks taaskasutamise eesmärgil teavet täiendavalt süstematiseerima või analüüsima, kui see nõuab ebaproportsionaalseid pingutusi.

Asutuse üldised nõuded teabekorraldusele on välja toodud TKTA määruses peatükis neli. TKTA määrus (2017) § 11 mainib ära, et asutuse teabehalduse korraldus on kohustatud tagama:

- kvaliteedi ja kättesaadavuse teabele;
- hoiu, vahetamise ja kasutamisega seotud riskide maandamise ja kulude vähenemise vastavalt teabele;
- teabehalduse ametniku või töötaja vastava teenistus- või töösuhte lõppemisel, töökorralduse muutmisel, ametniku avaliku võimu teostamise õiguse peatumise või töötaja ajutise äraoleku ajal.

Eelnimetatud punktidele lisaks võib tuua, et dokumentide vähendamine ja andmete eelistamine toetab teabe kvaliteeti. Riske vähendab tõendusväärtusega teabe nõuetekohane haldamine ning kulusid vähendab mittevajaliku teabe kogumise ja dubleerimis- ning paberdokumentide tegemise lõpetamine. Ettevõttes peab olema välistatud situatsioon, kus teave ei ole hallatav või leitav seetõttu, et vastav inimene on puhkusel, töölt lahkunud või asutuse töökorraldustes on tehtud muudatusi. (Juhised määruse "Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused" rakendajatele, 2019)

Avaliku teabe seaduses § 31 on välja toodud, et Riigikogu Kantselei, Vabariigi Presidendi Kantselei, Õiguskantsleri Kantselei, Riigikontroll, kohtud, valitsusasutused ja avalik-õiguslikud juriidilised isikud on kohustatud pidama teabe avalikustamiseks veebilehte. Avaliku teabe seaduse § 31 lõikes 2 on ära märgitud, et linna- ja vallavalitsus korraldab veebilehe pidamise oma linna või valla organite, asutuste

tegevuse kajastamiseks ja nende valduses oleva teabe avalikustamiseks, seal hulgas linna- ja vallavalitsused võivad lepingu alusel korraldada ühise veebilehe pidamist. Riigikantselei, ministriumid ja maavalitsused on kohustatud kasutusele võtma abinõud hallatavate riigiasutuste poolt veebilehtede pidamiseks. (Avaliku teabe seadus, 2001; viimati muudetud 21.03.2022)

Avaliku teabe seadus §32 toob välja veebilehte pidava teabevaldaja nõuded:

- teavitab avalikkust veebilehe tutvumise võimalustest, avaldades sellele viite;
- avaldab veebilehel päevakohast teavet;
- ei avalda veebilehel teavet, mis ei vasta tegelikkusele või on eksitav;
- märgib veebilehel iga dokumendi avaldamise kuupäeva ja teabe
- uuendamise aja;
- rakendab viivitamata abinõusid veebilehele juurdepääsu takistavate tehniliste probleemide kõrvaldamiseks;
- teeb veebilehe seaduse paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud nõuetele vastavalt ligipääsetavaks;
- avaldab veebilehe ligipääsetavust kirjeldava teabe veebilehel allalaadimise keskkonnas.

Avaliku teabe seaduse üldjuhendis (2010, viimati muudetud 09.2016) on välja toodud haldustava, mis selgitab lahti avaliku teabe seaduse täitmise asutustele. Välja on toodud dokumendiregistri pidamise nõuanded, teabele juurdepääsupiirangute seadmise põhimõtted, kontaktteabe esitamise nõuded asutuse võrgulehel, asutuse personaliteabe esitamise piirangud ning palju muid näpunäiteid veebivõrgu aitamiseks ning koos hoidmiseks. Välja on toodud, et dokumendiregistrisse peab asutus kandma dokumentide andmed, mis on loodud või saadud asutuse tegevuse käigus. Üldjuhendis on määratud ära, et veebilehel peab olema ligipääs dokumendiregistri avalikule vaatele, koos kasutusjuhendi, otsingumootori ning sisujuhendiga. Dokumendiregistrisse tuleb ka kanda dokumendid, mis on juurdepääsupiiranguga. Sel juhul tuleb märkida kohalikul omavalitsusel piirangu kehtimise aeg, õigusliku aluse näide, tähtaeg, piirangu kehtetuks tunnistamine ning muud olulised andmed. (Avaliku teabe seaduse üldjuhend)

Avaliku teabe seaduse üldjuhendis on välja toodud ka kontaktteabe esitamise põhimõtted asutuse veebilehel. Kontaktteabe all tuleb avaldada asutuse põhimäärused, ametnike ametijuhendid, asutuste koosseisud koos ametnike nimede, haridus- ja erialaandmete, telefoninumbrite ja e-posti aadressidega, asutuse täitmata ametikohad ning asutuse vastuvõtukorraldus. Üldjuhendis on välja toodud, et kui näiteks

vastava ametikoha ametijuhendit ei avaldata, siis tuleb see asendada asutuse või struktuuriüksuse põhimäärusega ning see edasi anda hüperlingina. (Avaliku teabe seaduse üldjuhend, 2010, viimati muudetud 09.2016)

Infotehnoloogia kiire areng on aluseks inimeste soovile leida veebilehtedelt ajakohast ning vajalikku informatsiooni. Teabe avaldamine kohalike omavalitsuste veebilehtedel on seaduslikult ettenähtud, mis tõttu peavad linna- või vallavalitsused kajastama enda hallatavate asutuste ning organisatsioonide tegevust. Kodanikud, kellele info vajalik on, peavad leidma ajakohase ning täpse informatsiooni ülesse omavalitsuse veebilehelt. Omavalitsus ei tohi avaldada väär- ning eksitavat infot. Veebilehelt informatsiooni leidmine peaks olema kodanike jaoks piisavalt arusaadav ning võimalikult lihtne.

2 KASUTAJAMUGAVUS TEABE OTSINGUL

Kõige kasutatumaks infoallikaks on tänapäeval internet. Veebilehe *World Wide Web Size*'i andmetel on 15.04.2023 seisuga maailmas vähemalt 6,49 miljardit veebisaiti (Kunder, kuupäev puudub). Juurdepääsu tagamiseks vajab ka veebis leiduv informatsioon uuendamist, nii nagu ka traditsioonilised füüsilisel kandjal olevad inforessursid (Virkus, et al., 2017).

Tänapäeval on veebileht ettevõtte nurgakiviks. Korralikult läbimõeldud ning planeeritud veebileht jätab ettevõttest usaldusväärse ning professionaalse mulje. Ettevõtte veebileht töötab terve ööpäev, mis tähendab, et veebileht on kättesaadav paljudele inimestele. (Digifi Eesti OÜ, 2018) Kasutajamugavuse loomiseks veebilehel tuleks põhjalikult välja mõelda platvormi kujundus, analüüsida esimest muljet veebilehest, kasutada sisu kiireks edastamiseks täppe, küsida tagasisidet, pakkuda võimalikult lihtsat navigeerimist, mitte muuta veebilehte liiga tihti ning mitte ülekoormata veebisaiti infoga. (Wilson, 2014)

Morville (2004) koostas skeemi, nimetusega kasutajakogemusekärg, mis illustreerib kasutajakogemuse tahke. Kasutajakogemusekärg (Joonis 2) täidab kolme eesmärgi ja nendeks on:

- 1) suurepärane vahend edendada kasutatavust ning aidata veebiloojatel mõista prioriteetide määratlemise vajadust;
- 2) toetab lähenemist veebidisainile;
- 3) iga kasutajakogemuse kärje tahk võib muuta nägemust tegevusele ning võimaldab mõelda väljaspoole niinimetatud piire.

Joonis 2. Kasutajakogemusekärg (Morville, 2004)

Kasutaja saab veebilehe kasutamisel kogemuse, mida nimetatakse kasutatavuseks. Kasutatavuse mõõdikuks on eesmärgini jõudmine. Kui veebileht on kasutatav, siis peab kasutaja jõudma võimalikult kiiresti, lihtsalt ja ilma vaevata oma veebilehe kasutamise eesmärgini. Lisaks eesmärgini jõudmisele on üks kasutatavuse mõõdikutest ka kasutaja rahulolu. Kasutatavuse üheks teemaks on ligipääsetavus, mis tähendab, et kui kasutatavus teeb lihtsamaks eesmärgini jõudmise, siis ligipääsetavus teeb selle võimalikuks. (Trinidad Consulting OÜ, 2009)

Organisatsiooni veebileht määrab ära, kas tegemist on professionaalse ettevõttega või mitte. Mida kirjumaks osutub esileht, seda segasem on veebilehe külastaja jaoks organisatsioonist arusaamine. Veebileht peaks pakkuma võimalikult kiiret navigeerimist, kujundus peaks olema põhjalikult läbimõeldud ning vajalikud lisad ei tohiks veebilehel segadust tekitada. Organisatsiooni veebilehe koostamiseks tuleb järgida üldjoontes infoarhitektuuri põhimõtteid kui ka kasutajakogemuse näitajaid.

2.1 Infoarhitektuuri roll teabe avalikustamisel

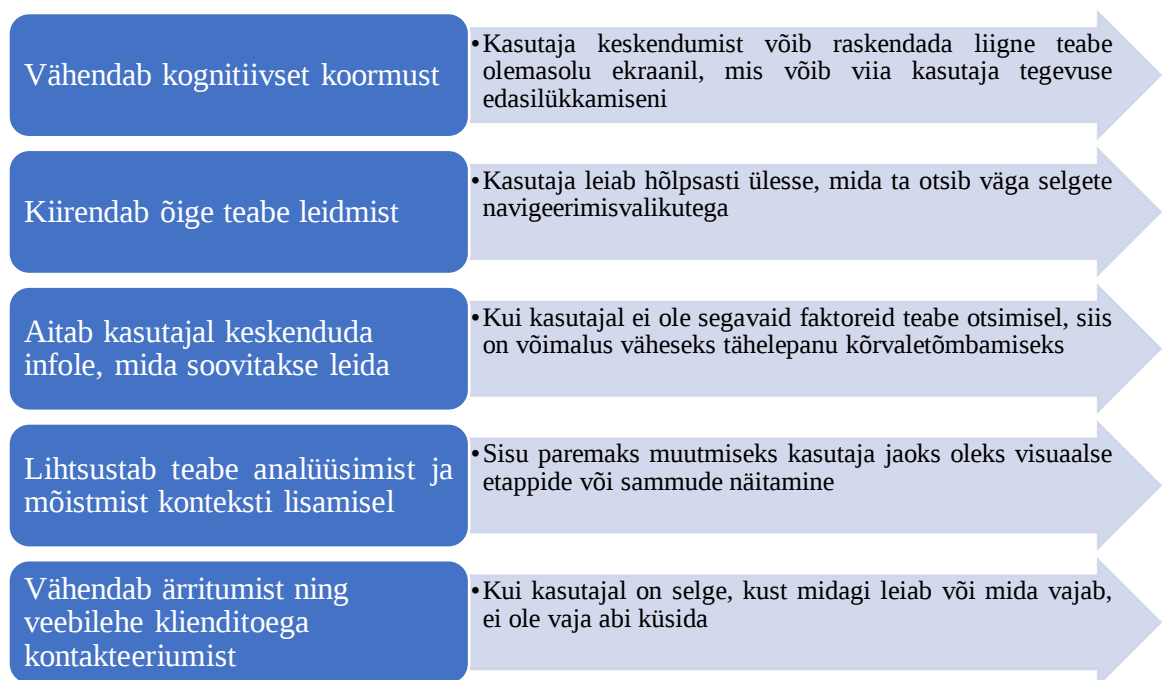
Infoarhitektuur on termin, mis tähistab viise, kuidas saab informatsiooni koguda, organiseerida ja esitada. Infoarhitektuuri saab pidada heaks, kui on tagatud info loogiline organiseerimine ning kiire leidmine, mis seeläbi tagab ka kasutajate rahulolu (Virkus, et al., 2017).

Infoarhitektuuri disainil on suur roll kodanike ees, sest elame maailmas, kus soovitakse leida infot vähese vaevaga. Aeg on inimese kõige väärtuslikum ressurss ning kui info leidmine muutub keeruliseks või

aeganõudvaks, on oht, et inimene katkestab oma tegevuse, lahkub veebilehelt ning hiljem on neid raskem ka tagasi tuua. (Babich, 2020) Paljud ettevõtted ja organisatsioonid näevad vaeva, et kujundada veebisaite, mida kliendid saavad hõlpsasti navigeerida, et leida teavet või tooteid. Sellest tulenevalt on ülemaailmse veebi kasutatavust mõjutavate tegurite tuvastamine muutunud üha olulisemaks. Kuigi paljud neist teguritest on seotud iga veebisaidi lehe graafilise paigutusega, mängib lingitud lehtede struktuur, mida sageli nimetatakse lehekülje infoarhitektuuriks, saidi kasutatavuses otsustavat rolli. (Miller & Remington, 2004)

Infoarhitektuuri loomise korral on tähtis digitaalse veebikeskkonna struktureerimine, kasutades disaini ja arhitektuuri põhimõtteid ning see läbi suurendada informatsiooni kättesaadavust ning kasutatavust. Informatsiooni organiseerimisel tuleb meeles pidada põhikomponente, milleks on infosisu korraldamine (organiseerimine), siltide sõnastamine (siltimine), otsinguvõimaluste kavandamine ning navigeerimissüsteemi välja töötamine. Esmalt tuleb veebisaidi loomisel veebileht kavandada, siis luua infoarhitektuur ning seejärel mõelda veebidisaini peale ning täita veebi sisu. (Virkus, et al., 2017, lk 417-418)

Artiklis „*Information and information Architecture: The Big Picture*“ (2020) on välja toodud hea infoarhitektuuri tavad (Joonis 3), mis lähtuvad kasutajatest. Hea infoarhitektuur vähendab kognitiivset koormust, kiirendab õige teabe leidmist, aitab kasutajal keskenduda infole, mida soovitakse leida, lihtsustab teabe analüüsimist ja mõistmist konteksti lisamisel ning vähendab ärritumist ning veebilehe klienditoega kontakteerumist.

Joonis 3. Infoarhitektuuri tavad lähtuvalt kasutajatest (Webster, 2020)

Veebi kasutatakse paljude erinevate avaliku ja erasektori organisatsioonide poolt teabe levitamiseks. Infoarhitektuur, kus teavet kategoriseeritakse, märgitakse, esitatakse, hõlbustatakse navigeerimist ja juurdepääsu, määrab mitte ainult selle, kas kasutajad leiavad ja suudavad leida, mida nad vajavad, vaid mõjutab ka kasutajate rahulolu ning tagasipöördumiskulastusi. (Gullikson, et al., 1999) Infoarhitektuur on organisatsioonis kasutatavate peamiste infokategooriate: personali, organisatsiooni ja tehnoloogia sõltumatu profiil. See võimaldab kaardistada teabevajadusi, seostada neid konkreetsete ärifunktsioonidega ja dokumenteerida omavahelisi seoseid. (Brancheau, Schuster, & March, 1989)

Webster (2020) toob oma loodud artiklis välja organisatsioonist lähtuvalt ka hea infoarhitektuuri kasutamise vajadused. Nendeks on:

- aidata hoida kasutajaid leheküljel kauem- selge eesmärgiga on võimalus kaasata külalisi pikemat aega. Saidi väärtuspakkumist aitab esitada hea kujundus, sõnumite saatmine kui ka hästi kujundatud navigatsiooniriba;
- suurendab võimalusi kasutaja uuesti külastamiseks- uuesti külastamise võimalus on palju suurem, kui saidi külastaja leiab navigeerimise kaudu vajaliku info, milleni jõudmiseks on lihtsad ja minimaalsed sammud, siis ei loe saidi kujundus;

- vähendab riski kasutaja minemist konkurentide juurde- kui tõhusa navigeerimise ja hea kujunduse kaudu on võimalik leida mida otsitakse, siis jätkatakse oma tegevust ning ei liiguta järgmisele veebilehele;
- vähendab teabe dubleerimist (veebidisaini järgi)- hea infoarhitektuur võib tagada, et sisu ei kopeeritaks. Teaberohketal saitidel võib probleeme ennetada struktuuri mõistmine ning dokumenteerimine;
- kõrge investeringutasuvus platvormi kasutamise kaudu- klientide külastatavus ning müügitulu sõltub investeringust, mis on tehtud saidi infoarhitektuuri tõhususele ning mõistlikuselle kasutaja heaoluks;
- vähendab kasutajatoe kulusid- sait, mis toimib hästi ning pakub klientidele abi, vajab vähem koormust klienditoe meeskonna näol.

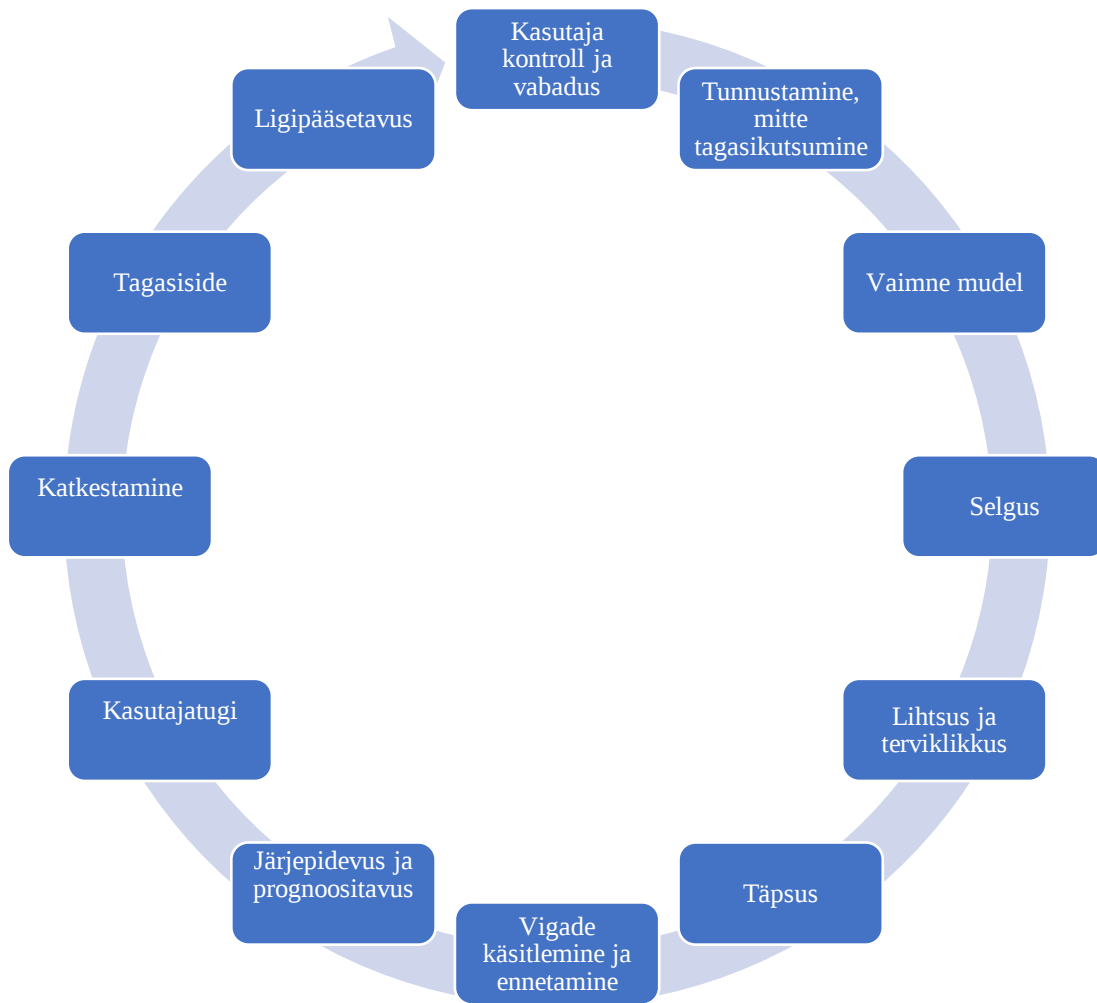
Infoarhitektuuri korral on veebilehe siltimise ülesanne andmete edastamine, säästes veebilehel ruumi ning luua efektiivne juurdepääs vajalikule informatsioonile. Infosisule juhatavad sildid peavad olema kasutajate jaoks mõistetavad. Kolmanda ülesande ehk infosüsteemi otsingu kavandamise korral peab otsingu süsteem võimaldama leida infot lihtsate võtmesõnade kui ka keerulistema fraaside korral. Enamasti peaks otsingu süsteem töötama terve veebilehe sisu korral ehk kogu veebisaidil. Veebilehel liiklemiseks on vajalik organisatsioonil välja töötada ka veebilehe navigeerimissüsteem, mis sisaldab endas võimalust veebilehel lihtsalt orienteeruda. Seetõttu peavad olema veebilehel selged sildid ning võimalusel ka sisukaart. (Virkus, et al., 2017, lk 422-426)

Infoarhitektuuri korral on tagatud info loogiline organiseerimine ning kiire leidmine. Veebileht peab olema võimalikult lihtsalt navigeeritav ning ligipääsetav kõikide kodanike jaoks. Hea infoarhitektuuri korral on vajalik pakkuda veebilehe külastajatele võimalikult mugavat ning lihtsat kasutatavust, mis tähendab, et klient soovib iga kell veebilehele uuesti naasta. Veebilehe arhitektuuri tähtsateks kohtadeks on ka otsingusüsteem ning navigeerimine. Antud punktide korral on võimalus kasutajamugavust võimalikult tõhusaks muuta, et kliendid saaksid veebilehel võimalikult lihtsasti navigeerida.

2.2 Veebilehe kasutajamugavuse näitajad

Kasutatavus seisneb veebilehe kasutamise mugavuses ja lihtsuses. Kasutatavus kirjeldab, kui tõhusalt saavad kasutajad veebisaidiga suhelda. See hõlmab kõike, mida kasutaja tavaliselt veebilehel kohtab, sealhulgas: navigatsiooniplokid, nimekirjad, sisu, illustratsioonid, videod, nupud ning

dokumendivormid. Veebisaite ning rakendusi luuakse potentsiaalsetele kasutajatele. Kasutajasõbraliku veebilehe strateegia välja töötamiseks peab määratlema, millised eesmärgid on ettenähtud sihtrühmal veebisaidi külastamise ajal ning millist teavet nad sooviksid veebisaidil näha. Seejärel tuleks ehitada veebidisain vastavalt kasutatavuse kaheteistkümnele põhimõttele (Joonis 4). (Inessa, 2020)

Joonis 4. Kasutatavuse kaksteist põhimõtet (*Stanford University, kuupäev puudub*)

Kohaliku omavalitsuse veebileht on koht, kus omavalitsusel on kontroll selle üle, kuidas nende linna või maakonda digitaalses mõttes kujutatakse, ning kasutatav veebileht loob suurepärase esmamulje nii kodanikele, külastajatele kui ka ettevõtetele. Teiseks, kasutatav veebileht parandab kasutajate usaldust kohaliku omavalitsuse vastu ja võimaldab kasutajatel tõhusalt saada vajalikku teavet ja täita oma ülesandeid veebis. Kui veebikülastajad ei leia enda kohaliku omavalitsuse veebisaidilt seda, mida

vajatakse, helistavad nad kontorisse või külastavad seda. See suurendab aga valitsuse kulusid, muutes kõik tehingud kallimaks. (Lind, kuupäev puudub)

Veebilehe ja mobiilirakenduse ligipääsetavuse nõuded ning ligipääsetavust kirjeldava teabe avaldamise kord toob välja, et ligipääsetavusel on põhimõtted, mida tuleb järgida ning tehnilised omadused, mida peab kasutama veebilehe disainimisel, arendamisel, haldamisel ja asjakohastamisel. See on vajalik selleks, et teha leht kasutajatele tajutavaks, funktsioneerimis võimeliseks, mõistetavaks ja töökindlaks. (Veebilehe ja mobiilirakenduse ligipääsetavuse nõuded ning ligipääsetavust kirjeldava teabe avaldamise kord, 2019)

Vastavalt infoarhitektuuri komponentidele peab organisatsiooni informatsiooni organiseerimisel kõige tähtsam olema infosisu korraldamine. Infosisu korraldamisel on kõige enam kasutatav struktuuri korral hierarhiline mudel, mis tähendab, et see annab hea ülevaate veebisaidi sisust ning ulatusest. Struktuur määrab ära, kuidas veebilehe sisule ligi pääsetakse. Hierarhilise mudeli korral on veebilehe sisu mahukas ning vajaliku informatsioonini jõudmiseks tuleb teha mitmeid klikke. (Virkus, et al., 2017, lk 418-419)

Paljud kohalikud omavalitused teevad rasket tööd, et täita valitsuse poolt kehtestatud nõudeid veebisaitidele. Antud nõuete täitmine võib aga tähendada, et vajalikud miinimumnõuded on täidetud, kuid veebisait võib ikkagi olla liiga keeruline. Artiklis „*10 steps towards a user-friendly local government website*“ (2019) toodi välja uuring, mis teostati sajale Hollandi kohaliku omavalitsuse veebilehele ning uuringust lähtuvalt kirjeldati artiklis kümmet sammu (Joonis 5), mida tuleks järgida kasutajasõbralikuma kohaliku omavalituse veebilehe loomisel.

1) Taaskasutamine	• Soovitatav on võtta aluseks teine omavalitsus, kelle veebikeskkond on hinnatud ning õppida nendest lähtuvalt või taaskasutada sarnast teksti/struktuuri.
2) Sügavamad leheküljed on veebilehe tuumaks	• Otsingumootorite kaudu viiakse külalised otse sügavamatele lehekülgedele. Seetõttu on sügavamad leheküljed veebilehe tuum ning vajavad rohkem tähelepanu.
3) Kõige olulisem sõnum kõigepealt	• Kõige olulisem teave peaks olema lehe ülaosas ning alles siis, tuleks edastada teisene teave ning erandid.
4) Mobiilikasutajateni jõudmine	• Paremat veebikasutaja kogemust oodatakse oma mobiiliseadmes kui lauaarvutis. Nupud ning hüperlingid peavad olema sõrmega töötamiseks piisavalt suured ning veebisaidi paigutus peab kohanduma ekraani suurusega.
5) Hoia vormid nii lihtsad kui võimalik	• Vormid tuleks hoida võimalikult lühikesed, et kasutajad saaksid oma ülesanded täita minimaalse sisendiga. Sisestusväljal oleks hea pakkuda tõrketeateid, kui kasutaja täidab lahtri valesti või unustab selle üldse täita.
6) Kogu veebileht on digitaalne loendur	• On tähtis koondada kogu konkreetse teemaga seotud teave ühele lehele, mida on lihtne leida ning mis pakub otselinke vajalikesse vormidesse või informatsioonile.
7) Pakkuda kergesti ligipääsetavat kontaktilehte	• Soovituslik oleks esitada terviklik kontaktileht, kus on olemas lahtiolekuajad, aadress ning kontaktandmed. Kindlasti peaks ära mainitud olema ka vastuvõtuajad ning ka võimalikud sotsiaalmeedia kanali lingid.
8) Ligipääsetavuse tunnus	• Tunnus veebilehel ei taga kasutajasõbralikku veebilehte, kuid aitab kaasa veebilehe ligipääsetavusele ja otsitavusele. Tuleks jätkata kasutajauuringute tegemist ning rakendada kasutajauuringutest tulenevaid murekohti.
9) Tagada rõhus otsingufunktsioon	• Otsing peab andma selgeid ja asjakohaseid tulemusi. Regulaarselt tuleks kontrollida veebisaidile sisestatud otsingutermineid, et kindlaks teha, millist teavet tuleks täiendada.
10) Regulaarselt küsida kasutajatelt sisendit	• Parim viis veebisaidi parandamiseks ja vigade jälgimiseks on analüüsida kasutajate kogemusi

Joonis 5. Kasutajasõbralikuma veebilehe loomise sammud (*Trompert, 2019*)

Avaliku teabe seaduse üldjuhendis (2010, viimati muudetud 09.2016) on toodud välja, et omavalituse dokumendiregister on võrgulehel üks kõige vaadatavamaid osi ning see on oluline töövahend, mis tagab asutuse tegevuse avalikkust ning ligipääsu avaliku teabe juurde. Soovituseks on öeldud, et register peaks olema kuvatud veebilehe sisukorras esimesel valikutasandil, mis tähendab, et registri juurde jõutakse nii-öelda ühe klõpsuga. Ka kontaktteave peaks olema veebilehel leitav ühe klõpsuga, sest see on siiski veebilehe põhiteave.

Kohalike omavalitsuste veebilehed peavad olema võimalikult ligipääsetavad ning mugavad kodanikele kasutamise jaoks. Kodanikel peab olema võimalus saada kõik vajalik info kätte asutuse veebilehelt. Kohalikele omavalitsustele kehtestatud nõuete täitmine võib olla minimaalne, mis tähendab, et veebileht võib osutuda ikkagi keeruliseks. Avaliku teabe seaduse üldjuhendis on välja toodud Eesti riigi organisatsioonidele vajalikud näpunäited, kuidas peaks avalik teave veebilehel välja toodud olema.

Kodanike kasutusmugavus mängib suurt rolli, kohalike omavalitsuste veebilehtede koostamisel ning muutmisel.

3 EMPIIRILISE UURINGU METOODIKA

Kohalike omavalitsuste veebilehtedel teabe avalikustamine on väga vajalik ning kodanikele info leidmise jaoks ääretult oluline. Avaliku teabe seaduse järgi peavad kohalikud omavalitsused teabe avalikustamiseks haldama oma veebilehte, kus asutuse poolt koostatav teave ning informatsioon tuleb avaldada. Riigiasutustele on teabehaldust korraldavate kui ka veebilehtede haldamiseks mõeldud õigusaktid kohustuslikuks järgimiseks.

Lõputöö uurimisobjektiks on Lääne- Virumaa kohalikud omavalitsusüksused, milleks on Rakvere Linnavalitsus, Haljala Vallavalitsus, Kadrina Vallavalitsus, Rakvere Vallavalitsus, Tapa Vallavalitsus, Vinni Vallavalitsus, Viru-Nigula Vallavalitsus ning Väike- Maarja vallavalitus. Uurimisobjektid valiti läbi mugavusvalimi ja analüüsi aluseks võeti omavalitsuste veebilehed.

Empiirilise uuringu eesmärk on analüüsida teabe avalikustamist ning kasutajamugavust Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtedel.

Eesmärgist tulenevalt jagunevad uurimistegevused järgnevalt:

- leida sobiv metoodika empiirilise uuringu läbiviimiseks;
- viia läbi Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtede vaatlus, et analüüsida teabe avalikustamise vastavust õigusaktidele;
- selgitada välja Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtede kasutajamugavus
- sõnastada järeldused ja teha ettepanekud organisatsioonide IT spetsialistidele veebilehtede parendamiseks

Lõputöö lähenemisviis on deduktiivne. Uurimisprotsess algab andmete kogumisega vaatlusmeetodil ning jätkub andmete leidmisega kasutusmugavuse väljaselgitamiseks. Uurimisülesannete täitmiseks ning eesmärgi saavutamiseks kasutatakse kombineeritud meetodit, mis sisaldab nii kvalitatiivset meetodit kui ka kvantitatiivset meetodit. Empiiriline uuring viiakse läbi veebilehtede võrdlusega ja küsimustikuga, tuginedes teoreetilistele allikatele ning lähtudes õigusaktidele, nõuetele ning juhenditele.

Lõputöös kasutatakse vaatluse läbiviimisel kvalitatiivset andmekogumise meetodit. Avaliku teabe seaduse nõuetest lähtuvalt koostati ja viidi läbi vaatlus ning antud vaatluse korral saadud tulemused on esitatud tabelis (Lisa 1). Kvalitatiivse uurimismeetodi korral kogutakse uurimismaterjal võimalusega, mis laseb

eesmärgi saavutada nagu näiteks osalusvaatlusega, vaba intervjuuga, vestlusega või autobiograafiate kogumisega (Laherand, 2010). Kvalitatiivne meetod osutuks valitud vaatluse läbiviimisel seetõttu, et andmete kogumiseks kasutatakse vaatlusuuringut, mis tähendab, et otseseid näitajaid ning arvandmeid ei koguta nagu kvantitatiivse meetodi puhul. Vaatlus koosneb veebilehtedel avaldatud teabe analüüsist, tuginedes teoreetilistele allikatele ja lähtudes õigusaktidest ning nõuetest. Eelstruktureeritud vaatluslehe alusel vaadeldakse ning analüüsitakse kohalike omavalitsuste veebilehtedel avaldavat teavet ning võrreldakse nende vastavust avaliku teabe seaduses esitatud nõuetele. Veebilehevaatlus viidi läbi valimiks osutunud kohalike omavalitsuste veebilehtedel. Vaatluse eelis on saada vahetut ning otsest teavet organisatsioonide tegevuse või käitumise kohta, mistõttu saab uurida organisatsioonide loomulikku keskkonda (Hirsjärvi, Remes, & Sajavaara, 2005, lk 200).

Vaatlus viidi läbi vastavalt vaatlustabelile, mille koostamise aluseks olid avaliku teabe seadusest tulenevad nõuded teabe avalikustamisele. Vaatlus viidi läbi 14 päeva jooksul, 8.veebbruarist kuni 21.veebbruarini. Vaatluste kestvus vastavalt veebilehtedele oli ajaliselt erinev, keskmiselt kulus ühe veebilehe vaatluseks seitse tundi. Kõige rohkem, üheksa tundi, kulus aega Rakvere Linnavalitsuse veebilehe vaatluseks. Kõige vähem aega kulus Väike-Maarja Vallavalitsuse veebilehel, milleks oli ligikaudu 5 tundi, sest selleks ajaks oli vaatleja omandanud kogemuse, kust infot otsida ning vaatlustabelis toodud info leidmisele kulus vähem aega. Vaatlus viidi läbi autori poolt ning autori poolsete märkmetega vaatlustabel on välja toodud lisas (Lisa 1).

Lõputöö raames viidi lisaks vaatlusele läbi ka küsimustik, mis tähendab, et empiirilise uuringu korral kasutati nii kvalitatiivset kui ka kvantitatiivset uurimismeetodit. Küsimustiku korral aga ostus valituks nii kvantitatiivne meetod kui ka kvalitatiivne, sest küsimustikust kogutakse nii arvandmeid kui ka suusõnalisi arvamusi. Küsitlus on tõhus vahend hankimaks inimeste arvamusi, hoiakuid ning kirjeldusi (Ghauri & Gronhaug, 2004).

Lähtuvalt uuringu teoreetilisest raamistikust koostati küsimustik, et testida Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehti. Veebilehti sooviti uurida läbi veebikasutajate kogemuste. Küsimustik saadeti laiali mugavusvalimi järgi ning kokku kuuekümne viiele inimesele, kellest vastas küsitlusele kokku 21 inimest. Küsimustik moodustati *Connect* keskkonnas. *Connect*'i platvormil on võimalik luua ise küsitlusvorm või kasutada ekspertide koostatuid uuringumalle. Antud lehekülje uuringu vormiga saab luua erinevaid tüüpi küsimusi (kahe võimalusega valikvastus, avatud tekstiga küsimus, hinnanguskaala, vastusemaatriks, järjestav küsimus, pildiküsimus, informatsioonilõik). Vastuste saamisel on võimalik

neid näha veebilehel tulemuste sektsioonis või koondada kõik vastused kokku *Excel*'i failidesse. Andmete salvestamisel Excelisse on võimalik valida kolme erineva versiooni vahel. Esimeseks on võimalik luua fail, kus on küsimused ning kokku võetud vastused ehk need samad andmed, mida näeb *Connect*'i lehel ka tulemuste sektsioonis. Teise versiooni korral avaldatakse Excelis iga vastaja küsimused ja vastused detailsema andmetöötluse jaoks. Kolmanda versiooni korral on vastused kodeeritud numbriliste väärtustega.

Küsimustik koosnes kolmeteistkümnest küsimusest, milles oli viis avatud küsimust, kaks situatsiooniülesannet, neli kinnist küsimust ning kaks järjestavat küsimust. Küsitlus edastati veebisuhtlus kanali *Facebook* kaudu koos selgitava tekstiga 25.märtsil ning vastamise tähtajaks määrati seitse päeva. Küsitluse põhja näidis on välja toodud lisas (Lisa 2).

3.1 Teabe avalikustamine veebilehtedel

Vaatlustulemuste põhjal saab välja tuua, et kõige paremini oli avaliku teabe nõuetest lähtuvalt kohalike omavalitsuste veebilehtedel välja toodud avalike ürituste kavad, omavalitsuste juhtide vastuvõtuajad ning asutuse dokumendiregister. Dokumendiregister oli näiteks enamasti välja toodud omavalitsuse veebilehe esilehel, muust veebilehe sisust teise värviga esile tõstetud infokogumina. Kitsaskohti oli palju ning Lääne- Virumaa kohalikel omavalitsustel olid need varieeruvad. Mõne nõude korral pidi infot otsima väga pikalt ning mõne nõude info polnudki leitav. Kohalike omavalitsuste veebilehed on küll sarnase veebilehe arhitektuuri põhjaga, kuid nendes avaldatav info ning veebilehel kasutatav disain osutusid täiesti erinevateks.

Tulenevalt avaliku teabe seadusest peavad kohalikud omavalitsused avaldama oma veebilehel üldistava info majandusstatistika ja majandusprognooside kohta. Vaatlustulemuste põhjal saab välja tuua, et prognoosid olid toodud kohalike omavalitsuste veebilehtedel välja kas majandusaasta aruannetes või eelarvestrateegiates. Kõige paremini oli prognoosi nõue välja toodud vaatleja hinnangul Rakvere Vallavalitsuse lehel, sest tulude ja kulude prognoosid olid kujutletud tabelina, mida oli lihtne jälgida. Rakvere Linnavalitsuse kodulehel on tulude ja kulude prognoosid leitavad, kuid esitatud keeruliselt. Jäi arusaamatuks kas prognoos on Eesti riigi prognooside ja näitajate alusel kirjutatud või käib see ikkagi Rakvere linna kohta. Majandusstatistika oli veebilehtedelt raskesti leitav. Statistikanäide oli veebilehtedel ainukesena leitav info rahvaarvu, pindala, suurima asula, koolide arvu, lasteaedade arvu, külade arvu ning huvikoolide arvu kohta. Igal omavalitsusel oli vastav statistikaosa erinevalt koostatud. Kõige

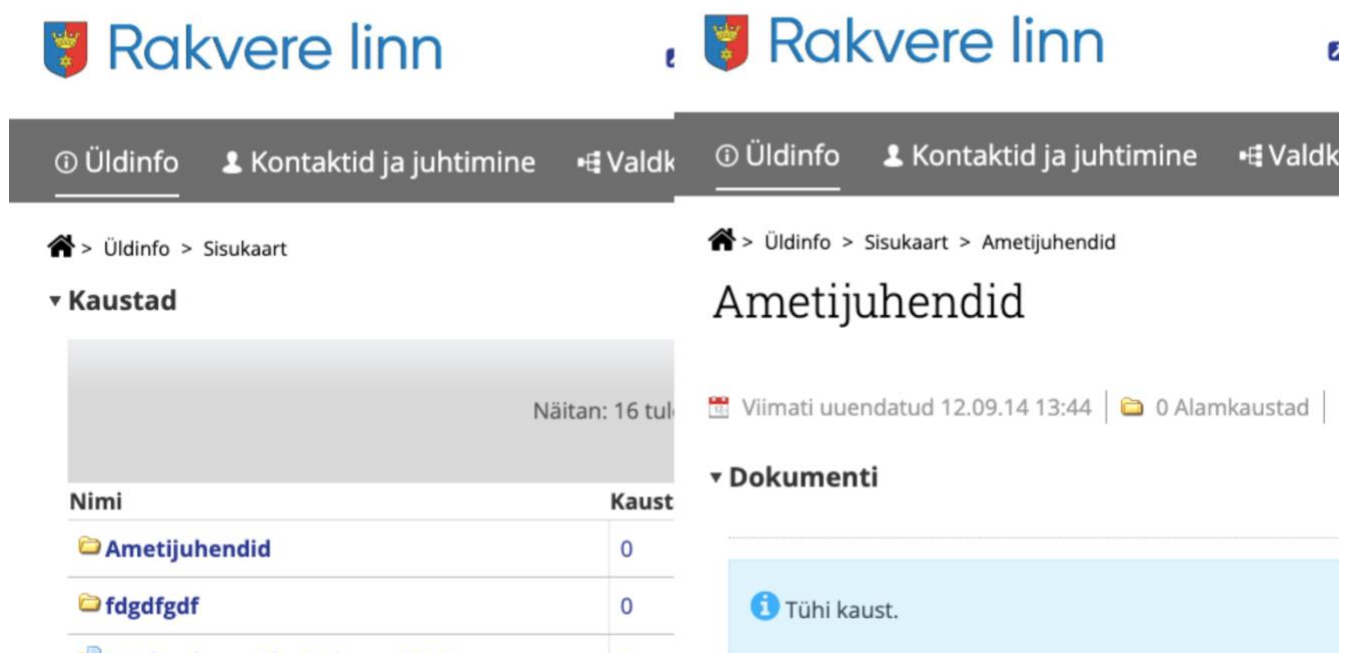
rohkem ehk seitsme realist statistikat näitasid oma veebilehel Tapa Vallavalitsus, Kadrina Vallavalitsus ja Viru-Nigula Vallavalitsus ning kõige vähem statistikat, mis koosnes kahest reast, esitles Rakvere Linnavalitsus.

Kohaliku omavalitsuse asutuste ning nende struktuuriüksuste põhimääruste avaldamise vaatlusest, selgus, et kõikidel omavalitsustel oli antud punkt erinevalt täidetud. Enamasti oli välja toodud veebilehtedel ainult vastava linna- või vallavalitsuse põhimäärus, millel oli link, mis viis Riigi Teataja lehele. Kohaliku omavalitsuste hallatavate asutuste ning struktuuriüksuste põhimäärused olid välja toodud asutuse dokumendiregistrites. Kõige parem lahendus oli Väike-Maarja Vallavalitsusel, kus oli arusaadavalt välja toodud kõik määrused vastavalt valdkondadele. Veebileht on antud juhul väga kirju ning inforikas, kuid kodanikel on antud lehelt lihtsam infot kätte saada, kui minna vastavat määrust otsima omavalitsuse dokumendiregistrisse. Ülejäänud omavalitsused olid oma lehe teinud nii-öelda lihtsamaks, kus olid välja toodud ainult kaks linki, kust edasi sai liikuda Riigi Teataja lehele ning sealt oli võimalus leida kõik välja antud määrused vastavalt omavalitusele.

Kohaliku omavalitsuse asutustele esitatavate avalduste ja muude dokumentide vormide ning nende täitmise juhendite olemasolu vaatlusel selgus, et seitsmel omavalitsusel olid veebilehel avaldatud kõik taotluste vormid, vajalikud juhendid kui ka lisainfo. Ühel omavalitsusel, milleks oli Rakvere Linnavalitsus, ei olnud leida ei taotluse vorme ega ka vajalikke juhendeid. Antud omavalitsuse veebilehel oli taotluste täitmine võimalik ainult sisselogimise kaudu. Isegi kui oli mõni taotluse liik välja toodud, siis täitmiseks suunas link ikka edasi E-teeninduse lehele. E-teeninduse lehel oli näha mõne taotluse taga märget, et pole hetkel aktiivne. Kahel omavalitsusel, Kadrina vallal ning Väike-Maarja vallal, oli avalduste ja juhendite avaldamise nõue väga lihtsasti leitavaks tehtud. Kadrina Vallavalitsuse puhul on jaotises „teenused ja toimingud“ välja toodud kategooriate järgi kõik taotlused ning avades näitab ära vajaliku lisainfo, kontaktid ning täitmise juhendid. Väike-Maarja vallavalitsusel on aga lisatud esilehele nupuke nimega „taotluste e-vormid“ ning avades näitab osakondade järgi ära vastavad taotlused. Vajadusel oli välja toodud ka info selle kohta, et milliseid taotlusi saab täita ainult e-teeninduse kaudu. Samuti oli lisatud info, et kõiki taotluseid saab kohe alla laadida Word failina.

Kohalikud omavalitsused peaksid avaldama oma veebilehtedel ametnike ametijuhendid. Ametijuhendite avaldamine näitab omavalitsuse läbipaistvust ning võimalust kodanikel laiemalt omavalitsuse töötajate tööülesannete või tegevustega tutvuda. Antud nõue oli kõikidel omavalitsuste veebilehtedel täidetud. Enamasti olid ametijuhendid toodud välja vallavalitsuse töötajate kontaktide lehel kas ametnike nimede

all või ametinimetustele klõpsates. Kõige paremini oli antud nõude täitnud Viru-Nigula Vallavalitsus, kes oli toonud välja ametijuhendid vastavalt osakondadele ning kõikide töötajate ametijuhendid olid veebilehel avaldatud. Teistel omavalitsustel ei olnud avaldatud kõiki ametijuhendeid. Rakvere Linnavalitsuse veebilehe näitel oli näha, et avaldatud olid ainult ametnike ametijuhendid. Rakvere Linnavalitsuse veebilehel oli arusaamatu see, et esialgselt vaadeldes ei olnud ametijuhendeid kohe näha ning see viis vaatleja jaotist otsima veebilehe sisukaardilt. Sisukaardil on olemas ametijuhendite kaust (Joonis 6), kuid miskipärast oli see ilma infota. Üldjuhul ei tohi veebilehel sisukaardina kaustasid avaldatud olla. Sisukaardi lehel on üleval osas välja toodud kaustad ehk mittevajalik info ning alles lehe allpool on kujutatud õige veebilehe sisukaart. Ametijuhendid olid leitavad ametnike kontaktide lehel. Kui vastava ametikoha ametijuhendit ei avaldata, siis tuleb see avaliku teabe seaduse üldjuhendi järgi asendada asutuse või struktuuriüksuse põhimäärusega ning see tuleks edasi anda hüperlingina. Vaatluse käigus puudu olevate ametijuhendite korral seda tehtud ei olnud.

Joonis 6. Rakvere linna sisukaardis olev ametijuhendite kaust

Kohaliku omavalitsuse asutuste koosseisude ja neis asutustes ettenähtud ametikohti täitvate ametnike ees- ja perekonnanimed, hariduse ja erialade, telefoninumbrite ning elektronposti aadresside avaldamise vaatlusel selgus, et haridusi ja erialasid ei ole veebilehtedel välja toodud. Kõikidel omavalitsustel oli nõue osaliselt täidetud, see tähendab, et enamasti olid välja toodud ainult telefoninumbriid ning e-posti aadressid.

Avaliku teabe seaduse § 28 lõige 7 järgi tuleb avaldada andmed ohu kohta inimeste elule, tervisele ja varale. Kõikide Lääne-Virumaa omavalitsuste lehtedel on antud nõue täidetud. Andmed olid nähtavad jaotistes elanikkonnakaitse või kodanikukaitse. Silmajäädavaks kitsaskohaks oli aegunud info. Rakvere Linnavalitsuse lehel oli uuendatud andmeid viimati 13.01.2023. Vinni Vallavalitsuse lehel oli info koroonaga alates 20.07.2022 ning kontaktandmed alates 03.09.2021. Vaatleja arvates võib öelda, et sellise kuupäeva nägemine veebilehel, paneb kahtlema kas antud info on tõetruu ning asjakohane. Iga Lääne-Virumaa kohaliku omavalitsuse veebilehel oli välja toodud nii käitumisjuhendid, vajalikud kontaktid kui ka info erinevatest kriisiolukordadest (kriisikomisjoni info). Lähtuvalt hetkesest olukorrast maailmas, oli palju välja toodud eraldi jaotisena ka Ukraina teave. Vaatleja arvates on antud infoblokk veidike halvasti välja töötatud, sest kui ukrainlane soovib infot saada, siis veebilehel on info eesjärgus eesti keeles ning alles alla kerides võib leida infot kas vene keeles või inglise keeles, mis on näiteks esitatud eraldi failina.

Kohaliku omavalitsuse asutuste töötulemuste ja ülesannete täitmise aruannete avalikustamise vaatlemisel selgus, et antud nõue oli täidetud igal Lääne-Virumaa kohaliku omavalitsuse lehel ning vastav info oli leitav kas omavalitsuse eelarve või majandusaasta aruande failidest. Kõige enam meeldis vaatlejale Rakvere Linnavalitsuse leht, sest antud lehel oli asutuste põhitegevuste tulud-kulud välja toodud tabelina, mis oli väga lihtsasti loetav. Välja saab tuua, et majandusaasta aruannete failid olid veebilehel nähtaval koos aruande kinnitamisega ning muude aktidega. See tõttu oli üsna raske vajalikku aruannet leida ning enamasti aruandeid oli ülesse laetud *Digidoc* failina, mis tähendab, et avada sai ainult vastava rakendusega.

Kohaliku omavalitsuste veebilehtedel tuleb avaldada avalik-õiguslike juriidiliste isikute nõukogu ja juhatuse liikmete nimed ning elektronposti aadressid. Avalik-õiguslike juriidiliste isikute all peetakse enamasti silmas ühendust, mis on loodud ühiskonna huvides. Antud olukorras on nendeks näiteks omavalitsuse veevärgi korraldaja või keskkütte pakkuja. Vaatleja märkas, et Lääne-Virumaa omavalitsustel oli 4 omavalitsust täitnud nõude terviklikult ning 4 omavalitsust osaliselt. Terviklikult oli nõue täidetud Rakvere Linnavalitsusel, Haljala Vallavalitsusel, Tapa Vallavalitsusel ning Väike-Maarja Vallavalitsusel. Osaliselt täidetud nõude korral ei olnud omavalitsuse veebilehtedel välja toodud juhatuse liikmete nimesid. Mitme omavalitsuse veebilehel märkas vaatleja, et antud nõude otsimine osutus üsna keeruliseks. Vajaliku info leidmiseks on vaja täpselt teada, mida ning millise jaotise alt infot otsima peab.

Enamasti pidi otsima antud infot „valdkonnad“ jaotise alt ning vastava märgusõna järgi. Vajaliku info leidmiseks pidi tegema suurenisti klikke enne õige infoni jõudmist.

Avalik-õiguslike juriidiliste isikute tegevusaruannete ning tulude-kulude aruannete vaatlusel selgus, et tegevusaruanded on kõigil Lääne-Virumaa omavalitsustel välja toodud omavalitsuse majandusaasta aruannetes. Tulude-kulude aruannete korral on need välja toodud kas eelarve dokumentides või siis ka majandusaasta aruandes.

Kohaliku omavalitsuse üksuste ja asutuste eelarvete eelnõude ning nende täitmise aruannete vaatlusel selgus, et antud nõue on täidetud kõikidel omavalitsustel. Kõik vajalikud andmed seoses eelarvete täitmisega on välja toodud majandusaasta aruannetes. Omavalitsuste veebilehtedel enamasti eelarvete eelnõusid näha ei ole, kuid need on hoopis leitavad omavalitsuse dokumendiregistrist. Majandusaasta aruannetes on välja toodud ka andmed riigieelarve tulude laekumiste kohta. Kõigil Lääne-Virumaa kohalikel omavalitsustel oli antud info majandusaruandest leitav ning järelduseks saab öelda, et vastav nõue oli kõigil täidetud.

Keskkonnaseisundi, keskkonna kahjustuste ja ohtlike keskkonnamõjude andmete vaatluse tulemusena võib öelda, et igal Lääne-Virumaa omavalitsuse veebilehel oli nõue täidetud. Enamasti oli välja toodud eraldi keskkonna jaotis, kust võis leida infot keskkonnamõjude, keskkonna lubade ning reovee käitlusrajatiste kohta. Kõige lihtsam oli infot leida Rakvere Linnavalitsuse veebilehelt, kuna avalehel detailplaneeringute jaotise all oli välja toodud eraldi „E-vald“ nupuke ning antud lehel oli leitav, kas mõnel planeeringul on vaja keskkonna hindamist või mitte. Kohalike omavalitsuste dokumendiregistris oli ka üsna palju infot keskkonna kohta. Silma jäid erinevad kirjad keskkonna ametilt, keskkonna mõju hindamise dokumendid, keskkonna load ning kaitse eeskirjade muutmised.

Kohaliku omavalitsuse organite määruste eelnõude avaldamise vaatlusel selgus, et antud nõude korral on antud nõue täidetud kolme Lääne-Virumaa omavalitsuse puhul. Nendeks olid Rakvere Linnavalitsus, Viru-Nigula Vallavalitsus ning Väike-Maarja Vallavalitsus. Määruste eelnõud olid välja toodud dokumendiregistris ning juurde olid lisatud ka seletuskirjad ning vajalikud dokumendid või lepingud.

Kontseptsioonide, arengukavade, programmide ja muude üldise tähtsusega projektide avaldamise ning samuti ka vastavate heakskiidetud või vastuvõetud dokumentide avaldamise vaatlusel selgus, et selle nõude täitmine oli kõikidel Lääne-Virumaa kohalikel omavalitsustel olemas ning vastav info oli leitav

dokumendiregistrist. Antud info oli välja toodud volikogu istungi päevakorra all või ka volikogu istungi protokollides. Dokumendiregistrist ei olnud keeruline antud nõude infot leida, sest volikogu istungi päevakordades, olid ilusti välja toodud erinevad arengukava, programmide ja projektide dokumendid eraldi.

Veebilehel riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse tellitud uuringute ja analüüside vaatlemisel selgus, et antud nõue oli kõikidel omavalitsustel täidetud. Uuringud ning analüüsid on nähtaval dokumendiregistris. Mõne omavalitsuse korral olid analüüsid või uuringud toodud välja ka veebilehe menüüjaotises nagu näiteks liikuvusuuringu tulemused Viru-Nigula Vallavalitsuse lehel.

Kohaliku omavalitsuse asutuste täitmata ametikohtade andmete vaatlusel selgus, et antud nõuet oli vaatleja arvates kõige keerulisem otsida. Kõikidel Lääne- Virumaa kohalikel omavalitsustel oli antud nõue täidetud erinevalt. Kahe omavalitsuse, Väike-Maarja ja Tapa, veebilehel oli nõue täidetud, kuid oli ära märgitud, et hetkel pakkumised puuduvad. Kõige raskem oli leida antud nõude infot Rakvere Linnavalitsuse lehelt. Vaatluse läbiviimisel ei olnud töökuulutuste jaotist leida ning otsingumootorit kasutades tuli välja pakkumine aastast 2018. Ka Haljala Vallavalitsusel oli üleval tööpakkumine, mis oli aegunud. Vaatleja arvates oli huvitav lahendus see, et mõnel omavalitsusel oli nii-öelda töökuulutuste leheküljel olemas ka võimalus linkidega edasi minna teistesse tööportaalidesse või vaadata pakutava maakonna töötukassa pakkumisi. Kõige parema lahendusega töökuulutuste esitamiseks paistis silma Viru-Nigula Vallavalitsus, kes oli oma esilehele pannud suure illustreeritud nupukese kirjaga „Tule meile tööle“. Antud nupukesele klikates avanesid tööpakkumised ning ka võimalus liikuda edasi teistele tööportaalidele, et vajalik töökuulutus antud vallast leida.

Kohaliku omavalitsuse üksuste poolt teostavate ja teostatud riigihangete andmed avaldamise vaatlusel selgus, antud nõue oli kõigil Lääne-Virumaa omavalitustel täidetud. Kõige rohkem oli antud nõude puhul kasutatud veebilehel eraldi linki, mis viis edasi Riigihangete e-keskkonda, kus on vastava valla või linna riigihanked välja toodud. Enamustel juhtudel oli omavalitsuse veebilehtedel välja toodud ka hankekorra dokument. Kahe omavalitsuse, Rakvere linna ja Haljala Valla, korral olid riigihanked välja toodud ka asutuse enda veebilehel, kuid välja olid toodud vananenud riigihanked nagu näiteks aastatest 2018-2022.

Andmed vara ja eelarveraha kasutamise kohta, mille kohaliku omavalitsuse üksus on andnud üle eraõiguslikele juriidilistele isikutele vaatlusel selgus, et antud nõue on täidetud kõigil Lääne-Virumaa kohalikel omavalitsustel. Enamasti on välja toodud andmed majandusaasta aruannetes. Välja saab tuua,

et Rakvere linna korral oli antud andmed välja toodud ka linnavalitsuse eelarves kulude ja tuludena. Majandusaasta aruannetes oli enamasti välja toodud eraõiguslike juriidiliste isikute raha kasutamise põhjused nagu näiteks koolide ja lasteaedade renoveerimised, vajalike tehniliste seadmete uuendamine koolides või linna kodutute loomade varjupaiga toetamine.

Omavalitsuste veebilehtedel avalike ürituste kavade avalikustamise vaatlusel selgus, et antud nõue oli täidetud kõikidel omavalitsustel. Vaatleja leidis igalt omavalitsuse esilehelt nupukese, mis viis sellele klõpsates edasi Kultuurikava lehele, kus olid välja toodud antud omavalituse vallas või linnas toimuvad üritused. Võib välja tuua, et mõne omavalitsuse korral oli ürituste kava toodud välja pisikeses formaadis ka esilehel sündmuste kalendrina. Vaatleja saab märkusena antud nõude korral välja tuua, et Haljala Vallavalitsuse veebilehe korral oli sündmustega kalender välja toodud nii esilehel kui ka infoblokis „Kiirelt leitav“. Viimasele klikkides suunas edasi omavalitsuse sündmuste kalendri lehele, kus näitas täpselt samasid sündmuseid. Antud juhul võib olla ebavajalik näidata sama infoblokki mitmes jaotises.

Tähtis on omavalitsusel avaldada muudatused kohaliku omavalitsuse asutuste töös ja ülesannetes, mis on seotud isikute teenindamisega ning teavitamine peab toimuma vähemalt kümme päeva enne muudatuste rakendamist. Antud nõude täitmine on Lääne-Virumaa omavalitsuste veebilehtedel küllaltki puudulik. Ei ole otsest jaotist, mis keskenduks muudatustele või teavitamisele. Muudatusi oli leida omavalitsuse veebilehe uudiste jaotisest, kuid enamasti puudus muudatuste info täielikult või oli vananenud. Näiteks Haljala Vallavalitsuse veebilehel oli nähtav vananenud muudatus 07.novembrist aastal 2022. Omavalitsuste muudatuste välja toomisel, ei olnud nähtav millal teade on kodanikele avaldatud. Tapa ning Väike-Maarja Vallavalitsuste korral jäi vaatlejal silma muudatusi, kus inimesi teatati kas üks päev või kaks päeva ette, mis tähendab, et nõude korral vajalikust 10 päevasest etteteavitamisest on see tunduvalt lühem aeg.

Omavalitsuse töötamise läbipaistvuse tagamiseks on vajalik avaldada kohaliku omavalitsuse juhtide vastuvõtuajad. Antud nõue on täidetud Rakvere Linnavalitsusel, Haljala Vallavalitsusel, Kadrina Vallavalitsusel, Rakvere Vallavalitsusel, Tapa Vallavalitsusel, Vinni Vallavalitsusel kui ka Väike-Maarja Vallavalitsusel. Antud vallavalitsused avaldasid juhtide vastuvõtu ajad ametnike kontaktide lehel, kus olid välja toodud päevad ning kellaajad vastavalt ametniku enda vastuvõtuajale. Viru-Nigula Vallavalitsusel ei ole antud nõue täidetud. Viru-Nigula Vallavalitsus on ametnike kontaktide leheküljel välja toonud hoopis broneeringu vormi, kust on võimalik vastuvõtu aega ise broneerida.

Avaliku võimu tegevuse läbipaistvuseks on oluline, et kohalikus omavalitsuses kehtivad palgamäärad ja -juhendid oleks avalikustatud. Kõigi Lääne-Virumaa omavalitsuste korral on asutuse palgajuhendid välja toodud. Palgajuhendi link veebilehel viib edasi Riigi Teataja lehele, kus on välja toodud vastava linna või valla palgajuhend, mis on enamasti kinnitatud volikogu esimehe poolt. Antud palgajuhendites on olemas kõik vajalikud punktid nagu näiteks lisatasu maksmise ning erisoodustuste andmise kord. Palgaandmeid aga kohalike omavalitsuste veebilehtedelt nii lihtsasti ei leia. Mõne omavalitsuse korral on palgaandmed välja toodud enda veebilehel nagu näiteks Väike-Maarja Vallavalitsusel, kus viimane fail on aastast 2022. Aastast 2014 on aga kohalikel omavalitsustel võimalus mitte avaldada oma palgaandmeid, mis tähendab, et ametnike palgaandmed avaldatakse hoopis avaliku teenistuse kesksel veebilehel, milleks on Rahandusministeerium. Küll, aga on mõne omavalitsuse veebilehel antud info välja toodud ning ära märgitud hüperlingiga, kuid miskipärast avab link Rahandusministeeriumi esilehe. See tähendab, et kui otsitakse näiteks Kadrina Vallavalitsuses olevaid palgaandmeid, siis peab selleks eraldi otsima Rahandusministeeriumi lehelt vastava info ülesse. Rakvere Linnavalitsusel on aga palgaandmete tekstike koos lingiga olemas, kuid info ei ole leitav, sest link on aegunud. Vaatleja arvates on antud nõude täidetud kõige paremini Väike-Maarja veebilehel, sest seal olemas nii palgajuhend kui ka palgaandmete failid ning antud failides on palgad toodud välja ametikohtadega ning ka töötajate nimedega.

Kaubaturul valitsevas seisundis olevate eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli omavate äriühingute hinnakujunduste andmete vaatlusel selgus, et antud nõue on kõigil Lääne-Virumaa omavalitsustel täidetud. Vaatleja arvates ostus antud nõude otsimine väga keerukaks, sest tarvis on teada täpselt, millise jaotise alt mida otsima peaks. Enamasti asus antud info valdkonna jaotise all ning sealt järgnevalt kas siis veemajandus või soojamajandus. Kõige kergem oli antud infot leida Väike-Maarja Vallavalitsuse veebilehelt, sest antud veebilehel oli valdkonna jaotise all koheselt välja toodud ühisveevärk ning sealt oli võimalik leida koheselt ka hinnafailid. Enamasti olid veebilehtedel välja toodud hinnakujunduste korral piirhinnad või lõpphinnad, mis kehtivad tarbijale.

Kohalike omavalitsuste veebilehtedel tuleb avaldada andmed üldkasutatavate teenuste osutamise kui ka hindade kohta. Välja saab tuua, et kolmel omavalitsusel (Viru-Nigula, Vinni ning Rakvere Vald) on nõue täidetud ehk veebilehtedel on välja toodud teenuste ja toimingute hinnakirjad. Enamasti teenuste korral mõeldakse koolide, haridusasutuste pindade rentimist või ka näiteks saunateenuste kasutamist. Väike-Maarja Vallavalitsusel oli olemas haldusteenuste jaotis, kuid hindu ei ole välja toodud. Haljala

Vallavalitsuse veebilehel on välja toodud info tänavakaubanduse, näiteks Võsu turuplatsi kui ka Haljala turuplatsi hinnad.

Erakondade liikmete nimekirjade avalikustamise vaatlusest selgus, et antud nõue on täidetud kuuel omavalitsusel (Rakvere Linnavalitsus, Haljala Vallavalitsus, Kadrina Vallavalitsus, Rakvere Vallavalitsus, Tapa Vallavalitsus ning Vinni Vallavalitsus). Erakondade liikmed on toodud välja valla- või linnavolikogu koosseisu liikmete all jaotises juhtimine. Välja on toodud nimed, kes volikokku kuuluvad ning nende taha on ära märgitud vastav erakond. Kahel omavalitsusel, milleks olid Viru-Nigula Vallavalitsus ning Väike-Maarja Vallavalitsus, puudub antud nõude info veebilehelt.

Juurdepääsupiiranguga arvestades peavad omavalitsused siiski avaldama jõustunud kohtulahendid. Antud nõue on täidetud enamikel omavalitsustel välja arvatud Kadrina Vallavalitsusel. Ülejäänud seitsmel Lääne-Virumaa omavalitsusel on kohtulahendid leitavad dokumendiregistrist. Enamasti olid antud dokumendid piiratud ning märgitud ära asutusesiseseks kasutamiseks. Välja oli toodud võimalus esitada kohalikule omavalitsusele teabenõue antud dokumentide nägemiseks. Teabenõude korral on teabevaldaja kohustatud vastavalt avaliku teabe seadusele võimaldama juurdepääsu omavalitsuse valduses olevale teabele (vt lk 11-12). Tapa Vallavalitsuse dokumendiregistrist leidsin aga ühe kohtuotsuse, mis oli avalik. Väike-Maarja Vallavalitsuse korral ei olnud kohtulahendeid dokumendiregistrist leida, küll aga oli seal palju kohtudokumentide edastamise kirju.

Andmekogudes sisalduvate andmete, millele ei ole kehtestatud juurdepääsupiiranguid, avaldamise vaatluse korral selgus, et antud nõude korral on andmed leitavad dokumendiregistris. Kõigil Lääne-Virumaa kohalikel omavalitsustel on antud nõue täidetud. Vastavaid andmeid on võimalik saada läbi esitatava teabenõude, kuid see oleneb registrist. Näiteks saab tuua, et Spordiregistris on nähtavad treenerite andmed.

Kõige tähtsamaks nõudeks on kohalikel omavalitsustel asutuse dokumendiregistri avalikustamine. Nii nagu avaliku teabe seaduse üldjuhendis on välja toodud, nii on ka vaatluse all olevatel omavalitsustel dokumendiregister välja toodud veebilehe esilehel, esimesel valikutasandil ning registri juurde jõutakse ühe klõpsuga. Välja saab tuua, et kaheksast omavalitsusest kasutab Tapa Vallavalitsus ainukesena Delta andmebaasi. Ülejäänud kasutavad dokumendiregistri andmebaasina Amphorat.

Viimaseks avaliku teabe seaduse nõudeks on muu teabe ja dokumentide avalikustamine, mille avalikustamine on sätestatud välislepingus, seaduses, õigusaktis või mida teabevaldaja peab vajalikuks avalikustada. Välja saab tuua, et info jagamise poolest on iga Lääne-Virumaa omavalitsuse leht vägagi erinev. Antud nõude võib lugeda täidetuks kõikidel omavalitsustel, sest igal omavalitsusel on avaldatud infot, mida näiteks teised omavalitsusel avaldada ei saa. Nagu näiteks on Rakvere Linnavalitsus välja toonud üldinfo all oma käimas olevad projektid- Pärdi maja, Vallimäe vabaõhukeskus ja palju muud. Tapa Vallavalitsus on näiteks avaldanud aasta 2021 kohalike omavalitsuse valimiste otsused ning muu hulgas ka valla elanike rahuloluküsitluse tulemused. Mitmel omavalitsusel on lisana välja toodud ka kohaliku ajalehe väljaanded.

Vaatluse läbiviimine oli väga mahukas ning andis informatsiooni kohalike omavalitsuste kodulehel avaldatud teabe osas. Vaatleja hinnangul on omavalitsuse lehed üsna inforohked ning võib öelda, et tavainimesele võib osutuda vastavate andmete või info otsimine üsnagi keerukaks. Veebilehtedel on infot üsna keeruline leida ning harvematel juhtudel võib info olla ka aegunud. Omavalitsused võiksid veebilehtede korrastamisel taaskasutada teiste omavalitsustega sarnast struktuuri (lk 23, Joonis 5). Vaatleja arvates oli avaliku teabe seadusest tuleneva teabe avaldamine kõige paremini täidetud Väike-Maarja, Viru-Nigula ning Rakvere Vallavalitsustel.

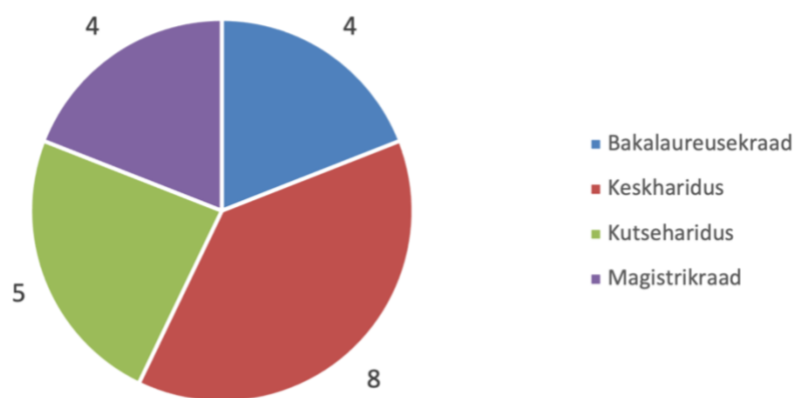
Kõige enam segas otsimist esilehtedel avaldatud liigne info, õige märksõna leidmine ning mitte töötav otsingumootor. Vaatluse läbiviimise põhjal saab välja tuua, et tavakasutajana on omavalitsuste lehtedelt teavet raske leida. Infot on palju ning menüünuppe on liialt. Vajaliku info leidmiseks on vaja teada, millise menüünupu või jaotise alt tuleb infot otsida. Kui ei teata, siis raisatakse otsimise peale väga palju aega. Lähtuvalt teooriast (vt Joonis 5) peaks veebilehel avaldama kõige olulisema sõnumi kõigepealt ehk tähtis teave peaks olema avaldatud lehe ülaosas ning sealt edasi tuleks välja tuua teisene teave ning erandid. Veebilehel peab olema töötav otsingumootor ning navigeerimine peab olema kasutaja jaoks lihtne. Antud vaatluse käigus saab öelda, et ükski omavalitsuse veebilehe otsingumootor ei töötanud piisavalt hästi. Otsingumootor peab võimaldama leida infot lihtsate võtmesõnade kui ka keerulistema fraaside korral ning töötama kindlasti terve veebilehe sisu korral (lk 20).

3.2 Kasutajamugavuse analüüs

Küsimustikule vastas mugavusvalimi alusel välja saadetud 65-st inimesest 21, kelle hulgas oli erinevas vanuseklassis ning haridus tasemega olevaid inimesi. Vanuse järgi jagunesid vastajad järgmiselt: 21-30

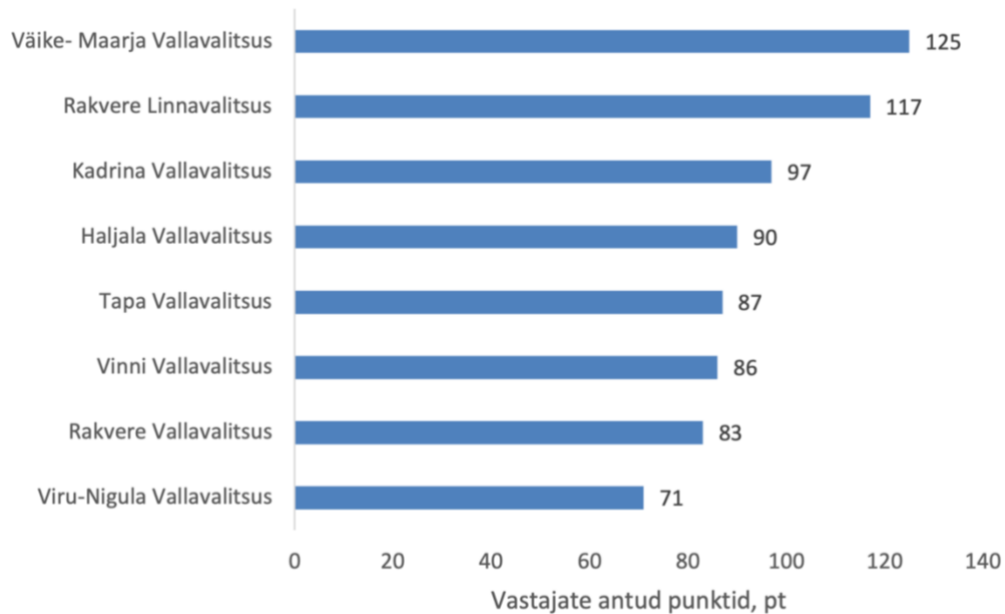
aastat – 7 (33%), 31-40 aastat – 6 (29%), 41-50 aastat – 3 (14%) ning 51-60 aastat – 5 (24%). Seega on küsitlusele vastajad olnud peamiselt 21-30 aastased. Vastajate keskmine vanus oli 38 (Me=34). Vastajate mood ehk kõige sagedamini esinev vanus oli 56 aastat. Vanuse järgi vastajaid hinnates, saab välja tuua, et kõrgema vanusega vastajatel on küsimused vastatud põhjalikult, kuid mõni küsimus sai vastuseks ka „ei“ või „ei oska öelda“. Vanusegrupis 21-30 leidis vastajaid, kes küsimustele vastasid lühidalt ja pealiskaudselt ning osadele küsimustele jäeti vastamata. Vanusegrupis 51-60 leidis rohkem vastajaid, kes jätsid mõne küsimuse korral teise poole vastamata või valiti vastuseks „ei oska öelda“. Nooremate vanusegruppide kohta saab öelda, et nende vastused olid kõige põhjalikumad ning kui oli vastusevariantideks „jah“ või „ei“, siis pigem valiti vastuseks „muu“ ning kirjeldati täpsemalt oma seisukorda.

Küsitlustele vastanutest enamus (8) on omandanud keskhariduse (Joonis 7). Vastanutest üle veerandi (19%) on omandanud bakalaureusekraadi. Sama suur hulk vastanutest (19%) on omandanud magistrikraadi. Keskhariduse omandajaid oli vastajatest 38% ning ülejäänud 24% on omandanud kutsehariduse. Hariduse korral saab välja tuua, et kõige põhjalikumad ning inforohkemad vastused oli nii magistrikraadiga kui ka bakalaureusekraadiga vastajatel. Keskharidusega vastajatel olid vastused pealiskaudsemad. Kutseharidusega vastajate hulgas oli üsna palju pealiskaudseid vastuseid ning ülesannete mitte täitmist. Seetõttu, saab välja tuua, et kraadi omavatel inimestel võis olla info leidmine lihtsam ning ülesannetest arusaamine üsnagi elementaarne. Kutseharidusega vastajate puhul saab välja tuua, et vastuste otsimine või leidmine osutus keerukamaks ning ei pruugitud süveneda küsimuse tuumale.

Joonis 7. Küsitlusele vastanute haridustaseme määratlus

Esimese situatsiooni ülesande korral paluti vastajatel järjestada, milliselt Lääne-Virumaa omavalitsuse veebilehelt on töökuulutused kõige lihtsamini leitavad (Joonis 8). Vastajad pidid omavalitsused järjestama ühest kaheksani. Number üks tähendab kõige lihtsamini leitavat veebilehte ning number 8 kõige halvemini leitava infoga veebilehte.

Joonis 8. Vastajate punktide määratlus tööpakkumiste leidmisele

Antud ülesande vastustest võib järeldada, et kõige lihtsamini leidsid vastajad töökuulutusi Väike-Maarja Vallavalitsuse veebilehelt. Kõige madalamaks hinnati Viru-Nigula Vallavalitsust, mis tähendab, et töökuulutused olid antud veebilehel vastajate arvates raskesti leitavad. Kohaliku omavalitsuse tegevuse läbipaistvuseks tuleb avaldada kõik teave, mis on omavalitsuse tööga seotud ning, et see oleks kõigile kodanikele ligipääsetav (vt lk 9). Võrdluseks saab aga vaatluse tulemustest välja tuua, et Viru-Nigula Vallavalitsusel oli esilehel kõige paremini välja toodud nupuke, kust sai leida töökuulutusi. Töökuulutused peaksid veebilehel võimalikult lihtsalt navigeeritavad olema. Vaatleja arvates ei märganud küsitlusele vastajad antud nupukest Viru-Nigula lehel ning pigem keskendusid töökuulutuste otsimisel ainult info- ja menüüblokkidele.

Teise küsimuse korral oli tegemist avatud küsimusega, kus sooviti vastust koos põhjendusega, et milliselt Lääne-Virumaa kohaliku omavalitsuse veebilehelt oli kõige keerulisem leida töökuulutusi. Kümnele vastajalt toodi välja, et töökuulutusi on raske leida Rakvere Linnavalitsuse lehel. Põhjenduseks toodi,

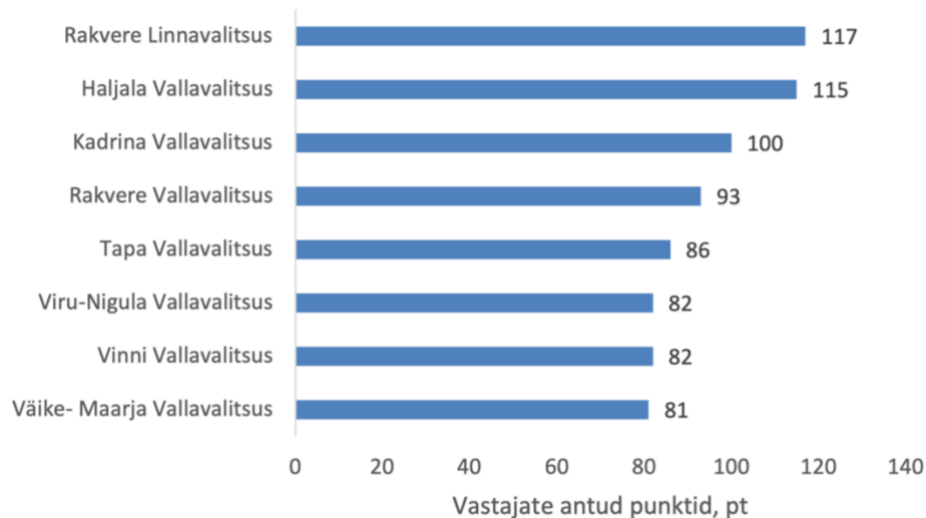
et ei ole sellist menüünuppu, kust tööpakkumisi leida ning otsingumootorit kasutades tulid välja ainult vanad tööpakkumised. Samas tõid vastajad veel välja, et kõikidel lehtedel ei ole antud info leitav (3), mõne omavalitsuse lehel oli vastav info peidus ning üldinfo bloki alt otsides ei olnud leida tööpakkumisi.

Antud küsimuse järelduseks võib tuua, et Rakvere Linnavalitsuse lehelt oli kõige keerukam leida töökuulutusi ning teistel omavalitsustel ei olnud tööpakkumised silmnähtavalt välja toodud. Antud info otsimisega tekkis raskusi, sest kui inimesed on harjunud kasutama lehe otsingumootorit siis antud juhul vastavad pakkumised välja ei tule. Veebilehel peab olema võimalikult lihtne navigeerimissüsteem, mis tähendab, et info peaks olema leitav kõigest mõne klikiga. Antud juhul võis info jääda peitu teiste infoblokkide varju. Antud küsimuse tulemused ühtisid vaatlustulemustega, mis toob välja, et Rakvere Linnavalitsuse veebilehelt ei ole tööpakkumised leitavad ning teiste omavalitsuste korral võib otsimine osutuda raskeks või on info aegunud.

Olulisemate infoblokkide nimetamisel toodi vastajate poolt välja, et kõige olulisemaks on üldinfo ning kontaktide infoblokid. Antud küsimuse korral leidsid kõik vastajad veebilehtedelt vajaliku info ülesse. Samas tõid vastajad välja oluliste infoblokkidena ka info blankettide ja toetuste kohta, uudised (3), kiirviited aktuaalsetele teemadele, valdkonnad (5), teenused ja toimingud (4), Ukraina info (2). Infoblokkide korral saab välja tuua, et esilehel info kordub. Paari omavalitsuse veebilehe esilehel on infoblokk „kiirelt leitav“, kus on välja toodud samad infoblokid, mis on nii-öelda infoblokkidega juba veebilehel välja toodud nagu näiteks kontaktid või taotlused.

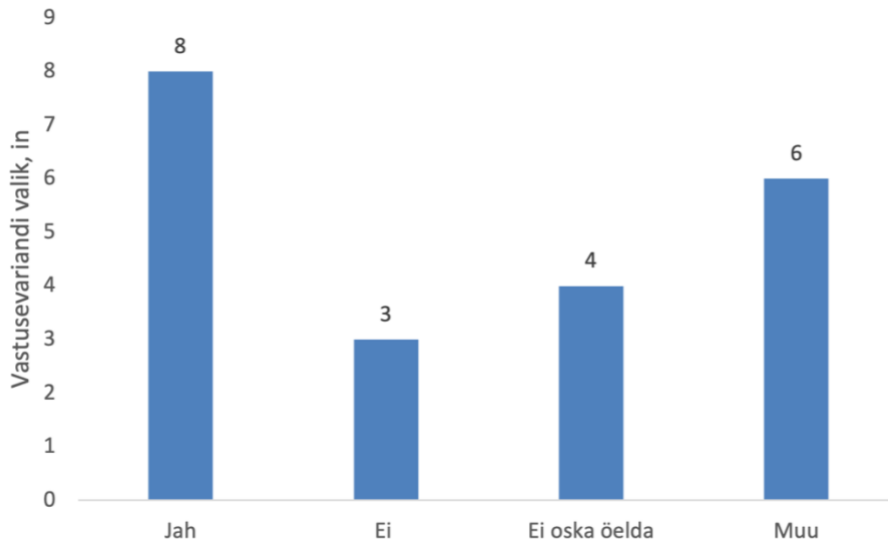
Küsimuse vastustest võib järeldada, et olulisemad infoblokid on leitavad ning üsnagi lihtsasti. Enamus vastajad leidsid ülesse isegi infobloki all olevad muud menüünupud. Välja toodi enamasti veebilehel kõige esimesed vasakult paremale pesitsevad kolm tähtsamat infoblokki.

Neljanda küsimuse korral paluti vastajatel leida kõikidelt Lääne-Virumaa kohaliku omavalitsuse veebilehtedelt ülesse dokumendiregister ning järjestada omavalitsused vastavalt antud nõude leidmisele kõige lihtsamalt (Joonis 9). Antud küsimuse korral pidid vastajad määrama omavalitsused vastavalt ühest kaheksani. Välja saab tuua, et Rakvere Linnavalitsus ning Haljala Vallavalitsus valiti kõige lihtsamaks dokumendiregistri leidmise korral. Avaliku teabe üldjuhendis on välja toodud, et dokumendiregister peab olema ligipääsetav veebilehel ühe klikiga. Antud vastuste korral võib eeldada, et dokumendiregister oli vastajate jaoks lihtsalt leitav, kuna vaatluse läbiviimisel selgus, et dokumendiregistrini edasi viiv link asub veebilehe esilehel, muust veebilehe sisust teise värviga esile tõstetud infokogumi sees.

Joonis 9. Vastajate punktide määratlus dokumendiregistri leidmisele

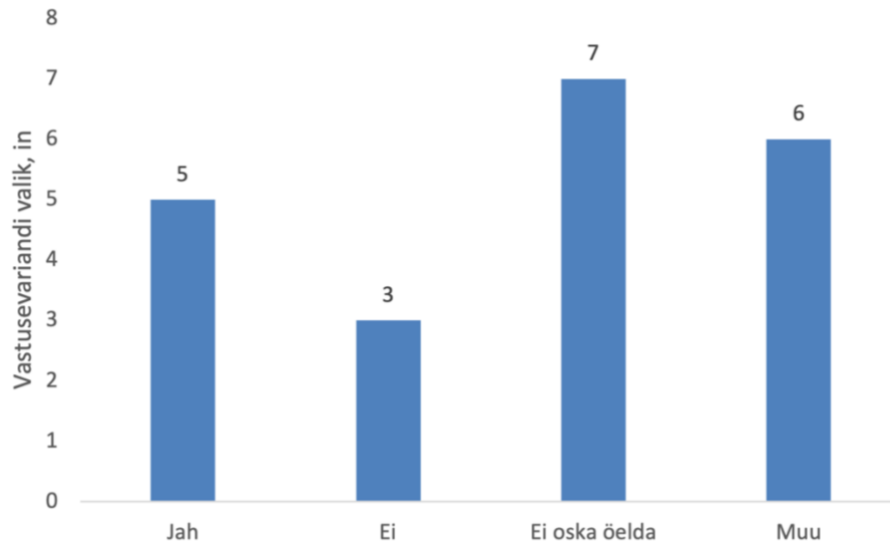
Viienda küsimuse korral sooviti teada, kas veebilehtedel oli olemas dokumendiregistri kasutusjuhend. Vastanutest (Joonis 10) 8 inimest (38%) tõi välja, et veebilehtedel on olemas dokumendiregistri kasutusjuhend. Eitavalt vastast küsimusele 3 inimest ehk 14%. Dokumendiregistri olemasolu ei osanud hinnata 4 (19%) vastanut ning vastajatest 6 (29%) inimest valisid vastuseks muu. Muu vastusevaliku määranud vastajad tõid välja, et mitmel lehel oli põhjalik juhend (2), Rakvere linna, Tapa valla ja Väike-Maarja valla kasutusjuhend oli olemas ning osad vastajad (3) tõid välja, et pooltel omavalitsustel on ja pooltel ei ole. Vastavalt andmekaitse seaduse üldjuhendile peab kohaliku omavalitsuse veebilehel olema ligipääs dokumendiregistri avalikule vaatele, koos kasutusjuhendi, otsingumootori ning sisujuhendiga.

Joonis 10. Dokumendiregistri kasutusjuhendi olemasolu

Antud küsimuse järelduseks võib tuua, et dokumendiregistri kasutusjuhendi olemasolu on leitav, kuid kõikidel omavalitsustel seda siiski välja toodud ei ole. 19% vastajatest ei osanud välja tuua, kas dokumendiregistri kasutusjuhend oli leitav või mitte. Dokumendiregistri avaldamisel tuleb välja tuua ühe kriteeriumina ka vastava registri kasutusjuhend, mis on arusaadav ning peab olema leitav dokumendiregistri juures.

Dokumendiregistri kasutusjuhendis peaks olema välja toodud AK selgitus, mis tooks välja, et see tähendab asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud dokumenti. Küsimusele vastas (Joonis 11) jaatavalt 5 (24%) vastajat. Kolm vastajat (14%) vastas küsimusele eitavalt, seitse vastajat (33%) ei osanud öelda, kas lühend „AK“ selgitus oli dokumendiregistris leitav või mitte, ning ülejäänud kuus (29%) vastajat soovis valida vastuseks muu ning täpsustada oma mõtteid. Muu vastusevaliku määranud vastajad tõid välja, et kõikidel omavalitsustel ei olnud vastav selgitus kasutusjuhendis välja toodud (3), lühend AK ei olnud leitav (2) ning kui lühend AK oli välja toodud, siis ei olnud seda selgitatud ja polnud täpsustatud ka mida tähendab asutusesiseseks kasutamiseks.

Joonis 11. Dokumendiregistris välja toodud AK selgituse leitavuse määratlus

Antud küsimuse vastustest saab järeldada, et vastajad ei ole kursis, mida AK võiks tähendada ning dokumendiregistri juhendist ei ole ka vastavat selgitust leitud. Ainult viiel vastajal õnnestus leida vastav selgitus. Enamasti on dokumendiregistris juurdepääsupiirangutega dokumentide juurde märgitud ära, et dokument on asutusesiseseks kasutamiseks, mis tähendab, et lühendit üldjuhul kasutatud ei ole. Seega dokumendiregistri kasutusjuhendis võiks olla välja toodud, milline lühend on kasutusel ning mis tähendab asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud dokument.

Avatud küsimusena ning põhjendusega sooviti teada, milline kohaliku omavalitsuse leht oli kõige kergemini ligipääsetav ehk kuidas font, keel, värvid veebilehel välja paistavad. Enamik vastajatest tõi välja Rakvere Linnavalitsuse veebilehe ning põhjenduseks toodi, et antud lehelt saab korraga kõige rohkem infot kätte ning leht on konkreetne ja vajalikum info on silma ette toodud. Teisena toodi välja ka Kadrina Valla leht ning kolmandana jäi vastajatele ligipääsetavusega silma ka Haljala Valla veebileht. Toodi välja, et Lääne-Virumaa kohalikud omavalitused kasutavad sama platvormi ning seetõttu on veebilehed sarnased. Mainiti, et kõige paremini olid ligipääsetavad Rakvere, Haljala ja Viru-Nigula veebilehed. Vastaja 2 tõi näiteks välja: „Rakvere Vallavalitsus - info selge ja minimaalne aga olid välja toodud need teemad, mille pärast inimene kõige rohkem KOVi pöördub nt sünn ja surm. Meeldis ka värvikamma. Teistel liiga intensiivseid värve väga palju. Värvid varjutasid olulise info ära“. Viru-Nigula kohaliku omavalitsuse veebilehe kohta öeldi, et antud lehel on kõige kergem orienteeruda ja vaadata, kuid vaegnägijate kohapealt ei ole seda ühelgi kodulehel välja toodud, et leht on juurdepääsetav ka vaegnägijatele. Välja toodi, et vaegnägijatele pole ükski kohaliku omavalitsuse veebileht ligipääsetav

ning visuaalselt on kõik veebilehel üsna sarnased ning mõni leht on kohati isegi liiga kirju. Kohaliku omavalitsuse veebilehtede disain tuleks soovituslikult ülesse ehitada vastavalt kasutatavuse kaheteistkümnemele põhimõttele (vt Joonis 4). Kasutajamugavuse hoidmiseks peab veebilehel järgima põhimõtteid, milleks on infosisu korraldamine, siltide sõnastamine, otsinguvõimaluste kavandamine ning navigeerimissüsteemi välja töötamine. Infosisu korraldamisel oleks soovituslik kasutada veebilehel kindlat mudelit nt hierarhilist mudelit (vt lk 22).

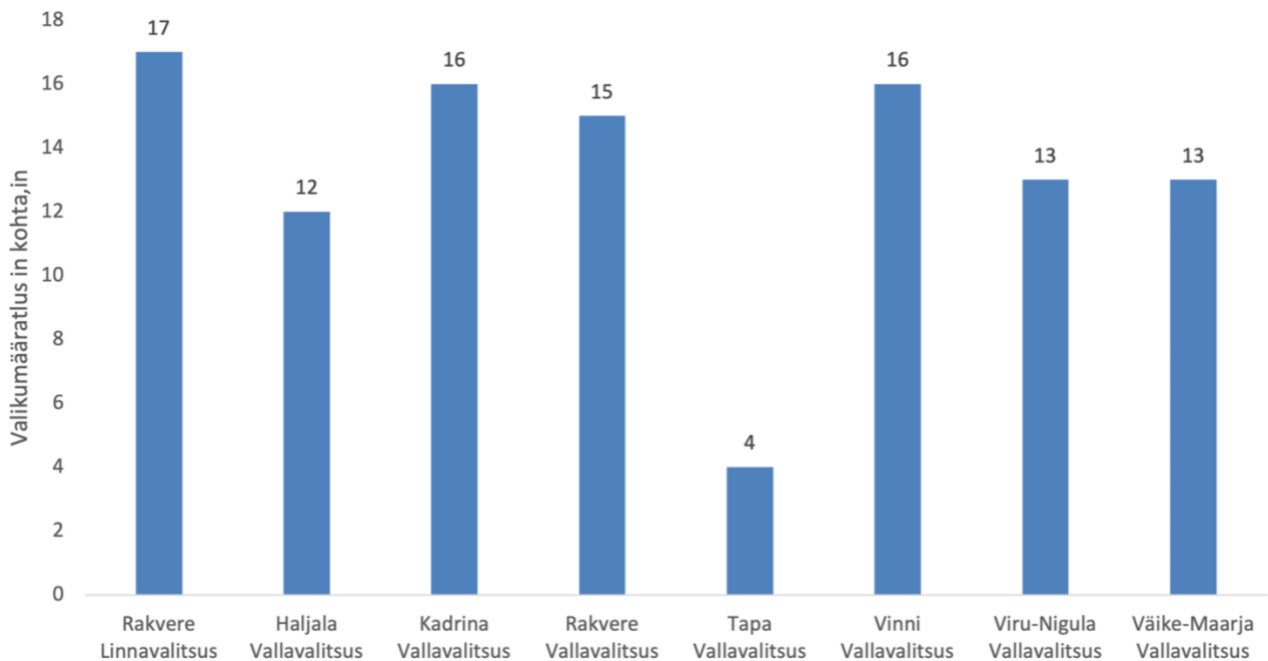
Antud vastustest võib järeldada, et Rakvere Linnavalitsuse leht on kõige paremini ligipääsetavam. Nii mõnigi leht oli eriline ning info jagamine oli vastavalt omavalitsusele vägagi erinev. Ligipääsetavuse all võrreldi veebilehe fonti, üldist väljanägemist ning kohalduvust vaegnägijatele. Välja toodi omavalitused, kus oli info liiga kirju või milline omavalitsus oli oma veebilehe liiga värvikaks teinud. Enamasti meeldis vastajatele veebileht, millel oli vähem infot ning malbemate toonidega ülesehitus. Välja toodi, et vaegnägijatele ei ole ükski veebileht ligipääsetavaks tehtud.

Visuaalse jälgitavuse mõõtmiseks sooviti teada, milline omavalitsus on antud märksõna korral kõige lihtsamini jälgitav. Jälgitavuse all peetakse silmas, et veebilehel ei oleks liiga palju infot, mis segaks vajaliku info leidmist. Kõige rohkem oli vastajate poolt välja toodud Vinni Vallavalitsuse veebileht. Põhjenduseks oli toodud, et lehel on hea ülesehitus, infot on parajalt, ei ole liiga palju segavat infot ning esileht on konkreetne. Teisena toodi välja ka Rakvere Vallavalitsuse leht, Kadrina Vallavalitsuse leht kui ka Viru-Nigula Vallavalitsuse leht. Viru-Nigula kohta toodi välja, et ajakohane info on kiirelt leitav ning värvid ei ole liiga erksad. Kadrina Vallavalitsuse jälgitavust põhjendati sellega, et see on lihtne, infot on esilehel üsna vähe ning värvi valik on pigem malbe. Haljala Vallavalitsuse korral tõid vastajad välja, et leht on lihtsalt ja loogiliselt ülesehitatud, välja on toodud esilehel „kiiresti leitav“ osa, pole liiga kirju info osas.

Järelduseks saab öelda, et neljal omavalitsusel oli veebileht, mis on vastajate arvates hästi jälgitavad. Nendeks osutusid Vinni Vallavalitsus, Rakvere Vallavalitsus, Viru-Nigula Vallavalitsus ning Kadrina Vallavalitsus. Saab välja tuua, et veebilehe jälgitavuse all võrreldi veebilehe menüüd, veebilehel avaldatavat infot ning veebilehe visuaalset väljanägemist.

Üheksandaks küsimuseks oli situatsiooniülesanne, kus vastajad pidid leidma kõikidelt omavalitsuse lehtedelt ülesse teabenõude esitamise vormi ning küsimusse märkima, milliste veebilehtede korral saab teabenõude ära täita ilma sisse logimata. Iga vastaja märkis ära kõik omavalitsused, kus tema arvates ei

pea teabenõude esitamiseks sisse logima. Vastajate tulemuste järgi (Joonis 12), saab määratleda, et kõige lihtsamini ning ilma sisse logimata, saab täita teabenõude vastajate arvates Rakvere Linnavalitsuse veebilehel. Teisel ning kolmandal kohal on Kadrina ja Vinni Vallavalitsused. Vastajate tulemuste järgi saab öelda, et Tapa Vallavalitsuse lehel peab teabenõude täitmiseks sisse logima.

Joonis 12. Teabenõude täitmise võimaluse hindamine Lääne-Viru omavalitsuste veebilehtedel

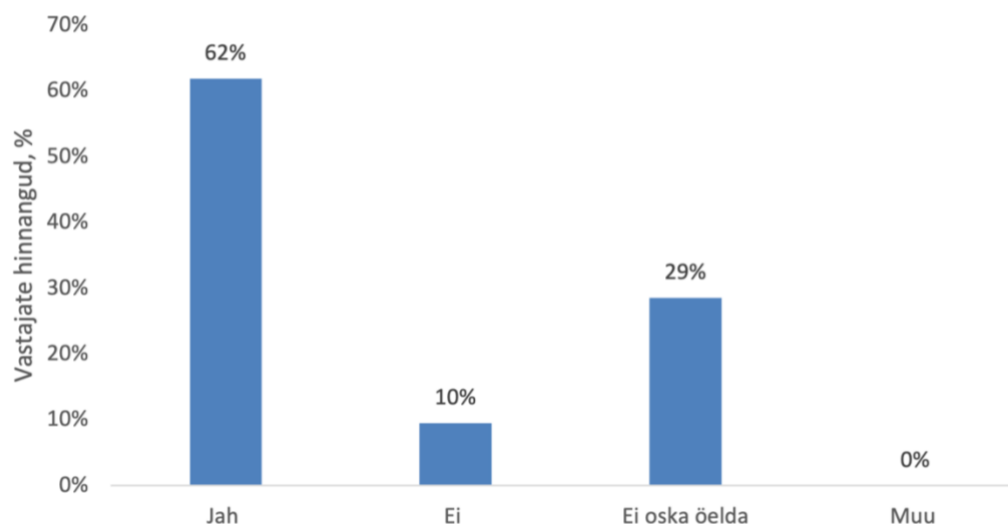
Antud küsimuse vastustest võib järeldada, et üheksa omavalitsuse lehel on teabenõude esitamise võimalus ilma sisse logimata olemas. Tapa Vallavalitsus valiti vastajate poolt neljal korral ehk kõige vähem, mistõttu võib arvata, et antud lehel ei ole teabenõude esitamise võimalust olemas ilma sisse logimata. Tulemustest on näha, et mõne veebilehe korral on olnud raske teabenõude vormi esitamise leidmine.

Kohalike omavalitsuste lehtede märgukirja esitamise võimaluse, vastava rakenduse töötamise ning probleemide nähtavuse analüüsi korral sooviti vastajatelt avatud vormis põhjendust. Kuna tegemist oli avatud küsimusega, siis vastajate vastused olid üsnagi erinevad. Välja saab tuua, et enamasti leiti vastav märgukirja esitamise leht ülesse ning märgiti, et rakendus töötab. Välja saab tuua, et mõni vastaja ei leidnud märgukirja esitamise infot või ei osanud antud rakendust otsida. Samas tõid vastajad veel välja, et kodulehel on rakendus „teavita probleemist“, rakendus olemas, kuid pole aimu, kas vastav info ka

edasi liigub ning kaadirakendused enamasti toimivad. Kaadirakenduse korral on välja toodud, et mõne omavalitsuse korral näitab kaardivaade hoopis terve eesti kaarti, mitte teatud valla või linna piirkonda.

Antud vastustest saab järeldada, et märgukirja esitamise võimaluse leidmine on üsna keeruline. Märgukirja saatmiseks peab veebilehelt leidma nupukese „Teavita probleemist“ ning sealt avaneb rakendus, mis näitab ära vallale esitatud märgukirjad. Antud rakenduses on ka näha, kas omavalitsus on märgukirja kätte saanud, ära täitnud või on hetkel vastav probleem täitmata. Vastustest selgus veel, et osade omavalitsuste lehtedel näitab rakendus ka terve Eesti kaarti, mitte täpse valla või linna piirkonna oma.

Veebilehe mugavaks jälgimiseks ning läbipaistvuseks peavad omavalitsuste veebilehed kohalduma ka mobiilivaate resolutsiooniga. Vastanutest (Joonis 13) 13 (69%) tõi välja, et omavalitsuste veebilehed kohalduvad mobiilivaate resolutsiooniga. Eitavalt vastas antud küsimusele 2 (10%) vastajatest ning erapooletuks jäid 6 (29%) vastajat.

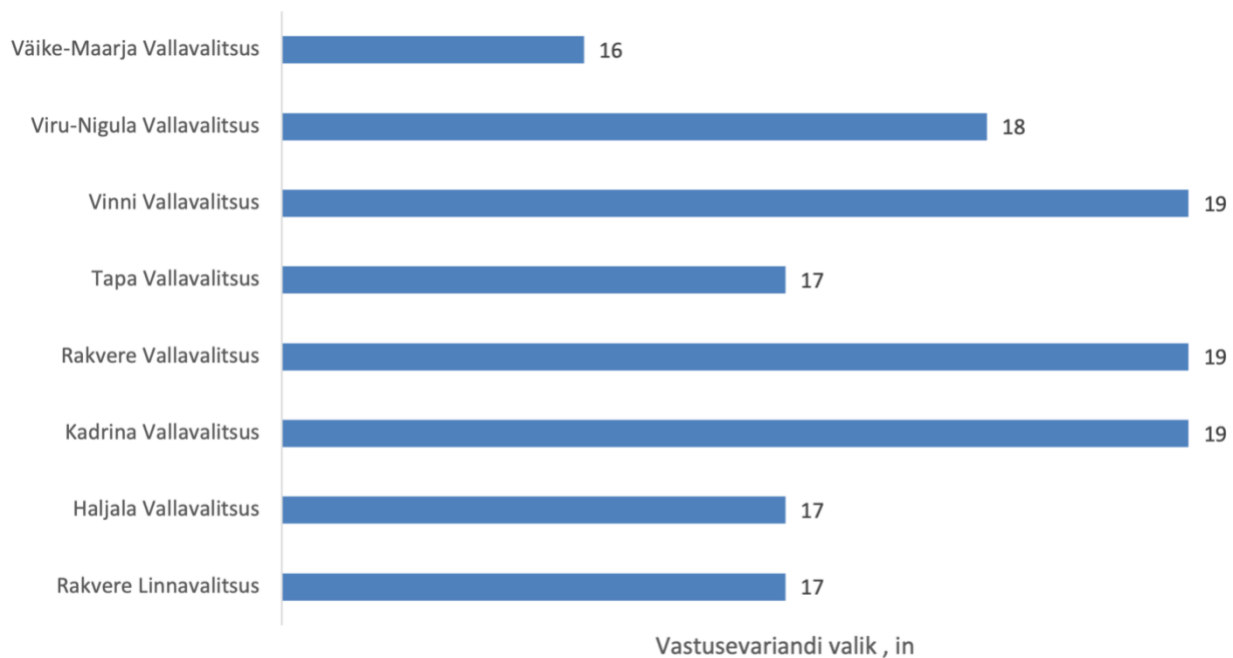

Joonis 13. Kohalike omavalitsuste veebilehtede kohaldus mobiilivaatega

Antud küsimuse järelduseks võib öelda, et kohalike omavalitsuste veebilehed kohalduvad mobiilivaatega. Kuue vastaja puhul võib järeldada, et ei osatud mobiiliresolutsiooni kohalduvust hinnata. Veebilehtede puhul on tähtis, et nii veebiversioon kui ka mobiilivaade ühilduksid omavahel ning oleksid

võimalikult sarnased. Mobiilis peaks olema kõik menüünupud ning infoblokid samamoodi nähtavad nagu veebiversioonis.

Kaheteistkümnenda küsimuse korral sooviti teada, milliste kohalike omavalitsuste veebilehtedel on olemas statistika jaotis. Antud küsimuse korral (Joonis 14) oli võimalik märkida ära mitu omavalitsust. Kõige rohkem hääli sai Rakvere Vallavalitsus, Kadrina Vallavalitsus ning Vinni Vallavalitsus (19 häälega). Kõige vähem valiti vastusevariandiks Väike-Maarja Vallavalitus, mis tähendab, et statistika jaotis võis olla veebilehel raskesti leitav.

Joonis 14. Statistika jaotise olemasolu hindamine

Antud küsimuste vastustest võib järeldada, et statistika jaotis eksisteerib igal Lääne-Virumaa kohaliku omavalitsuse veebilehel. Mõnel veebilehel võib olla ta kergemini leitav ning mõnel võib-olla mitte nii kergesti leitav. Üldjoontes saab öelda, et jaotise leidmisega vastajatel probleeme ei olnud.

Viimase küsimuse korral sooviti teada vastavalt seitsmele märksõnadele, milline omavalitsus oli vajaliku info oma veebilehel kõige lihtsamini nähtavaks teinud. Veebilehti hinnati 21 vastaja poolt ning iga märksõna kohta sai valida ainult ühe omavalitsuse (Tabel 2). Esimeseks märksõnaks oli veebilehe väljanägemine. Kõige paremaks veebileheks hinnati 8 (38,1%) vastaja poolt Kadrina Vallavalituse veebileht. Null häält sai Vinni Vallavalitsus. Teiseks märksõnaks oli taotlusvormide ülesleidmine. Kõige

lihtsamini leitavaks antud märksõna korral valiti Haljala Vallavalitsuse veebileht. Niimoodi arvas 5 (23,8%) vastajat. Kõige madalama hinnangu said aga Tapa ning Viru-Nigula Vallavalitsused. Asutuse lahtiolekuajad olid kõige lihtsamini leitavad kaheksa (38,1%) vastanu arvates Rakvere Linnavalituse veebilehel. Väike-Maarja Vallavalitsuse korral aga ei hinnatud märksõna leitavaks. Neljanda märksõnana sooviti teada elutähtsate kontaktide leitavuse lihtsust. Jällegi valiti vastajate poolt antud märksõna korral veebileheks Rakvere Linnavalitsus. Seekord oli aga vastava hinnangu andjaid üheksa ehk 42,9% kogu vastanutest. Mitte ühtegi punkti ei pandud Tapa Vallavalitsusele. Viiendaks märksõnaks on sündmuste kalender. Kõige rohkem sai antud märksõna korral punkte Haljala Vallavalitsus, mis valiti viie (23,8%) vastaja poolt. Null punkti sai antud märksõna võrdlemise korral Rakvere Vallavalitsus. Kuuenda märksõna korral pidi leidma kohalike ajalehtede väljaannete olemasolu ning hindama selle leitavust. Kõige kergemini leitavaks osutusid ajalehtede väljaanded 6 (28,6%) vastaja arvates Haljala Vallavalituse veebilehel. Võib öelda, et kõik omavalitsused said punkte, mille korral saab väita, et kohalike ajalehtede väljaanded olid leitavad. Kõige madalamad hinded said aga Rakvere Vallavalitsus, Väike-Maarja Vallavalitsus ning Tapa Vallavalitsus. Viimaseks märksõnaks oli sotsiaalmeedia lingid. Kõige lihtsamini leitavaks veebileheks antud märksõna korral hinnati Rakvere Linnavalitsuse veebileht. Antud märksõna hindamise korral said null hinnet Kadrina ja Tapa Vallavalitus.

Tabel 2. Märksõnade valimiste arv vastavalt kohalikele omavalitsustele vastajate arvamuste põhjal

Märksõnad	Rakvere Linn	Haljala Vald	Kadrina Vald	Rakvere Vald	Tapa Vald	Vinni Vald	Viru-Nigula Vald	Väike-Maarja Vald
Veebilehe väljanägemine	4	2	8	3	1	0	1	2
Taotlusvormide leidmine	4	5	2	2	1	4	1	2
Asutuse lahtiolekuajad	8	2	3	2	2	3	1	0
Elutähtsad kontaktid	9	3	3	1	0	1	2	2
Sündmuste kalender	3	5	1	0	4	3	1	4
Kohalike ajalehtede väljaanded	3	6	2	1	1	4	3	1
Sotsiaalmeedia lingid	6	3	0	1	0	5	3	3
Kokku valitud	37	26	19	10	9	20	12	14

Kokkuvõtteks saab öelda, et kõige rohkem osutus valituks märksõnade võrdlemise korral Rakvere Linnavalitsus, mis tähendab, et antud märksõnad on sellel veebilehel kõige lihtsamini leitavad ning

seeläbi võib järeldada, et veebileht on korrektne ning navigeeritav. Kõige vähem valitumaks osutus märksõnade korral Tapa Linnavalitsus, mille järgi võib öelda, et veebileht on liiga kirju ning halvasti navigeeritav.

Küsimustiku läbiviimise järelduseks saab öelda, et enamasti leiti info veebilehelt ülesse, kuid tavakasutaja jaoks võib osutuda vajaliku info leidmine raskeks. Kokkuvõtvana saab öelda, et kõige paremaks veebileheks vastajate arvates osutus mitme küsimuse põhjal Rakvere Linnavalitsuse veebileht. Rakvere Linnavalitsuse lehel on dokumendiregistri leitavus lihtne ning veebilehte peeti ligipääsetavaks. Jälgitavuse mõõtmisel jäi Rakvere Linnavalitsus järjestuses teiseks. Küsimustiku põhjal võib öelda, et kõige vähem ligipääsetavam ning vastajate jaoks liiga rohke infoga veebileht oli Tapa Vallavalitsusel. Kohaliku omavalitsuse veebilehed peaksid oma veebilehe kasutatavuse suurendamiseks lähtuma Morville kasutajakogemuse kärjast (vt Joonis 2). Lõpetuseks saab välja tuua, et kuna kõik vastajad suutsid küsimustele vastused leida, siis võib arvata, et veebilehtedel navigeerimine töötas ning oli vastajate jaoks arusaadav.

3.3 Parendusettepanekud kohalike omavalitsuste IT-spetsialistidele

Infoarhitektuuri korral ning kasutajamugavuse hoidmiseks peab veebilehel järgima põhimõtteid, milleks on infosisu korraldamine (organiseerimine), siltide sõnastamine (siltimine), otsinguvõimaluste kavandamine ning navigeerimissüsteemi välja töötamine. Infosisu korraldamisel peab kasutama veebilehel kindlat mudelit ning siltimise korral peavad olema need kasutajate jaoks mõistetavad. Infosüsteemi otsingu korral peab otsingusüsteem töötama terve veebilehe sisu korral ehk kogu veebisaidil ning navigeerimissüsteem peab võimaldama kasutajatel veebilehel lihtsalt orienteeruda.

Vaatluse ning küsitluse läbiviimisest saab välja tuua, et Lääne-Virumaa kohalikud veebilehed on küll ligipääsetavad ning lihtsad, kuid infoarhitektuuri põhimõtteid ei ole järgitud. Veebilehtedel oli näha liialt infot, mis muutis veebilehe raskesti jälgitavaks. Otsingusüsteemi kasutamisest saab välja tuua, et Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtedel ei olnud antud põhimõtte töötav, mis tähendab, et otsingusüsteem ei toiminud terve veebilehe sisu ulatuses. Navigeerimise poole pealt saab välja tuua, et näiteks Tapa Vallavalitsuse ning Rakvere Vallavalitsuse veebilehtedel oli üldinfo menüü all väga palju erinevaid menüünuppe, mis teeb navigeerimise raskeks.

Vaatlustabeli järelalusena saab välja tuua, et leitavaks osutus ka vananenud infot, mis tekitab lahkeli avaliku teabe seadusega, kus tuuakse välja, et teave peab olema võimalikult ajakohane. Vaatleja arvates olid Lääne-Virumaa kohaliku omavalitsuse veebilehed üsna inforohked, mis tähendab, et vajaliku teabe otsimiseks tuleb palju kerida ning rohkelt klikke teha. Kasutajamugavuse näitajate järgi on antud näitajad üsna halvad, sest veebileht peaks olema võimalikult konkreetne ning kasutajad peavad leidma teabe tehes võimalikult vähe (kuni 3) klikki veebilehel.

Vaatluse ja küsitluste tulemuste põhjal saab järeldada, et kohalike omavalitsuse veebilehtedel peab olema kodalikele vajalik info nähtaval ning välja toodud võimalikult lihtsalt. Vaatluse läbiviimisest ning küsimustiku järelalusest on tehtud kokkuvõttev analüüs ning nendest lähtuvalt koostati tabel (Tabel 3), milles tuuakse välja võimalikud parendusettepanekud Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuse veebilehete parendamiseks. Antud parendusettepanekud saadetakse edasi kohalike omavalitsuste IT-spetsialistidele.

Tabel 3. Parendusettepanekud Lääne-Virumaa kohalikele omavalitsustele

KOV	Puudused	Tugevused	Parendusettepanekud
Rakvere LV	- Kohati keeruline leida olemasolevat teavet - Infoblokkide all kategooriad liiga laiail ning tekstiliselt liiga pikad - Vananenud info - Linkide töötavus	Veebileht on konkreetne, vajalik info avalehel olemas.	- Teabe leidmiseks panna otsingumootor töötama üle terve veebilehe sisu - Sildid teha võimalikult arusaadavaks ning menüünuppe esitada infoblokkide all kuni 7 tükki. - Vananenud info eemaldada või uuendada - Lingid peaksid suunama õigele lehele, kui on välja toodud täpne info mis lingilt tuleks saada. Lingid ei tohi olla aegunud.
Haljala	- Vananenud info - Sama info avaldamine mitmel korral	Leht on lihtne ja loogiline, kasutatud „kiirelt leitav“ blokki	- Vananenud info eemaldada või uuendada - Eemaldada info kordused (sündmuste kalender esilehe allosas ning „kiirelt leitav“ infoblokkis)
Kadrina	- Ilma infota lehed - Veebilehe disain	Jälgitav veebileht, nõuded täidetud arusaadavalt	- Täita infota lehed vajalike andmetega või märkida ära vastav kommentaar näiteks „hetkel pakkumised puuduvad“ - Kasutada veebilehel maksimaalselt kolme värvi. Värvid võiksid olla pigem neutraalsema alatooniga.
Rakvere Vald	Kohati keeruline leida olemasolevat teavet	Veebilehe kujundus, infot minimaalselt ehk veebileht navigeeritav	Teabe leidmiseks panna otsingumootor töötama üle terve veebilehe sisu

KOV	Puudused	Tugevused	Parendusettepanekud
Tapa	• Avalikkuse puudused (nt teabenõude esitamisel vaja sisse logida) • Infoblokke liialt ning kategooriaid palju-sildistamine	Teistest omavalitsustest erineva dokumendiregistri andmebaasi kasutus + kasutusjuhendi olemasolu	• Teabenõude esitamine teha ligipääsetavaks • Sildid teha võimalikult arusaadavaks ning menüünuppe esitada infoblokkide all kuni 7 tükki. Sildid välja tuua võimalikult lühikeste ning tabavate nimetustega.
Vinni	• Kohati keeruline leida olemasolevat teavet • Vananenud info • Linkide töötavus	Esileht konkreetne, vähe segavat infot	• Teabe leidmiseks panna otsingumootor töötama üle terve veebilehe sisu • Vananenud info eemaldada või uuendada • Lingid peaksid suunama õigele lehele, kui on välja toodud täpne info mis lingilt tuleks saada.
Viru-Nigula	• Linkide töötavus	Mugavad lahendused- „tule meile tööle“ nupuke ning vastuvõtu aja broneeringu vorm. Lehel kerge orienteeruda ning värvid neutraalsed	• Lingid peaksid suunama õigele lehele, kui on välja toodud täpne info mis lingilt tuleks saada.
Väike-Maarja	• Ilma infota lehed • Vananenud info • Linkide töötavus	Veebilehel navigeeritavus ning sisu kuvamine	• Täita infota lehed vajalike andmetega või märkida ära vastav kommentaar • Vananenud info eemaldada või uuendada • Lingid peaksid suunama õigele lehele, kui on välja toodud täpne info mis lingilt tuleks saada.

Lõputöö vaatluse ning küsitluse analüüsitulemustest saab välja tuua ka ettepaneku, mis tuleks veebilehe parendamiseks kõigil Lääne-Virumaa kohalikel omavalitsustel oma veebilehel kasutajamugavuse lihtsustamiseks muuta. Lääne-Virumaa kaheksal kohaliku omavalitsuse veebilehel ei ole juurdepääsetavus hea, seejuures teksti suuruse ja kontrastsuse muutmise nupp puudub. Seetõttu ei ole võimalik vaegnägijal veebilehte oma soovist ja lähtuvalt vajadusest muuta. Parendusettepanekuks on välja toodud, et kohaliku omavalitsuse veebilehel peab olema võimalus muuta veebilehte vastavalt vaegnägijate soovile, kus oleks kasutajal võimalus muuta nii teksti suurust kui ka teksti värvi.

Parendusettepanekute korral lähtuti vaatlustabeli ja küsimustiku analüüsitulemustest ning teabe avaldamise ja kasutajamugavuse näitajate teoreetilistest lähtekohtadest. Kokkuvõtvalt saab öelda, et Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtedel on üsna sarnased ja korduvad puudused nii teabe avalikustamisel kui ka kasutajamugavuse korraldamisel. Kõige enim esile tulnud puudusteks osutusid vananenud info, linkide töötavus ning juurdepääsetavus. Juurdepääsetavus oli puuduseks kõigi kaheksa

Lääne-Virumaa veebilehe korral. Veebilehel ei olnud võimalust muuta veebilehe fonti või suurust, et veebileht oleks arusaadav ka vaegnägijale. Kohalike omavalitsuste veebilehtedel esinevate puuduste kohta esitati ettepanekud, mis võiksid veebilehe muuta teabe avaldamise ning kasutajamugavuse koha pealt kasutajate jaoks võimalikult mugavamaks.

KOKKUVÕTE

Avaliku võimu tegevuse läbipaistvuseks ning kontrollimiseks on vajalik, et avalike ülesannete täitmise käigus loodud teave oleks avalik ning kõigile ligipääsetav. Kohalike omavalitsuste ülesanne on avaldada enda tegevuse käigus tekkinud informatsioon vastavalt nõuetele ning teha teave veebilehel kasutajate jaoks võimalikult nähtavaks, et tagada oma tegevuse läbipaistvus.

Lõputöö teemaks oli „Teabe avalikustamine ja kasutusmugavus Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtedel“. Lõputöö uurimisülesanneteks olid: anda teoreetiline ülevaade organisatsiooni tegevuse käigus tekkivast teabest ja selle avalikustamise nõuetest organisatsioonide veebilehtedel ning analüüsida kasutajamugavuse peamisi näitajaid; leida sobiv metoodika empiirilise uuringu läbiviimiseks; viia läbi Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehete vaatlus, et analüüsida teabe avalikustamise vastavust õigusaktidele; selgitada välja Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehete kasutajamugavus; sõnastada järeldused ja teha ettepanekud kohalike omavalitsuste IT-spetsialistidele veebilehete parendamiseks.

Uuringu läbiviimiseks kasutati nii kvalitatiivset meetodit kui ka kvantitatiivset meetodit. Koostati vaatlustabel ning viidi läbi küsitlus. Andmeid koguti kohalike omavalitsuste veebilehete vaatluse ning küsitluse läbiviimisega. Andmekogumise tööriistana kasutati vaatluse korral vaatlustabelit, kus toodi välja veebilehete nõuete täitmine vastavalt avaliku teabe seadusele. Vaatluse ja küsitluse abil saadud tulemused olid aluseks kohalike omavalitsuste IT spetsialistidele ettepanekute tegemisele veebilehete parendamiseks.

Lõputöö eesmärk sai täidetud ning jõuti järeldusele, et Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste korral on teabe avalikustamise nõudeid järgitud, kuid kasutajamugavuse põhimõtted on jäänud tahaplaanile, mis tõttu võib väita, et tavakasutajale osutub veebilehtedelt vajalik info raskesti leitavaks. Analüüsist tekkinud ettepanekud peaksid aitama kohalikel omavalitsustel muuta oma veebilehed võimalikult kasutajamugavaks.

SUMMARY

The title of the thesis was „Publication of Information and Ease of Use on the Websites of the Municipalities in Lääne-Viru County “.

The thesis consists of theoretical and empirical research, 58 pages, and appendices, totaling 79 pages. The thesis contains 14 figures and 3 tables. The thesis uses 40 literary sources, 24 of which are foreign.

The rapid increase in the volume of information and the need for the rapid exchange and availability of information set requirements for organizations providing public services, including local authorities, who, according to the Public Information Act, must, in the performance of their duties, proceed with the protection of the interests of residents and ensure the transparency of their activities. This thesis focuses on the disclosure of all the information provided in §28 of the Public Information Act. It also focuses on its findability and user convenience based on ordinary citizens' views.

The thesis aims to find out the indicators of disclosure of information and user comfort on the websites of the local governments of Lääne-Viru County.

The following tasks were set to achieve the goal: to provide a theoretical overview of the information generated in the course of the activities of the organization and the requirements for its disclosure on the websites of the organizations and to analyze the main indicators of user comfort; to find an appropriate methodology for carrying out empirical research; to carry out an inspection of the websites of the local authorities of Lääne-Viru County; to analyze the compliance of the disclosure with the legislation; to identify the user comfort of the websites of the local authorities of Lääne-Viru County; to formulate conclusions and make proposals to the IT specialists of local authorities for improving the websites.

The research objects of this thesis are the eight local governments of Lääne-Viru County, which are Rakvere City Government, Haljala Municipality Government, Kadrina Municipality Government, Rakvere Municipality Government, Tapa Municipality Government, Vinni Municipality Government, Viru-Nigula Municipality Government and Väike-Maarja Municipality Government.

The research strategies used in the thesis are website observation and a survey. Data was collected using qualitative (website observation) and quantitative (questionnaire) research methods.

In conclusion, the websites of the local governments of Lääne-Viru County have quite similar and repeated shortcomings in the disclosure of information and in the organization of user comfort. The most significant shortcomings were outdated information, link workability and accessibility. Accessibility was a disadvantage for all eight websites in Lääne-Viru County. The website did not have the possibility to change the font or size of the website so that it could be understood by the visually impaired. Proposals were submitted regarding deficiencies in local government websites that could make the website as convenient as possible for users concerning the publication of information and user convenience.

The purpose of the final work was fulfilled, and it was concluded that the requirements for disclosure of information have been followed in the case of local governments in Lääne-Viru County, but the principles of user comfort have been left in the background, which is why it can be argued that it is difficult to find the necessary information on websites for ordinary users. The proposals generated by the analysis should help local authorities make their websites user-friendly.

VIIDATUD ALLIKAD

- Adamson, E. (2018). *Kohalike omavalitsuste võrgulehekülgede seire 2018*. Kasutamise kuupäev: 05.02.2022, allikas Andmekaitse Inspeksioon:
<https://www.aki.ee/sites/default/files/seired/Kohalike%20omavalitsuste%20v%C3%B5rgulehek%C3%BClgede%20seire%202018.pdf>
- Adamson, E. (02.10.2020). *Kohalike omavalitsuste veebilehtede ja dokumendiregistrite seire tulemused*. Kasutamise kuupäev: 01.05.2023, allikas Andmekaitse Inspeksioon:
<https://www.aki.ee/et/kohalike-omavalitsuste-veebilehtede-ja-dokumendiregistrite-seire-tulemused>
- Avaliku teabe seadus*. (01.01.2001; viimati muudetud 21.03.2022). Kasutamise kuupäev: 24.02.2022, allikas Riigi Teataja.
- Avaliku teabe seaduse üldjuhend*. (17.05.2010, viimati muudetud 09.2016). Kasutamise kuupäev: 25.05.2022, allikas Andmekaitse Inspeksioon.
- Babich, N. (24.11.2020). *The Beginner's Guide to Information Architecture in UX*. Kasutamise kuupäev: 26.03.2023, allikas Adobe: <https://xd.adobe.com/ideas/process/information-architecture/information-ux-architect/>
- Bisogno, M., Citro, F., & Tommasetti, A. (2014). Disclosure of university websites. Evidence from Italian data. *Global Business and Economics Review*, 16(4), 452-471.
- Brancheau, J. C., Schuster, L., & March, S. T. (1989). Building and implementing an information architecture. *ACM SIGMIS Database: the DATABASE for Advances in Information Systems*, 20(2), 9-17.
- Cate, F. H., & Varn, R. J. (1999). *The Public Record: Information Privacy and Access- A New Framework for Finding the Balance*.
- Detlor, B. (2010). Information Management. *International Journal of Information Management*, 30(2), 103-108.

- Digifi Eesti OÜ. (02.07.2018). *Professionaalne veebileht- miks Sinu ettevõtte seda vajab?* Kasutamise kuupäev: 11.06.2022, allikas Digifi: <https://www.digifi.ee/professionaalne-veebileht/>
- Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus.* (27.04.2016). Kasutamise kuupäev: 09.04.2023, allikas Eur-Lex Europa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>
- FAQs on Information Management?* (kuupäev puudub). Kasutamise kuupäev: 04.06.2022, allikas Choo Ischool Utoronto: <http://choo.ischool.utoronto.ca/IMfaq/>
- Galliers, R. D., & Leidner, D. E. (2003). *Strategic Information Management: Challenges and strategies in managing information systems* (Kd. 3). Butterworth-Heinemann.
- Ghuri, P., & Gronhaug, K. (2004). *Äriuringute meetodid: Praktilisi näpunäiteid.* (J. Kütt, Tõlk.) Külim.
- Grimsley, S. (19.06.2019). *Public Records: Definition & Examples.* Kasutamise kuupäev: 28.05.2022, allikas Study: <https://study.com/academy/lesson/public-records-definition-examples.html>
- Gullikson, S., Blades, R., Bragdon, M., McKibbin, S., Sparling, M., & Toms, E. G. (1999). The impact of information architecture on academic web site usability. *The Electronic Library* , 17(5), 293-304.
- Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. (2005). *Uuri ja Kirjuta.* Medicina.
- Inessa. (03.11.2020). *5 major principles for a user-friendly website you need to know.* Kasutamise kuupäev: 26.03.2023, allikas Codica: <https://www.codica.com/blog/5-key-website-usability-principles/>
- Isa, M, Sharif, M. S., Ali, M. R., & Nordin, M. N. (2019). Managing Evidence of Public Accountability: An Information Governance Perspective. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*, 10(7).
- Jones , W., Dinneen, J. D., Capra, R., Diekema, A. R., & Perez-Quinones, M (2017). *Encyclopedia of Library and Information Science, Fourth Edition.* New York.

- Jones, W. (08.11.2005). *Personal Information Management*. Kasutamise kuupäev: 24.02.2022, allikas University libraries. University of Washington:
<https://digital.lib.washington.edu/researchworks/bitstream/handle/1773/2155/arist%20chapter,current.pdf%3Bjsessionid%3DC7565AC431CF809022518E793DA16D69?sequence%3D1>
- Juhised määruse "Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused" rakendajatele.* (28.02.2019).
 Kasutamise kuupäev: 28.05.2022, allikas Docplayer: <https://docplayer.ee/174132893-Juhised-m%C3%A4%C3%A4ruse-teenuste-korraldamise-ja-teabehalduse-alused-rakendajatele-versioon-veebuar-2019.html>
- Kirk, J. (1999). Information in organisations: directions for information management. *Information Research*, 4(3).
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus.* (02.06.1993, viimati muudetud 23.02.2023). Kasutamise kuupäev: 13.04.2023, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/KOKS>
- Körven, T.-R. (2006). *Dokumendihaldus*. Külim.
- Kunder, M. d. (kuupäev puudub). *The size of the World Wide Web (The Internet)*. Kasutamise kuupäev: 15.04.2023, allikas World Wide Web Size: <https://www.worldwidewebsite.com/>
- Laherand, M.-L. (2010). *Kvalitatiivne uurimisviis* (Kd. 2).
- Lind, M. (kuupäev puudub). *Why is usability important for local government websites?* Kasutamise kuupäev: 26.03.2023, allikas Granicus: <https://granicus.com/blog/why-is-usability-important-for-local-government-websites/>
- Miller, C. S., & Remington, R. W. (2004). Modeling Information Navigation: Implications for Information Architecture. *Human-Computer Interaction*, 19(3), 225-271.
- Morville, P. (21.06.2004). *User Experience Design*. Kasutamise kuupäev: 27.03.2023, allikas Semantic Studios: https://semanticstudios.com/user_experience_design/
- Nor, W., Hudaya, M., & Novriyandana, R. (2019). Financial statements disclosure on Indonesian local government websites. *Asian Journal of Accounting Research*, 4(1), 112-128.

- Šipilov, V. (15.03.2022). *Avalik teave kohalikus omavalitsuses: 5 asja, mida tähele panna*. Kasutamise kuupäev: 27.03.2023, allikas TGS baltic: <https://www.tgsbaltic.com/ee/artiklid/avalik-teave-kohalikus-omavalitsuses-5-asja-mida-taehele-panna/>
- Smallwood, R. (2019). *Information Governance: Concepts, Strategies and Best Practices* (Kd. 2). John Wiley & Sons.
- Stanford University. (kuupäev puudub). *Usability Principles*. Kasutamise kuupäev: 26.03.2023, allikas Stanford University: <https://improvement.stanford.edu/resources/usability-principles>
- Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused*. (03.06.2017). Kasutamise kuupäev: 10.12.2021, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/131052017007>
- Trinidad Consulting OÜ. (10.01.2009). Kasutajakeskse veebi lehekülgede disain. 1.3. Tallinn.
- Trompert, R. (08.02.2019). *10 steps towards a user-friendly local government website*. Kasutamise kuupäev: 26.03.2023, allikas Medium: <https://medium.com/hike-one-digital-product-design/-9745ae4b72c3>
- Veebilehe ja mobiilirakenduse ligipääsetavuse nõuded ning ligipääsetavust kirjeldava teabe avaldamise kord*. (2019). Kasutamise kuupäev: 11.06.2022, allikas Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/105032019027>
- Virkus, S., Lepik, A., Uverskaja, E., Reimo, T., Metsar, S., Ruusalepp, R., . . . Laurits, M. (2017). *Infoteadused teoorias ja praktikas: kõrgkooliõpik*. Tallinn: Tallinna Ülikooli kirjastus.
- Webster, C. (01.07.2020). *Information and information architecture: The BIG Picture*. Kasutamise kuupäev: 26.03.2023, allikas Smashing magazine: <https://www.smashingmagazine.com/2020/07/information-architecture-big-picture/>
- Wilson, M. (12.05.2014). *7 ways make your Website`s user experience as comfortable as your couch*. Kasutamise kuupäev: 26.03.2023, allikas UXMotel: <https://ux.walkme.com/7-ways-make-websites-user-experience-comfortable-couch/>

LISAD

Lisa 1. Vaatlustabel teabe avalikustamisest Lääne-Virumaa KOV veebilehtedel

Lisa 2. Lääne-Virumaa KOV veebilehtede kasutajamugavuse küsimustik

Lisa 1. Vaatlustabel teabe avalikustamisest Lääne-Virumaa KOV veebilehtedel

<i>Avaliku teabe seadusest tulenev nõue</i>	<i>Rakvere Linnavalitsus</i>	<i>Haljala Vallavalitsus</i>	<i>Kadrina Vallavalitsus</i>	<i>Rakvere Vallavalitsus</i>	<i>Tapa Vallavalitsus</i>	<i>Vinni Vallavalitsus</i>	<i>Viru-Nigula Vallavalitsus</i>	<i>Väike-Maarja Vallavalitus</i>
kohaliku omavalitsuse üksuste üldistav majandus-statistika ja majandus-prognoosid	Kodulehel on olemas linna majandus-aastaruanne, kus on nagu juttu prognoosidest aga täpselt pole aru saada, kas jutt käib Rakvere linna kohta või on võetud üldine jutt Eesti näitajate kohta. Majandus-statistikat pole esitatud. Esilehel ainult statistika all (rahvaarv ja pindala)	Valla majandus-aastaruandes on tehtud ülevaade keskpanga, Eesti Panga, rahandus-ministeeriumi ning Statistikaameti prognooside ning näitajate alusel. Eelarves olemas ka nt antud aasta plaanitavad kulude numbrid. Välja on toodud eelarve-strateegia aastateks 2023-2026 Majandus-statistika ei ole leitav. Esilehel esitatud statistikana rahvaarv, pindala, suurim asula, koolide arv, lasteaedade arv ning külade arv.	Välja on toodud eelarve jaotise all koheselt eelarve strateegia aastateks 2023-2026. Eelarves on välja toodud nt antud aasta prognoositud kulud ja tulud. Majandus-statistika ei ole leitav. Esilehel esitatud statistikana rahvaarv, pindala, suurim asula, koolide arv, lasteaedade arv, külade arv ning huvikoolide arv.	Üsna keeruline leida vastavat infot. Lõpuks leitud dokumendi-registri eelarve-strateegia fail ning seal on olemas tulude ning kulude prognoosid. Väljatoodud ilusti tabelitena. Statistikana esitatud esilehel rahvaarv, pindala, suurim asula, koolide arv, lasteaedade arv ning külade arv.	Veebilehel on olemas omavalituse eelarved ning seal on välja toodud nt antud aasta prognoositud kulud ja tulud Statistikana esitatud esilehel rahvaarv, pindala, suurim asula, koolide arv, lasteaedade arv, külade arv ning huvikoolide arv.	Eelarve jaotise all on välja toodud eelarve-strateegia valik ning avades lehe näitab ära eelarve-strateegiad alates aastast 2013. Eelarve strateegias on kirjas majandus-prognoosid. Statistikana esitatud esilehel rahvaarv, pindala, suurim asula, koolide arv, lasteaedade arv ning külade arv.	Veebilehel on olemas vallavalituse eelarve ning antud dokumentides on ära kirjeldatud prognoositud tulud-kulud. Statistikana esitatud esilehel rahvaarv, pindala, suurim asula, koolide arv, lasteaedade arv, külade arv ning huvikoolide arv.	Veebilehel on olemas vallavalitsuse eelarve-strateegiad, kuid miski pärast on lehed tühjad. Eelarve-strateegiad leitavad dokumendi-registris ning seal ilusti välja toodud majandus-prognoosid. Statistikana esitatud esilehel rahvaarv, pindala, suurim asula, koolide arv, lasteaedade arv ning külade arv.

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitus
kohaliku omavalitsuse asutuste ning nende struktuuriüksuste põhimäärused	Rakvere linnavalitsuse põhimäärus ilusti välja toodud, lehel on olemas link, mis viib edasi Riigi Teataja lehele. Lisaks eraldi jaotis õigusaktid, kust näeb ära nii volikogu kui ka linnavalitsuse määrused (link saadab Riigi Teataja lehele). Näiteks leiab Riigi Teatajast Rakvere reaalkooli ning lasteaedade põhimäärused. Linna hallatavate asutuste määrused on olemas dokumendi-registris.	Haljala Vallavalitsuse põhimäärus on ilusti leitav ning välja on toodud ka teiste struktuuriüksuste põhimäärused. Lingid veebilehel viivad edasi Riigi Teataja lehele. Haljala spordikeskuse, Võsu kooli ning Haljala rahvamaja põhimäärused on leitavad dokumendi-registrist.	Kadrina Vallavalitsuse põhimäärus on ilusti olemas (leitav ilusti juhtimise all ning suunab kohe Riigi Teataja lehele). Välja on toodud teisel lehel tabelina ka Kadrina Vallavalitsuse hallatavad asutused ning nende põhimäärused. Lingid viivad edasi Riigi Teataja lehele.	Veebilehel on üleval ainult valla põhimäärus, link viib Riigi Teataja lehele. Ülejäänud asutuste (koolide, raamatukogu, lasteaedade) põhimäärused leiab dokumendi-registrist.	Veebilehel otseselt asutuste ja struktuuriüksuste põhimääruseid üleval ei ole, kuid on lingid, mis viivad edasi Riigi Teataja lehele ning näitab ära, mis on Vallavalitsuse määrused ning millised Vallavolikogu määrused. Dokumendi-registrist on ka põhimäärused leitavad nt koolide ning hooldekodu põhimäärused.	Veebilehel on üleval valla põhimäärus, link viib Riigi Teataja lehele. Valla muuseumi põhimäärus ning kalmistu andmekogude põhimäärused on ka nähtavad veebilehel. Ülejäänud asutuste (koolide, raamatukogu, lasteaedade) põhimäärused leiab dokumendi-registrist.	Veebilehel on üleval valla põhimäärus kui ka valla Noortevolikogu põhimäärus, lingid viivad Riigi Teataja lehele Ülejäänud asutuste (koolide, spordikeskuse, kultuurikeskuse) põhimäärused leiab dokumendi-registrist.	Väike- Maarja Vallavalitsuse põhimäärus on ilusti leitav ning välja on toodud ka teiste struktuuriüksuste põhimäärused. Lingid viivad edasi Riigi Teataja lehele. Kõik põhimäärused on leitavad ka dokumendi-registrist.
kohaliku omavalitsuse asutustele esitatavate avalduste ja muude dokumentide vormid ning	Avaldusi on võimalik teha sisse logides (E-teenus). Täitmise juhendid ei ole ilma sisse	Avaldusi on võimalik teha sisse logides, kuid dokumentide vormid on ka veebilehel üleval.	Kõik esitavad avaldused (jaotises teenused ja toimingud) on nimepidi ilusti kategooriates välja toodud ning avades näitab	Esitavad taotluse-vormid on veebilehel ilusti kättesaadavad. Eraldi täitmise-juhendeid	Kõik esitavad avaldused on nimepidi ilusti kategooriates välja toodud ning avades näitab ilusti ära kirjelduse,	Avalduse blanketid on kõik olemas ning osade taotluste juures võimalik näha ka täitmise	Esitavad taotluse-vormid on veebilehel ilusti kättesaadavad. Eraldi täitmise-juhendeid	Avalduste ja taotluste blanketid on veebilehel kõik olemas. Ära on märgitud ka, et milliseid taotlusi või

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitus
nende täitmise juhend	logimata kättesaadavad. Valdkonna bloki alt võib leida erinevaid toetuseid ning mõnel on juures ka määrused, millega on toetus määratud. Taotluse esitamiseks aga suunab koheselt jälle e-teeninduse lehele. E-teeninduses aga osade taotlusvormide taga ära mainitud, et pole hetkel aktiivne.	Juhendid on dokumentide vormide juures kirjas või on väljatoodud vastava avaldusvormi kirjelduses. Üldiselt väga raske leida, sest peaks teadma täpselt millise valdkonna alt mida otsima peab	ilusti ära kirjelduse, maksumäärad, vajalikud kontaktid, ning täitmise juhendid. Dokumentide vormid on olemas veebilehel olemas. Antud nõuet on väga lihtne leida.	veebilehel näha ei ole. Lisana on antud taotluse vormide lehel juures kohe koht kust saata kiri Vallavalitsusele.	toetuse suuruse, vajalikud kontaktid, ning täitmise juhendid. Dokumentide vormid on veebilehel olemas.	juhendeid ning täpsemat infot.	veebilehel näha ei ole. Teenuste ja toimingute lehel annab esimesena võimaluse siseneda ka iseteenindusse, seejärel arvatavasti saab taotlus vormid kätte ka sealt kaudu.	avaldusi on võimalik taotleda ainult iseteeninduses. Lihtsasti leitavana on veebilehe esilehel taotluste e-vormid.
kohaliku omavalitsuse ametnike ametijuhendid	Veebilehe sisukaardist on näha, et ametijuhendite kaust on olemas, kuid sellele klõpsates ütleb, et kaust on tühi. Täiendus 15.02.2023: Selgus, et ametijuhendid on	Veebilehel on nähtaval ametijuhendid vastavalt osakondadele. Kontaktide all lihtsasti leitavad, kus nime all on välja toodud ametinimetused. Ametinimetused on välja toodud	Ametnike ametijuhendid on nähtaval kontaktide lehel. Ametijuhendeid on võimalik avada klõpsates vastava ametikoha peal, mis on lihtsasti välja toodud töötajate nimekirja sees.	Nii nagu Kadrina Vallavalitsusel on ka antud valla veebilehel võimalik avada ametijuhendeid klõpsates vastava ametikoha peal, mis asuvad nimekirjas kus on välja toodud ametnikud.	Võimalik avada ametijuhendid klõpsates vastava ametikoha peal, nimekirjas kus on välja toodud ametnikud. Mõningad ametijuhendid on siiski puudu.	Ametijuhendid on välja toodud ametnike lehel. Ametijuhend on välja toodud antud ametikohal töötava isiku nime all. Kõikide vallakantselei ametnikkude	Veebilehel on nähtaval ametijuhendid vastavalt osakondade kaupa. Ametijuhendid on välja toodud eraldi lehel, jaotise „juhtimine“ all (vallavalitus-	Ametijuhendid on välja toodud ametnike kontaktide lehel. Ametijuhend on välja toodud antud ametikohal töötava isiku nime all.

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitsus
	välja toodud koosseisu ja kontaktide all töötajate nimedele klõpsates. Avaneb uus aken ning sealt saab avada ka ametijuhendi. Ametnikel on ametijuhendid olemas, kuid teistel töötajatel ametijuhendid puuduvad.	hüperlingina, kuhu klõpsates suunab edasi valla ametijuhendite lehele ning sealt on näha kelle ametijuhendid on avaldatud. Üleval on spetsialistide ametijuhendid ning ka nt raamatupidajate ametijuhendid.	Ei ole välja toodud kõigi töötajate ametijuhendeid.	Osad ametijuhendid on siiski välja toomata.		ametijuhendid on avaldatud.	ametnikud-ametijuhendid) ning samas on need välja toodud ka kontaktide osas ametnike nimede all. Kõik ametijuhendid valla veebilehel avaldatud.	Mõningad ametijuhendid on siiski puudu.
kohaliku omavalitsuse asutuste koosseisud ja neis asutustes ettenähtud ametikohti täitvate ametnike ees- ja perekonnanimed, hariduse ja eriala, telefoni-numbrid ning elektron-posti-aadressid	Asutused, mis on Rakvere Linnavalitsuse koosseisus on välja toodud, iga asutuse korral on ära mainitud kõrgem töötaja ning vajalikud andmed (telefon, e-mail)	Asutused, mis on Haljala Vallavalitsuse koosseisus on välja toodud. Enamuste asutuse korral on ära mainitud kõrgem töötaja ning vajalikud andmed (telefon, e-mail) Hallatavaid asutusi on raske otsida, peab teadma täpset valdkonda ning sealt menüünupu alt otsima.	Kadrina Vallavalitsuse koosseisus olevad asutused on välja toodud, iga asutuse korral on ära mainitud kõrgem töötaja ning vajalikud andmed (telefon, e-mail) Haridusi ei ole kuskil välja toodud.	Rakvere Vallavalitsuse koosseisus olevad asutused on välja toodud, iga asutuse korral on ära mainitud ainult vajalikud andmed (telefon, e-mail, aadress) Ametnike ees- ja perenimed on puudu ning samamoodi ka hariduseandmed.	Tapa vallavalitsuse koosseisus olevad asutused on välja toodud, kuid ei ole märgitud ettenähtuid punkte (nimi, telefoni-numbreid, e-posti aadresse) Kuigi nt OÜ Tapa Vesi korral on välja toodud tegevjuht ja tootmisjuht nimedega ning välja on toodud ka telefoni	Vinni Vallavalitsuse koosseisus olevad asutused on välja toodud. Iga asutuse korral on olemas lingid, mis viivad lehele, kus on täpsem info (kontakt, kõrgema töötaja nimi ning vajalikud andmed) või viib otse asutusele kuuluvale veebilehele.	On välja toodud ainult Mittetulundusühingud (külaseltsid, spordiklubid), mida vald toetab. Otseselt hallatavaid asutusi kirjas ei ole. Külaseltside korral on välja toodud telefoni numbrid ja e-posti aadressid. Haridus on toodud välja ainult	Väike-Maarja Vallavalitsuse koosseisus olevad asutused on välja toodud, iga asutuse korral on ära mainitud ainult vajalikud andmed (telefon, e-mail, aadress). Haridusi ja erialasid pole välja toodud.

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitus
					numbrid ja e-posti aadressid.		vallavalituse ametnike puhul.	
andmed ohu kohta inimeste elule, tervisele ja varale	Andmed elanikkonna kaitse jaoks on täitsa olemas. Välja on toodud käitumisjuhised, vajalikud telefoninumbriid ning aadressidega välja toodud varjumiskohad ning evakuatsiooni selgitused (viimati uuendatud 13.01.2023)	Elanikkonna-kaitse jaotis on täitsa olemas, kus on välja toodud erinevad kriisilukorrad ning kuidas nendeks valmistuda. Välja on toodud olulisemad kontaktid. (Pole infot millal on viimati uuendatud)	Jaotises Kodanikukaitse on välja toodud erinevate olukordade seletused ning tähtsamad telefoninumbriid (lehekülje alguses on kastike kus mainib, et kõige õigema ja ajakohasema info saab siiski Terviseameti kodulehelt)	Vastavas jaotises on toodud välja erinevad käitumis-juhendid, tähtsamad telefoninumbriid, info seoses Covidiga ning info kriisi-komisjoni kohta. Kodanikukaitse jaotises olevaid lehekülgi on uuendatud märtsi kuus, viimane uuendus Covid infole oli veebruaris 2023.	Jaotises elanikkonna-kaitse (Elanikkonnakaitse jaotiseid on kaks) on välja toodud kogukonna ohutuse teema ning kriisiks valmistumise teema. Eraldi jaotis on tehtud veel ka koroonaviiruse kohta. Olemas on tähtsamad telefoninumbriid. Ühe jaotise alt minnes on kriisiks valmistumise teema korral tühi leht ning teist kaudu, minnes saab kriisiks	Jaotises „Eriolukord“ on info koroonaviiruse kohta (viimane teave avaldatud 20.07.22) ning muu info kriisilukorra kohta (viimane teave 23.03.21). Olemas on ka jaotis „Kodaniku-kaitse“, kus on infot politsei ning pääste kohta. Välja on toodud tähtsamad kontakt-andmed. (kontaktid alates 03.09.2021)	Elanikkonna-kaitse jaotis on täitsa olemas, kus on välja toodud tähtsamad kontaktid ning erinevad käitumis-juhised. Palju vajalikku infot pandud eraldi värvilistesse kastikesse, kus on siis lingid, mis viivad vastava info juurde.	Elanikkonna-kaitse jaotis on täitsa olemas, kus on välja toodud tähtsamad kontaktid (teavet uuendati 25.08.21) ning erinevad käitumis-juhised ning ka kriisi-komisjoni tähtsamad isikud (uuendati viimati 25.01.23)

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitsus
					valmistumise nupu alt alla laadida Word faili.			
kohaliku omavalitsuse asutuste töötulemuste ja ülesannete täitmise aruanded	Leitav on linna eelarve (kontaktid ja juhtimine all) ning selle juures põhitegevuste kulude-tulude täitmine on näha (veebilehel tabelina)	Vajalikud aruanded on leitavad valla majandusaasta aruandest. On toodud välja ka eelarve täitmise aruandes.	Vajalikud aruanded on leitavad valla majandusaasta aruandest. Välja toodud ilusti arengukava täitmine aruandes. Valla eelarvest on võimalik näha ka kulude-tulude täitmist.	Vajalikud aruanded on leitavad valla majandusaasta aruandest. Välja toodud arengukava täitmine. Aruandes on olemas ka eelarve täitmise aruanne. Eelarvest on näha kulude-tulude täitmist.	Majandusaasta aruandes on toodud välja ülevaade arengukava täitmisest. Majandusaasta aruandest on näha ka eelarve täitmise aruannet.	2021. aasta Majandusaasta aruandes on toodud välja ülevaade tegevus-aruandena, kus on toodud välja ka ülevaade arengukava täitmisest.	Majandusaasta aruandes on toodud välja ülevaade arengukava täitmisest.	Majandusaasta aruandes on toodud välja ülevaade arengukava täitmisest.
avalik-õiguslike juriidiliste isikute nõukogu ja juhatuse liikmete nimed ning elektronposti-aadressid	Antud punkt on veebilehel täidetud. On toodud asutuse nimi ja muud üldandmed ning link kodulehele, kust leiab juhatuse liikmete nimed ning elektronposti-aadressid	Antud punkt on veebilehel täidetud On toodud asutuse nimi ja muud üldandmed ning juhatuse liikmete nimed ja elektronposti-aadressid Otsimine keeruline, sest jällegi on asutused	Antud punkt on peaaegu veebilehel täidetud On toodud välja asutuse nimi ning muud üldandmed. Juhatuse liikmete nimesid pole välja toodud.	Antud punkt on peaaegu veebilehel täidetud On välja toodud asutuste nimed ning veebileheküljed. Juhatuse liikmete nimesid pole välja toodud.	Antud punkt on veebilehel täidetud. Välja on toodud juhatuse liikmete nimed ning e-posti aadressid. (nt Tapa Vesi ja N.R Energy OÜ)	Antud punkt on peaaegu veebilehel täidetud. Välja on toodud asutuste nimed ning telefoni numbrid ja e-posti aadressid. Küll aga puuduvad juhatuse liikmete nimed.	Antud punkt on peaaegu täidetud. Välja on toodud asutuse nimed ning nende klõpsates avaneb, kas ettevõtte enda veebileht või lisaleht omavalitsuse lehel.	Antud punkt on veebilehel täidetud Välja on toodud asutuste nimed ning vastavalt juhatuse liikmed ning nende e-posti aadressid.

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitsus
	Samas aga AS Rakvere Vesi ettevõtte korral ei ole toodud välja juhatuse liikme nimesid. Otsimine üsna keeruline ja võtab aega. Peab täpselt teadma mida otsitakse ning mille alt infot võimalik leida on.	toodud välja valdkondade infobloki all ning peab täpselt teadma mille alt otsida				Üleüldiselt väga raske leida vajalikke andmeid, sest on peidetud teksti sisse ning vajab korralikult otsimist.	Omavalitsuste lisalehtedel on vajalik info ilusti olemas (juhatuse liikmete nimed, e-posti aadressid)	
avalik-õiguslike juriidiliste isikute tegevus-aruanded ja tulude-kulude aruanded	Tulude- kulude aruanne on ilusti veebilehel olemas, kuid tegevusaruanded antud veebilehel ei ole leitavad Tulud-kulud kajastuvad ka linna eelarves.	Kõik seotud tegevusega, on majandusaasta aruandes kirjas. Tulud-kulud on ka ära märgitud vastavas aruandes	Kõik seotud tegevusega, on majandusaasta aruandes kirjas. Tulud-kulud on ka ära märgitud vastavas aruandes, kuid on leitavad ka valla eelarves.	Kõik seotud tegevusega, on majandusaasta aruandes kirjas. Tulud-kulud on ka ära märgitud vastavas aruandes, kuid on leitavad ka valla eelarves.	Kõik tegevusega on välja toodud majandusaasta aruandes. Tulud ja kulud on ka just seal välja toodud.	Tegevusega seotud aruanded on välja toodud majandusaasta aruandes. Tulud-kulud on välja toodud valla eelarves.	Tegevusega seotud aruanded on välja toodud majandusaasta aruandes. Tulud-kulud on välja toodud valla eelarves.	Tegevusega seotud aruanded on välja toodud majandusaasta aruandes. Tulud-kulud on välja toodud ka majandusaasta aruandes.
kohaliku omavalitsuse üksuste ja asutuste eelarvete eelnõud ja eelarved ning nende täitmise aruanded	Rakvere linna eelarved ja eelnõud olemas, asutuste omi ei ole leida. Eelarve täitmine olemas majandus-aastaruandes. Vajalikud dokumendid on	Haljala valla eelarved ning eelnõud on veebilehel olemas, asutuste omi veebilehel näha ei ole. Eelarve täitmine on välja	Eelarvete eelnõud ning eelarved on leitavad valla dokumendi-registris. Eelarve täitmine olemas majandus-aastaruandes.	Veebilehel on näha ainult Riigi Teatajas kajastatud eelnõu kinnitamised. Dokumendi-registris on näha eelarve eelnõud.	Eelarved ning eelnõud on nähtavad. Täitmise aruanded on välja toodud majandusaasta-aruandes	Eelarve eelnõusid pole veebilehel leida. Eelarve täitmise aruanne on välja toodud majandusaasta-aruandes	Eelarved ning eelnõud on nähtavad. Täitmise aruanne on välja toodud majandusaasta-aruandes.	Antud punkt on peaaegu täidetud. Eelnõud puuduvad veebilehel. Täitmise aruanded on sees majandusaasta

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitsus
	veebilehel lihtsasti leitavad.	toodud majandusaastaaruandes.		Eelarve täitmine on nähtav majandusaastaaruandes.				aruandes. Mõni eelarve eelnõu dokument on olemas ka dokumendiregistris.
andmed riigieelarve tulude laekumise kohta	Antud punkt on nähtav majandusaastaaruandes	Antud punkt on nähtav majandusaastaaruandes	Antud punkt on nähtav majandusaastaaruandes	Antud punkt on nähtav majandusaastaaruandes	Antud punkt on nähtav majandusaastaaruandes	Antud punkt on nähtav majandusaastaaruandes	Antud punkt on nähtav majandusaastaaruandes	Antud punkt on nähtav majandusaastaaruandes
andmed keskkonnanõu, keskkonnanõu ja ohutuse keskkonnanõu kohta riikliku või teenistusliku järelevalve ettekirjutused või otsused nende jõustumisest alates	Avalehel detailplaneeringute all nupp „E-vald“. Antud lehel leitav kas planeeringul on vaja keskkonnanõu hindamist või mitte. Keskkonnanõu ja kahjustuste infot on võimalik leida ka dokumendiregistris- näiteks keskkonnanõu teated	Veebilehel olemas jaotis keskkond, kuhu on kokku kogutud kõik keskkonnaga seotud teemad. Nagu näiteks info jäätmeäitlusest, erinevad õigusaktid ning info puude raiest. Dokumendiregistris leitavad erinevad kirjad keskkonnanõu teated.	Veebilehel on välja toodud keskkonnalaubade jaotis, kus on ära märgitud keskkonnanõu teated ning menetluse otsused. Keskkonnanõu teemadel on leitavat infot ka dokumendiregistris.	Valdkonna jaotise all olemas majanduse, keskkonna ning jäätmete osa, mille alt on leitav info keskkonna uuringute kohta. Keskkonna teemadel (nt keskkonna-mõju hindamised) on leitavat infot ka dokumendiregistris	Valdkonna jaotise all olemas keskkonna ja majanduse osa, mille alt on leitav info keskkonna-mõjude kohta. Keskkonna teemadel (nt keskkonnalaad, keskkonna mõju hindamised) on leitav info olemas dokumendiregistris	Valdkonna jaotise all olemas keskkonna osa, mille all on info keskkonna-mõjude hindamise kohta. Seal all on leitav info kruusamaardla kohta. Keskkonna teemadel (nt keskkonnalaad, keskkonna mõju hindamised, kaitse eeskirjad) on leitav info välja toodud ka dokumendiregistris	Valdkonna jaotise all olemas keskkonna osa, mille all on info mürakaartide kohta, kaevetööde kohta, reovee äitlusrajatiste kohta. Keskkonna teemadel (nt keskkonnalaad, keskkonna mõju hindamised, kaitse eeskirjad) on leitav info välja toodud ka dokumendiregistris.	Valdkonna jaotise all olemas keskkonna osa, mille all on info looduskaitse kohta ning esitletud ka mürakaart. Keskkonna teemadel (nt kaitsealuste eeskirja muutmine, keskkonna-mõju hindamised) on nähtav info välja toodud ka dokumendiregistris.

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitus
kohaliku omavalitsuse organite määruste eelnõud koos seletus-kirjadega enne nende vastuvõtmiseks esitamist	Vajalikud eelnõud on nähtavad dokumendi-registris, määruste eelnõude juurde on lisatud seletuskirjad ning vajadusel ka lepingud	Ei ole kohalike omavalitsuste organite määruste eelnõusid ei veebilehel ega ka dokumendi-registris näha	Ei ole kohalike omavalitsuste organite määruste eelnõusid ei veebilehel ega ka dokumendi-registris näha	Ei ole kohalike omavalitsuste organite määruste eelnõusid ei veebilehel ega ka dokumendi-registris näha	Ei ole kohalike omavalitsuste organite määruste eelnõusid ei veebilehel ega ka dokumendi-registris näha	Ei ole kohalike omavalitsuste organite määruste eelnõusid ei veebilehel ega ka dokumendi-registris näha	Vajalikud eelnõud on nähtavad dokumendi-registris. Määruste eelnõudele on lisatud juurde vastava istungi protokollid või vastavad põhimäärused	Vajalikud eelnõud on nähtavad dokumendi-registris. Määruste eelnõudele on lisatud juurde vastavad dokumendid.
kontseptsiooni de, arengukavade, programmide ja muude üldise tähtsusega projektide eelnõud enne pädevatele organitele heaks-kiitmiseks esitamist, samuti vastavad heakskiidetud või vastuvõetud dokumendid	Eelnõud on leitavad dokumendi-registris, volikogu istungi päevakordadest	Eelnõud on leitavad dokumendi-registris, volikogu istungi päevakordadest. Dokumendi-registris olemas ka istungite kutsed.	Eelnõud on leitavad dokumendi-registris, volikogu istungi päevakordadest. Olemas kõik eelnõud.	Eelnõud on leitavad dokumendi-registris, volikogu istungi päevakordadest.	Eelnõud on leitavad dokumendi-registris, volikogu istungi protokollidest.	Eelnõud on leitavad dokumendi-registris, volikogu istungi protokollidest, kui ka päevakordadest.	Eelnõud on leitavad dokumendi-registris, volikogu istungi protokollidest, kui ka päevakordadest.	Leitav dokumendi-registris, volikogu istungi protokollidest, kui ka päevakordadest .
riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse tellitud	Antud punkt on täidetud, uuringud ning analüüsid on nähtavad	Antud punkt on täidetud, uuringud ning analüüsid on nähtavad	Antud punkt on täidetud, uuringud ning analüüsid on nähtavad	Antud punkt on täidetud, uuringud ning analüüsid on nähtavad	Antud punkt on täidetud, uuringud ning analüüsid on	Antud punkt on täidetud, uuringud ning analüüsid on	Antud punkt on täidetud, uuringud ning analüüsid on	Antud punkt on täidetud, uuringud ning analüüsid on

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitus
uuringud ja analüüsid	dokumendi-registris	dokumendi-registris	dokumendi-registris	dokumendi-registris	nähtavad nii veebilehel kui ka dokumendi-registris	nähtavad dokumendi-registris	nähtavad dokumendi-registris. Veebilehel on välja toodud näiteks valla liikuvusuuringu tulemused	nähtavad dokumendi-registris.
andmed kohaliku omavalitsuse asutuste täitmata ametikohtade kohta	Töökuulutuste jaotis on täitsa olemas, kuid tundub olevat peidetud nii, et hetkel otseselt töökuulutusi näha ei ole, kuid otsingumootorit kasutades tuleb välja tööpakkumine, mis on aastast 2018.	Töökuulutused on täitsa olemas veebilehel (esimesena saab esilehelt ligi „kiirelt leitava“ infobloki alt ning teine võimalus minna jaotise „vallavalitsus“ alt ning valida vabad ametikohad. Üks pakkumine on aegunud. On olemas lingid edasivaatamiseks ka teistesse tööportaalidesse.	Töökuulutuste jaotis on täitsa olemas, kuid hetkel on see ilma infota ehk täiesti tühi leht.	Olemas on kaks eraldi lehte, asutuse täitmata ametikohtadele, kus pakkumine on hetkel veel täiesti kehtiv (saab uurida ka käimasolevaid konkursse Rahandus-ministeeriumi konkursiveebist) ning teiselt lehelt on võimalik vaadata terve Lääne-Virumaa Töötukassa pakkumisi.	Üldinfo alt on leitav jaotis vabad töökohad. Hetkel katab antud lehekülge suur pilt otsides spordikeskuse direktorit ning allpool väiksemalt on kuulutus lasteaiatöötajale Valla veebilehel Uudiste jaotises näitab hetkel paari tööpakkumist.	Vabade töökohtade pakkumised on täitsa olemas, kuid kõik pakkumised on aegunud (viimane tööpakkumine 06.07.2022)	Töökuulutused on täitsa olemas. Avalehel on kohe illustreeritud nupuke kirjaga „Tule meile tööle“. On olemas lingid edasi-vaatamiseks ka teistesse tööportaalidesse. Kolmest erinevast kohast saab vabade töökohtade lehele ligi ning igakord suunab samale lehele. Lehel on üleval üks kuulutus.	Töökuulutuste jaotis on täitsa olemas, kuid hetkel on see ilma infota. On ära märgitud, et hetkel tööpakkumised puuduvad.

<i>Avaliku teabe seadusest tulenev nõue</i>	<i>Rakvere Linnavalitsus</i>	<i>Haljala Vallavalitsus</i>	<i>Kadrina Vallavalitsus</i>	<i>Rakvere Vallavalitsus</i>	<i>Tapa Vallavalitsus</i>	<i>Vinni Vallavalitsus</i>	<i>Viru-Nigula Vallavalitsus</i>	<i>Väike-Maarja Vallavalitus</i>
andmed kohaliku omavalitsuse üksuste poolt teostatavate ja teostatud riigihangete kohta	Hanked on leitavad, kuid tundub, et lehel oleva tabelina hangete järjestus tundub olevat vananenud aastast 2022. Kui klõpsata Riigihangete registri peale, ning otsingumootori kirjutada Rakvere Linnavalitsus, siis saab ilusti kätte kõik riigihanked ning vajalikud dokumendid.	Riigihangetena on välja toodud ainult teostatud riigihanked aastatel 2018-2022. Kõik riigihanked on välja toodud ka hankeplaanides. Teostavate riigihangete kohta veebilehel infot ei ole.	Andmed on täitsa olemas ning leitavad valla veebilehelt. Iga hanke kohta on välja toodud kirjeldus ning tähtaeg mis ajani saab pakkumusi esitada. Kõikide hangete juures on välja toodud ka vajalikud dokumendid.	Veebilehel on leitavad hankeplaanid. Hetkel on neil veebilehel välja toodud hanked, mis on arvatavasti juba teostatud. Lingiga on lisatud ka Riigihangete e-keskkond, kust tuleb välja, et see aasta on üks hange esitatud ning arvatavasti on see siis hetkel ka teostamisel.	Veebilehel on ilusti välja toodud käimasolevad hanked ning link millega saab otsida hankeid ka riigihangete keskkonnast. Leheküljel on välja toodud ka Tapa valla hankekord.	Veebilehel on ilusti välja toodud hanked ning link millega saab otsida hankeid ka riigihangete keskkonnast. Leheküljel on välja toodud ka Vinni valla hankekord.	Veebilehel on ilusti välja toodud aastate kaupa hanked ning link, millega saab otsida hankeid ka riigihangete keskkonnast. Leheküljel on välja toodud Viru-Nigula valla hankekord ning ka hankeplaan.	Leheküljel on välja toodud Väike- Maarja valla hankekord, hankeplaanid, kui ka link millega saab otsida hankeid ka riigihangete keskkonnast. Leheküljel on välja toodud ka kaks menetluses olevat riigihanget, kuid nendele on pakkumuste laekumise tähtaeg juba möödunud.
andmed selle vara ja eelarveraha kasutamise kohta, mille kohaliku	Kajastub linnavalitsuse eelarves kulude ja tuludena	Kajastub valla eelarve dokumendis. Antud dokumendis on hästi välja toodud	Kajastub valla majandusaasta-aruandes, kus on välja toodud omavalitsuse üksuste	Kajastub valla majandusaasta-aruandes, kus on välja toodud omavalitsuse üksuste	Kajastub valla majandusaasta-aruandes, kus on välja toodud omavalitsuse üksuste	Kajastub valla majandusaasta-aruandes, kus on välja toodud omavalitsuse üksuste	Kajastub valla majandusaasta-aruandes, kus on välja toodud omavalitsuse üksuste	Kajastub valla majandusaasta-aruandes, kus on välja toodud omavalitsuse üksuste

<i>Avaliku teabe seadusest tulenev nõue</i>	<i>Rakvere Linnavalitsus</i>	<i>Haljala Vallavalitsus</i>	<i>Kadrina Vallavalitsus</i>	<i>Rakvere Vallavalitsus</i>	<i>Tapa Vallavalitsus</i>	<i>Vinni Vallavalitsus</i>	<i>Viru-Nigula Vallavalitsus</i>	<i>Väike-Maarja Vallavalitus</i>
omavalitsuse üksus on andnud üle riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse asutatud või nende osalusega eraõiguslikele juriidilistele isikutele	Infot leiab ka linna majandusaasta-aruandest. (nt koduloomade varjupaiga andmed jne)	vastavate asutuste jaoks eeldatud tulude-kulude summa ning raha kasutamise andmed.	eelarveraha kasutamise andmed.	eelarveraha kasutamise andmed.	eelarveraha kasutamise andmed.	eelarveraha kasutamise andmed. (näiteks lasteaia remont, hoonete ehitus)	eelarveraha kasutamise andmed. (näiteks koolide tehnika uuendamine)	eelarveraha kasutamise andmed.
avalike ürituste kavad	Ürituste kavasid antud veebilehel näha ei ole, kuid on nupp, mis suunab edasi lehele Kultuuriaken, kus on näha üritused, mis toimuvad Rakvere linnas või mujal Lääne-Virumaal.	Veebilehel on ilusti olemas sündmuste kalender, kuid antud pakumised ning lisainfo on nähtaval lehel „Kultuurikava“.	Veebilehel on olemas sündmuste kalender. Meeldib, et antud lehel on toodud välja eraldi külaliste sektsioon, kust on võimalik leida infot nii majutuse, sündmuste kui ka erinevate vaatamisväärsuste kohta.	Veebilehel on ürituste nupuke, kuhu peale klõpsates viib see edasi Kultuurikava lehele ning näitab ära kõik sündmused mis toimuvad Rakvere Vallas.	Veebilehel on ürituste nupuke, kuhu peale klõpsates viib see edasi Kultuurikava lehele ning näitab ära kõik sündmused mis toimuvad Tapa Vallas.	Veebilehel on ürituste nupuke, kuhu peale klõpsates viib see edasi Kultuurikava lehele, kuid sealt pead ise ära määrama, mis valla või linna üritusi soovid. Muidugi näitab sündmusi ka veebilehel valla kalendris.	Veebilehel on menüüs peidetud nupuke, kust kaudu saab näha sündmuste kalendrit kuid antud kalender on välja toodud ka valla esilehel.	Veebilehel on menüüs peidetud nupuke, kust kaudu saab näha sündmuste kalendrit kuid antud kalender on välja toodud ka valla esilehel.
muudatused kohaliku omavalitsuse asutuste töös ja ülesannetes, mis on seotud isikute	On avaldatud uudiseid isikute teenindamisega seotult, kuid välja toodud ei ole millal on isikuid	Otseselt muudatusi välja toodud ei ole, kuid üleval on aegunud muudatus 07.novembrist	Hetkel on veebilehel muudatus üleval seoses isikute teenindamisega seoses haiguse	Muudatusi omavalitsuse töös või ülesannetes seoses inimeste teenindamisega ei	Vallavalitsuse lahtioleku aegadega seoses jäi silma muudatusi, kus	On avaldatud uudiseid isikute teenindamisega seotult, kuid antud ei ole millal on isikuid	Olemas on uudiste ja teadete lehekülj, kuid hetke seisuga ei olnud leitav	Vallavalitsuse lahtioleku aegadega seoses jäi silma muudatusi, kus teavitati

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitsus
teenindamisega, vähemalt kümme päeva enne muudatuste rakendamist	teavitatud (juures ei ole kuupäeva avaldamisest). Olemas ka esilehel jaotis muudatused liikluskorralduses, kuid jällegi ei ole leitav avaldamise aeg	2022 (kuupäeva juures ei ole millal märke ülesse pandud on)	leviku tõkestamisega. (tundub hetkeseisuga üsna vana teade ning märgitud ei ole mis ajal märke on ülesse pandud).	ole veebilehel näha	teavitati inimesi 1 päev ette	teavitatud (juures ei ole kuupäeva avaldamisest).	ükski muudatus seoses asutuse tööga.	inimesi 2 päeva ette
andmed kohaliku omavalitsuse asutuste juhtide vastuvõtuaegade kohta	Antud punkt on täidetud. Andmed on välja toodud veebilehel ametnike kontaktide lehel, vastavate töötajate nimede juures.	Antud punkt on täidetud. Andmed on välja toodud veebilehel ametnike kontaktide lehel, vastavate töötajate nimede juures.	Antud punkt on täidetud. Andmed on välja toodud veebilehel ametnike kontaktide lehel, vastavate töötajate nimede juures.	Antud punkt on täidetud. Andmed on välja toodud veebilehel ametnike kontaktide lehel, vastavate töötajate nimede juures.	Antud punkt on täidetud. Andmed on välja toodud kontaktid ja juhtimised jaotise all, kus on välja toodud struktuur ja teenistujad.	Antud punkt on täidetud. Andmed on välja toodud vastuvõtuajad ja kontaktide osa all (jaotis vallavalitsus). Olemas ametnike üldine vastuvõtt (ei ole kõigil eraldi aega)	Vastuvõtu aegu välja toodud ei ole, kuid ametnikkude kontaktide leheküljel on olemas kohe broneeringu vorm, kust on võimalik vastuvõtu aeg broneerida.	Antud punkt on täidetud. Andmed on välja toodud jaotise kontaktid ja juhtimine all, kust edasi minnes vallavalitsus ja kontaktid on välja toodud vastava töötaja vastuvõtuajad.
kohaliku omavalitsuse asutuses kehtivad palgamäärad ja -juhendid, lisatasu maksmise ning	Olemas on link, mis viib Riigi Teataja lehele, kus on Rakvere Linnavalitsuse palgajuhend, ning antud olukorras on juhendis, kõik	Olemas on link, mis viib Riigi Teataja lehele, kus on Haljala Vallavalitsuse palgajuhend, ning antud olukorras on juhendis, kõik	Olemas on link, mis viib Riigi Teataja lehele, kus on Kadrina Vallavalitsuse palgajuhend ning milles on kõik	Antud nõue ei ole kõige lihtsamini veebilehel leitav, palgajuhend on koos teiste õigusaktidega. Saadab edasi Riigi Teataja lehele	On selgelt välja toodud palgajuhend ning isegi on välja toodud täpsed palgaandmed vastavatel ametikohtadel	On välja toodud palgajuhend ning isegi on välja toodud täpsed palgaandmed vastavatel ametikohtadel ning kindlatel	Olemas on link, mis viib Riigi Teataja lehele, kus on Viru-Nigula Vallavalitsuse palgajuhend, ning antud olukorras on	Olemas on link, mis viib Riigi Teataja lehele, kus on Väike-Maarja vallavalitsuse palgajuhend, ning antud olukorras on

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitsus
erisoodustuste andmise kord	punktid välja toodud. Palgaandmete infot ei ole, link linnavalituse veebilehel on aegunud.	punktid välja toodud. Palgaandmete kohta on välja toodud, et need asuvad rahandus-ministeeriumi veebilehel, kuid lingiga avaneb rahandus-ministeeriumi esileht, mis ei vii täpselt Haljala Valla palgaandmete juurde.	punktid välja toodud. Veebilehel on olemas link, kust näeb ära ka Vallavolikogu liikme tasu määramise korra. Palgaandmete kohta on välja toodud, et need asuvad rahandus-ministeeriumi veebilehel, kuid lingiga avaneb rahandus-ministeeriumi esileht, mis ei vii täpselt Kadrina Valla palgaandmete juurde.	ning kõik punktid on juhendis välja toodud. Palgaandmete info ei ole leitav.	ning kindlatel inimestel (viimane palgaandmete fail aastast 2014)	inimestel (viimane palgaandmete fail aastast 2013/2014)	juhendis, kõik punktid välja toodud Palgaandmete kohta on välja toodud, et need asuvad rahandus-ministeeriumi veebilehel, kuid lingiga avaneb rahandus-ministeeriumi esileht, mis ei vii täpselt Viru-Nigula Valla palgaandmete juurde.	juhendis, kõik punktid välja toodud. Veebilehel on välja toodud palgaandmete failid, kus on toodud välja palganumbrid koos inimeste ametikohtade ning nimedega. (viimane fail aastast 2022)
andmed kaubaturul valitsevas seisundis olevate, eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli omavate äriühingute hinna-kujunduse kohta	Monopolid Rakvere Vesi ja Rakvere Soojus kooskõlastavad hinnad konkurentsiametiga. Hinnad on välja toodud asutuste kodulehtedel.	Antud nõue on leitav, kuid väga raskelt (nt valdkonnad-vallamajandus-veemajandus-veemajandus endise Haljala valla territooriumil ehk üle 3 kliki) Välja on toodud	Monopolid Kadrina kommunaal ning Kadrina Soojus on välja toodud. Hinnakujundused on välja toodud veemajanduse ja soojamajanduse jaotiste all.	Valdkonna jaotise all on välja toodud ilusti nt Rakvere Vesi AS hinna kujundused.	Valdkonna jaotise all on välja toodud ilusti nt Tapa Vesi OÜ hinna kujundused. Soojamajanduse korral on välja toodud hind lõpptarbijale.	Valdkonna jaotise all on välja toodud kommunaal-majanduse üldteabe blokk, kus on 21.12.2021 teada antud hinnakirja muutusest AS Emajõe	Valdkonna jaotise all välja toodud ilusti veemajanduse hinna-kujundused erinevates piirkondades. Kaugkütte korral on ka ilusti toodud	Valdkonna jaotise all välja toodud ilusti ühisveevärgi ja kanalisatsiooni hinna-kujundused failidena.

<i>Avaliku teabe seadusest tulenev nõue</i>	<i>Rakvere Linnavalitsus</i>	<i>Haljala Vallavalitsus</i>	<i>Kadrina Vallavalitsus</i>	<i>Rakvere Vallavalitsus</i>	<i>Tapa Vallavalitsus</i>	<i>Vinni Vallavalitsus</i>	<i>Viru-Nigula Vallavalitsus</i>	<i>Väike-Maarja Vallavalitus</i>
	Linnavalitsuse veebilehelt lingiga võimalik pääseda monopolide veebilehtedele.	äriühingute piirhinnad ning arengukavad.				Veevärgi teenindus-piirkonnas. Soojus ning vee hinnad eraldi toodud välja „juhtimine“ jaotise all „teenuste hinnad“ blokis. Raske leida, kui inimene ei tea kust võiks teatud asja otsida.	piirkonniti välja piirhinnad.	
andmed üldkasutatavate teenuste osutamise kohta, samuti muudatuste kohta teenuste osutamise tingimustes ja hindades enne selliste muudatuste rakendamist	Veebilehel on välja toodud ainult ühistranspordi teenuste hinnad (sõidupiletid)	Hetkel leitav ainult tänava-kaubanduse võimalused ning hinnad Võsu turuplatsil kui ka Haljalas	Antud infot ei ole veebilehel leida	Veebilehel jaotises (kontaktid ja juhtimine all) on õigusaktid, kus on välja toodud eraldi teenuste hinnad Nt: haridusasutuste ruumide rendihinnad, saunateenuste hinnad, noortekeskuse teenuste hinnad jne	Antud infot ei ole veebilehel leida. Olemas on küll teenuste ja toimingute jaotis, kuid seal pigem info taotluste esitamise kohta.	Teenuste hinnad (haridusasutuste teenused, kultuuriasutuste teenused) on toodud välja juhtimise jaotise alla teenuste hindade blokis. Avanevad failid rendihindadega.	Lihtsasti välja toodud teenuste ja toimingute jaotises hinnakirjad. Hinnakirjad blokk toob välja kõigi nii-öelda osakondade vajalikumad hinnakirjad (rentimine+teenused)	Olemas jaotis Väike-Maarja haldusteenused (nt saunad, soojamajandus), kuid hindu ei ole välja toodud.

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitus
erakondade liikmete nimekirjad	Antud punkt on täidetud. Erakondade nimekirjad on nähtavad jaotise volikogu all.	Antud punkt on täidetud. Erakondade nimekirjad on nähtavad jaotise vallavolikogu ning liikmete all.	Antud punkt on täidetud. Erakondade nimekirjad on nähtavad jaotise vallavolikogu ning koosseisu ja kontaktide all.	Antud punkt on täidetud. Erakondade nimekirjad on nähtavad kontaktid ja juhtimise jaotise ning sealt edasi vallavolikogu ning volikogu liikmete all.	Antud punkt on täidetud. Erakondade nimekirjad on nähtavad kontaktid ja juhtimise jaotise ning sealt edasi vallavolikogu ning volikogu liikmete all	Antud punkt on täidetud Erakondade nimekirjad on nähtavad juhtimise jaotise all. Blokis vallavolikogu ja volikogu liikmed.	Antud punkt ei ole täidetud Nii vallavalituse kui ka vallavolikogu andmetes ei ole erakondasid välja toodud.	Antud punkt ei ole täidetud Vallavolikogu andmetes ei ole erakondasid välja toodud.
jõustunud kohtulahendid seadusest tulenevate piirangutega	Antud punkt on täidetud. Kohtulahendid on leitavad dokumendi-registris, kuid on piiratud. Vastavate dokumentide nägemiseks on võimalus esitada teabenõue.	Vastav punkt on täidetud. Kohtulahendid on leitavad dokumendi-registris. Vastavate dokumentide nägemiseks on võimalus esitada teabenõue.	Vastava punkti andmed ei ole leitavad.	Vastav punkt on täidetud. Kõik dokumendid on märgitud ära asutusesiseseks kasutamiseks.	Vastav punkt on täidetud. Enamus dokumendid olid juurdepääsu-piiranguga kuid leidsin ka ühe kohtuotsuse mis oli avalik.	Vastav punkt on täidetud. Kõik dokumendid on märgitud ära asutusesiseseks kasutamiseks.	Vastav punkt on täidetud. Kõik dokumendid on märgitud ära asutusesiseseks kasutamiseks.	Kohtulahendeid dokumendi-registris otsides välja ei tule, kuid palju on kohtudokumentide edastamise kirju.
andmekogudes sisalduvad andmed, millele ei ole kehtestatud juurdepääsu-piiranguid	Antud punkt on täidetud. Leitavad dokumendi-registris. Olenevalt registrist võimalik saada ka läbi teabenõude. Spordiregistris aga nt on	Antud punkt on täidetud. Leitavad dokumendi-registris.	Antud punkt on täidetud. Leitavad dokumendi-registris.	Antud punkt on täidetud. Leitavad dokumendi-registris.	Antud punkt on täidetud. Leitavad dokumendi-registris.	Antud punkt on täidetud. Leitavad dokumendi-registris.	Antud punkt on täidetud. Leitavad dokumendi-registris.	Antud punkt on täidetud. Leitavad dokumendi-registris.

Avaliku teabe seadusest tulenev nõue	Rakvere Linnavalitsus	Haljala Vallavalitsus	Kadrina Vallavalitsus	Rakvere Vallavalitsus	Tapa Vallavalitsus	Vinni Vallavalitsus	Viru-Nigula Vallavalitsus	Väike-Maarja Vallavalitsus
	nähtavad kõikide treenerite andmed.							
asutuse dokumendi-register	Esilehel kiirelt leitav ning suunab edasi dokumendi-registrile , mis asub Amphora lehel.	Esilehel kiirelt leitav ning suunab koheselt edasi Amphora lehele.	Esilehel kiirelt leitav ning suunab koheselt edasi Amphora lehele.	Esilehel kiirelt leitav ning suunab koheselt edasi Amphora lehele.	Esilehel kiirelt leitav ning suunab koheselt edasi Delta lehele.	Esilehel kiirelt leitav ning suunab koheselt edasi Amphora lehele.	Esilehel kiirelt leitav ning suunab koheselt edasi Amphora lehele.	Esilehel kiirelt leitav ning suunab koheselt edasi Amphora lehele.
muu teave ja dokumendid, mille avalikustamise kohustus on sätestatud välislepingus, seaduses või selle alusel vastuvõetud õigusaktis või mida teabevaldaja peab vajalikuks avalikustada	Antud punkt on täidetud. Välja toodud erinevad projektid-käimasolevad projektid, kaasamiskava, Pärdi maja, Vallimäe vabaõhukeskus, Lennuvälja tööstusala	Antud punkt on täidetud. Välja on toodud koalitsiooni-leping, valdade ühinemisleping ja palju muud	Antud punkt on täidetud. Välja on toodud kool 2030 projekt, tunnustamised, kaitseväe keskpöügooni info.	Antud punkt on täidetud. Välja on toodud tööstusala aruanne ning valla ajalehtede numbrid.	Antud punkt on täidetud. Välja on toodud kohalike omavalitsuse valimiste 2021 otsused ning valla rahulolu-küsitluse tulemused.	Antud punkt on täidetud. Välja on toodud haldusreformi dokumendid, valimis-dokumendid ning valla lehe väljaanded	Antud punkt on täidetud. Välja on toodud ühinemisega seotud dokumendid, sõprusvaldade koostöö-lepingud ning valla lehe väljaanded	Antud punkt on täidetud. Välja on toodud programmide taotluse vormid, arengukavad, projektide dokumendid ning ka erinevate valla lehtede väljaanded.

Lisa 2. Lääne-Virumaa KOV veebilehtede kasutajamugavuse küsimustik

Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtede kasutusmugavuse hindamine

Tere!

Olen Tallinna Tehnikakõrgkooli Teabehalduse ja infosüsteemide korraldamise eriala kolmanda kursuse tudeng ning olen kirjutamas oma lõputööd teemal "Teabe avalikustamine ja kasutusmugavus Lääne-Virumaa kohalike omavalitsuste veebilehtedel". Sellega seoses soovin uurida kohalike omavalitsuste veebilehti läbi veebikasutajate kogemuste. Olen väga tänulik, kui leiate aega mõne minuti, et vastata küsitlusele. Küsitlus on anonüümne ning vastuseid kasutatakse üldistatud kujul.

NB! Soovituslik on avada kõikide linna- ja vallavalitsuste veebilehed juba enne küsimustiku täitma hakkamist! Ole valmis veebilehti võrdlema!

<https://rakvere.ee/>

<https://www.haljala.ee/>

<https://www.kadrina.ee/>

<https://www.rakverevald.ee/>

<https://www.tapa.ee/>

<https://www.vinnivald.ee/uldinfo>

<https://viru-nigula.ee/>

<https://v-maarja.ee/>

Aitäh kõigile vastajatele!

Vastajate andmed:

Vanus

Haridustase

1. Situatsiooni ülesanne: Palun leia kõikidelt Lääne-Viru Maakonna KOV veebilehtedelt ülesse vabade töökohtade kuulutused. Järjesta omavalitsused, selle järgi, kus antud kuulutuste leidmine oli kõige lihtsam

Rakvere Linnavalitsus

Haljala Vallavalitsus

Kadrina Vallavalitsus

Rakvere Vallavalitsus

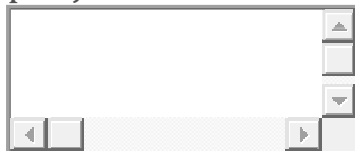
Tapa Vallavalitsus

Vinni Vallavalitsus

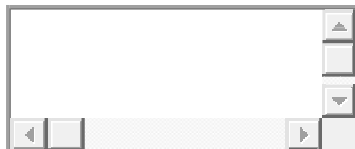
Viru-Nigula Vallavalitsus

Väike- Maarja Vallavalitsus

2. Milliselt KOV veebilehelt oli kõige raskem leida tööpakkumisi? Palun põhjenda.

3. Millised on olulisemad infoplokid, mida KOV jagab veebilehe kasutajatele?

4. Palun leia kõikidelt Lääne-Viru Maakonna KOV veebilehtedelt üles dokumendiregister. Järjesta omavalitsused selle järgi, kus dokumendiregistri leidmine oli kõige lihtsam

____	▼	Rakvere Linnavalitsus
____	▼	Haljala Vallavalitsus
____	▼	Kadrina Vallavalitsus
____	▼	Rakvere Vallavalitsus
____	▼	Tapa Vallavalitsus
____	▼	Vinni Vallavalitsus
____	▼	Viru-Nigula Vallavalitsus
____	▼	Väike- Maarja Vallavalitsus

5. Palun too välja, kas veebilehtedel oli olemas dokumendiregistri kasutusjuhend

☐ Jah

☐ Ei

☐ Ei oska öelda

☐ Muu

6. Dokumendiregistri kasutusjuhendis on välja toodud AK selgitus

☐ Jah

☐ Ei

☐ Ei oska öelda

☐ Muu

7. Kirjelda, millise kohaliku omavalitsuse veebileht on kõige kergemini ligipääsetav (font, keel, värvid vmt vaegnägijatele ligipääsetavuse parendamiseks)

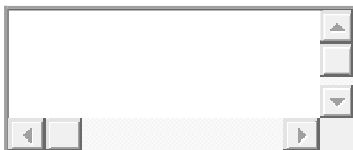
8. Palun vali üks kohaliku omavalitsuse veebileht, mis on visuaalselt hästi jälgitav (infot, mis segaks vajaliku leidmist, ei ole esilehel liialt palju vmt) Palun põhjenda.

9. Situatsiooni ülesanne: Soovid saada andmeid oma vanaisa maja ehituse planeeringute kohta, kuid antud dokumendid on dokumendiregistris märgitud asutuse siseseks kasutamiseks. Palun leia kõikidelt veebilehtedelt ülesse teabenõude esitamise vorm. Märki ära omavalitsused, kus saad lihtsasti ära täita teabenõude vormi, ilma sisselogimata (mitmed võimalikud vastused)

- ☐ Rakvere Linnavalitsus
- ☐ Haljala Vallavalitsus
- ☐ Kadrina Vallavalitsus
- ☐ Rakvere Vallavalitsus
- ☐ Tapa Vallavalitsus
- ☐ Vinni Vallavalitsus
- ☐ Viru-Nigula Vallavalitsus
- ☐ Väike- Maarja Vallavalitsus

10. Milline on KOVide veebilehtedel märgukirja esitamise võimalus. Kas rakendus (valla või linna kaardivaade) toimib ning näitab ära, mis probleemid on kohalikule omavalitsusele edastatud?

11. Ava KOV veebileht mobiilivaates ja palun too välja, kas see kohaldub mobiiliekraani resolutsiooniga?

- ☐ Jah
- ☐ Ei
- ☐ Ei oska öelda
- ☐ Muu

12. Palun märgi omavalitsuste veebilehed, mille esilehel on olemas statistika jaotis (mitmed võimalikud vastused)

- ☐ Rakvere Linnavalitsus
- ☐ Haljala Vallavalitsus
- ☐ Kadrina Vallavalitsus
- ☐ Rakvere Vallavalitsus
- ☐ Tapa Vallavalitsus
- ☐ Vinni Vallavalitsus
- ☐ Viru-Nigula Vallavalitsus
- ☐ Väike- Maarja Vallavalitsus

13. Vali iga märksõna järgi üks omavalitsus, kelle lehel on see kõige paremini või kõige lihtsamini leitav

	Rakvere Linn	Haljala Vald	Kadrina Vald	Rakvere Vald	Tapa Vald	Vinni Vald	Viru- Nigula vald	Väike- Maarja Vald
Veebilehe väljanägemine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Taotlusvormide ülesleidmine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Asutuse lahtioleku ajad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Elutähtsad (elanikkonnakaitse) kriisikontaktid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sündmuste kalender	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kohalike ajalehtede väljaanded	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sotsiaalmeedia lingid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐